

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.420 - Dissabte, 31 de març de 1923

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

ROSAT

Ultima creació de **Bodegas Bilbainas, S. A.**
amb el seu **GRAN XAMPANY LUMEN**
IDEAL DE LES SENYORES

LUMEN DAURAT és el predilecte del públic
Indiscutiblement el millor de producció Nacional, elaborat en les seves grans caves que posseeix la Societat a Haro
Se serveix en tots els Hotels i Restaurants - Venda en tots els Colmados i Drogueries

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes
Rda. Universitat, 6
Telèf. 5510 A

Magatzems i Tallers
Carrer Corts, 413
Telèf. 817 B

Aquesta casa rep contínuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en
Vaixelles, Jocs de cafè, te,
Serveis oristall, Bomboneres,
Majòliques, etc., etc.

Vaixelles angleses
Mintons

Serveis oristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Val-
xelles: Pisa i Porce-
lana a gust del com-
prador, models novetat
efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès,
Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1
Telèfons números...
(4530 A.
4531 A.
4532 A.)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14,
pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Les selectes xocolates elaborades pels
Monjos de Montserrat

les ven l'antiga Fàbrica de Pastes de Sopa de JOSEP BIGORRE, carrer de
la Boqueria, 40, i la seva Sucursal, Plaça de la Llibertat, 4 (Gràcia).

Hipofosfits Sant Jordi reforç,
fan gana
isang nova
De venda: Farmàcies i Centres d'específics

G. ALOMAR Vies urinàries. Curació ràpida i segura,
mitjançant aparell especial. ARIBAU, 8;
de 12 a 2 i de 4 a 6. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9.

Dr. Bremon BAIGS X. Radiografia instantània visceral; id. es-
tereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

LICOR
MONTSERRAT
DE
CASTELL DEL MAS
86 anys d'existència.

ELS TAN ANOMENATS **CARAMELS I BOMBONS** MARCA "SOL"
REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid
a provincies. - J. BERNABÉ BARCELONA. Proveïdor de la Reial Casa.

BANC DE CATALUNYA

A partir d'aquesta data les ofici-
nes d'aquest Banc queden ins-
tal·lades en edifici de la seva pro-
pietat

Rambla dels Estudis, 10
on amb la més gran amplitud i en
les millors condicions continua-
ran efectuant-se tota mena d'o-
peracions bancàries.
Barcelona, 31 març 1923.

Als Asmàtics incrèduls

Els alleujaments verament merave-
llosos obtinguts amb l'Asmador del
doctor Schiffmann, mereixen fixar
l'atenció del públic. Aquesta prepara-
ció procura, en efecte, no solament
un instantani alleujament en els ca-
sos més rebels, però també cura ra-
dicalment.

En reforç de ço que diem, copiem
la següent carta de don J. Rullan, de
Sóller (Mallorca), el contingut de la
qual és com segueix:

"No trobo paraules apropiades per
a demostrar al senyor doctor, el meu
agraïment per la cura radical que he
obtingut amb el seu preparat Asma-
dor, per a la malaltia de l'ofec que
fa temps patia.

L'autoritzo perquè doni publicitat a
aquesta carta, perquè desitjo que es
propagui a tot arreu el ver mèrit d'a-
questa preparació."

L'Asmador es ven a les bones far-
màcies i centres d'específics, o en el
dipòsit general, Dr. Schiffmann, Cla-
ris, 71, Barcelona.

Estat del cel: Quasi serè. Nuvolós.
Classe de núvols: C., C.Pr.K., C.
C.Sr.

Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 17°; mínima, 9°; mínima prop
del sol: 7°.

Oscil·lació termomètrica: 8°.

Temperatura mitja: 13°.

Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0°0 mm.

Recorregut del vent en igual perio-
de: 76 km.

Observacions particulars: Boira al
matí.

El director, E. Alcobé

Paraigües Cardús Portafer-
riera, 10.

Vaixelles PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Com de costum, a primers del vi-
nent mes d'abril, s'obriran les classes
del curs de tall en l'Acadèmia de la
Societat Mútua de Mestres Sastres,
"La Confiança", continuant oberta la
matrícula en la Conselleria de la dita
Societat.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Fins ara són cinc els policies
que amb motiu del moviment esdevin-
gut en el personal inscrit a aquesta
"Jefatura", han estat traslladats a al-
tres llocs d'Espanya.

Els traslladats són els comissaris
senyors Alberico, Calabazany, Així i
Pita, i l'agent senyor Romero.

Els dos primers ja gresten servei a
Madrid, el senyor Així va traslladat
a Toledo, el senyor Pita a Pamplona
i el senyor Romero a Alacant.

Si teniu **MAL**
de **COLL** useu
Rda. S. Pere, 30
Farmàcia Aragó

Paringol

Abrir al matí, a un quart de deu,
marxarem en tren especial cap a Ma-
drid, els senyors concurrents al pri-
mer Congrés Espanyol d'Ultramar.

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

Macarrons Italiana i fideus per a
carn o peix. J. Quer, Pl. Montcada, 10

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 30
de març de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
768'2, 767'4, 766'9.

Termòmetre sec: 12'2, 17'5, 14'5.

Termòmetre humit: 10'8, 12'5, 11'5.

Humitat (centèsimes de saturació):
83, 53, 68.

Direcció del vent: Calma. SO., SO.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 0, 8, 6.

Esplèndid xalet

Magnífica situació en el turó de la
Bonanova. Grandiós jardí. Es cedeix
en lloguer. Preu módic relativament.
Raó: Ballester, 74. Prop de l'Avinguda
de la República Argentina.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

LA VAGA DE LA CARDINA

La Carolina. — Ahir va tornar a Madrid el president de la Federació Obrera, el qual va donar a conèixer el trencament de les negociacions, a l'hora de signar el conveni amb els patrons del «coto» miner Los Guindos.

La causa de la ruptura ha estat que el patró senyor Romero aconcordava la pujada dels jornals a l'alça i baixada del mineral, en tal forma que el jornalier havia de sofrir freqüents alternatives mensuals, i així enien la classe treballadora que no ho pot acceptar.

L'assumpte es troba com el primer dia de la vaga i ha motivat gran disgust al veïnat.

ATRAQUEMENT

Al carrer d'Estanislau Figueras, quan es dirigia al seu domicili donya Aurea Rodriguez, de 59 anys, dos subjectes que esgrimien ganivets, s'han llançat damunt d'ella, i mentre l'un l'aguantava, l'altre li robava 500 pessetes.

La senyora, en veure fugir els lladres, ha demanat auxili, sense que ningú hi acudís.

LA PRORROGA DEL PRESSUPOST

Madrid, 30, 8'30 nit.

Aquest matí ha tornat a reunir-se el ministeri de Finances amb l'interveint general, senyor Illana, el senyor Pedregal, per a ultimar tots els detalls relacionats amb la prorroga del pressupost vigent.

Per cert, que en entrar el ministre de Finances al seu departament i tractar d'agafar l'ascensor, no ha estat reconegut pel porter que estava de servei, i aquest li ha dit que ho és molestós en pujar, perquè no hi havia oficines, i, per consegüent, no trobaria ningú. Com que el senyor Pedregal ha insistit en pujar, i el porter també insistia en el seu desig d'evitar molesties, aquell ha hagut de dir-li: — Jo veig al meu despatx; així el ministre. — I als pocs moments, el senyor Pedregal es tanca a treballar amb el senyor Illana.

En la conferència ha quedat ultimada tot el relatiu a les modificacions que es porten a la prorroga. Aquestes modificacions acusen una baixa amb relació al pressupost en vigor, de més de 60 milions de pessetes. Aquestes baixes estan contrarestades pels interessos dels pagaments dins de l'any per deutes del Tresor, per la incorporació al pressupost d'obligacions carcelàries, i per augment de personal a Correus i Telègrafs (augment que decretaran les Corts) i per la fixació de determinades anualitats per a serveis contractats.

Terminada la conferència a què ens referim, el senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

El senyor Pedregal ha escrit al president del Consell, consultant-li si li enviava el decret prorrogant el pressupost per a portar-lo a la firma regia, o creia procedent demanar-li a don Alfons XIII hora per a despatxar amb el ministre de Finances i posar-li aquest en relació a la firma, si bé per a això no creia precisa la seva presència.

L'UNIFORME DE L'ALT COMISSARI

S'essegura que l'assumpte de l'uniforme de l'Alt Comissari no és quedat completament terminat. Tot el contrari, sembla que han sorgit certes derivacions. Alguns elements s'han dirigit a un dels ministres que integren l'actual Gabinet per a denunciar que no es tracta d'una qüestió insignificant, sinó que l'Alt Comissari ha incorregut en el delicte d'ús indegut d'uniforme, el militar en aquest cas, que marca l'article 348 del Codi penal ordinari en relació amb el 329 del de Justícia Militar.

EL TRANSIT RODAT A MADRID

L'alcalde ha celebrat una detallada conferència amb el ministre de la Governació per a tractar de les conseqüències que poden produir les disposicions de l'Alcalde sobre la prohibició de què circulin carreteres i cars de dues rodes tirats per més de dues mules a l'interior de Madrid, disposicions dictades amb el fi d'evitar que es faci malbé la pavimentació.

Sembla que totes dues autoritats han arribat a un acord convenient que, dins del més gran rigor s'avisarà als propietaris dels dits vehicles perquè no entrin a Madrid, i si ho fecin, se'ls imposaran multes; però de moment no s'arribarà a procediments coercitius de major violència.

Sembla que totes dues autoritats han atemperat les ordres de l'Alcalde en la dita forma, davant del temor d'una vaga dels elements perjudicats pel que prohibeix en absolut la dita circulació.

EL CADAYER DEL BISBE DE SIO

Madrid, 30 10'30 nit.

Diversos periodistes han aconseguit penetrar aquesta tarda a l'estada del senyor Vales Faide, que estava de cos present.

El senyor Vales Faide, que ha mort als 49 anys d'edat en l'exercici interior dels carrers de capella major del Palau i del Palmar de les Indes, vivia amb gran modestia en el pis tercer, dreta, de la casa número 33 del carrer Martín de los Eros.

L'habitatge és reduïda, ornada amb veritable humilitat, i en la qual, quasi l'únic agenc, per no dir l'únic, són els llibres, un dels grans amors del mort, arreglats en grans prestatges per quasi totes les habitacions.

El despatx del senyor Vales Faide, on treballava i estudiava ordinàriament, és un petit gabinet, seguit d'una alcova, també plena de volums, a la dreta de la qual hi ha el llit: un senzill llit negre, de ferro, amb una tauleta de nit, en la qual hi ha un gran crucifix, amb un Crist d'argent.

L'alcova té una petita porta d'escapada, i a la capçalera del llit, un quadre de grans proporcions amb la imatge de Jesús.

El petit despatx, amb balcó al carrer, és un veritable gabinet d'estudi, venent-se barrejats els llibres que s'encarixen, però, en lloc preferent, els retrats dels Reis, infants i altres persones de la reial família amb afectuoses dedicatòries al final.

Al llit ha estat col·locat el cos del senyor Vales Faide, cobert amb un llençol a l'altura de la boca, deixant completament esconyits el coll, les espatlles, pit i la resta del cos.

VERSIO OFICIAL

A última hora de la tarda, des de la Nunciatura, han telefonat a tots els diaris demanant que rectifiquessin les versions circulades sobre la mort del senyor Vales Faide, suposant que la mort havia estat violenta.

La mort del bisbe electe de Sio ha estat natural.

Aquesta és també la versió de la família.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Despatx oficial de Guerra del dia 30 de març.

«Zona oriental. — Les bateries de les posicions de Benítez i Benidib, reben foc sobre grups enemics, els quals es dispersaren.

Ahí, en el servei de protecció entre les posicions de Viernes i Benítez, resultaren ferits de profunda lleu, dos soldats indígenes de Regulars de Melilla número 2.

Per l'acció fou reconegut i honorat en zoco el Jemís, fent noc

d'armatalladores sobre petits grups enemics i bestiar.

Un dels avions rebé tres impactes, resultat del foc d'un dels grups sorpresos als voltants del zoco el Jemís.

Zona occidental. — Sense novetat en el territori.

Ahí, la primera esquadra d'aviació bombardejà els aduars de Jencerkú i Ben-Nalib, sense cap més novetat.

PRO INDULT VERDAQUER

Demà, al migdia, visitarà al ministre de la Guerra la comissió batxolona Pro-indult Lluís Verdagué, a la qual acompanyarà una nodrida representació del Círcol de la Unió Mercantil i de la Confederació Gremial Espanyola.

Els dits senyors faran remesa al senyor Alcalde Zamora de les conclusions que en el miting celebrat el dimecres passat a la nit al Círcol de la Unió Mercantil, acordaren elevar al Govern demanant la llibertat d'en Lluís Verdagué, per circumel·lino cent del delictes pel qual se'l va condemnar.

FIRMA DE GUERRA

Conferint al coronel d'infanteria don Eugeni Pérez de Luna, el càrrec de director de l'Acadèmia d'Infanteria.

Conferint el comandament de cavalleria don Xavier Obregón i Gautier.

Conferint el comandament del grup de Regulars de Melilla número 2, al coronel de cavalleria don Sebastián Pozas Pérez.

NOTES DE PORTUGAL

Lisboa. — L'Associació comercial de Lisboa prepara una imponent manifestació de protesta contra el decret de l'últim illigit.

També els funcionaris públics preparaven una gran manifestació, però l'han deixat en suspens en vista que s'ha acordat ajornar per més de tres mesos la llei que autoritza al Govern a reduir les plantilles de funcionaris públics. — Havas.

Lisboa. — La setmana pròxima arribarà a aquesta capital el ministre de Noruega a París i immediatament començaran les negociacions per al futur acord comercial entre Portugal i Noruega. — Havas.

Lisboa. — El dilluns pròxim es reprendran les sessions del Tribunal especial militar que entén en la causa sobre els esdeveniments d'octubre.

El primer testimoni que compareixerà davant de l'esmentat tribunal seran els senyors Barbosa, Vianna i Cunha Leal.

Es creu que la vista de la causa durarà tota la setmana. — Havas.

LA PROCESSION DEL SANT ENTERRAMENT

Madrid, 31, 12'30 matinada.

A les quatre de la tarda ha sortit de la parroquia de Sant Gens la solemne processó del Sant Enterrament.

A la carretera s'acumulà una gran gentada per a presenciar el pas de la processó, especialment a la Porta del Sol, carrer Major i Plaça d'Orient.

A primera hora de la tarda havien estat traslladats a Sant Gens el Crist nomenat dels Alabarders, la imatge de Jesús Nazare i altres de diversos temples.

Seguien després els Passos titulats «La Cena», «L'Oració de l'Hort», el «Petó de Judes», «Crist en la Columna», «Ecco-Homo», «Jesús Nazare», «La Verónica», «La Calçada», «El Crist de la Fe», «El Sant Sepulcre», seguit dels seus cavallers, «Nostra Senyora de la Soledat» i la «Creu de Sant Gens».

Seguien a continuació l'Ajuntament, el Tribunal de la Rota, les autoritats i representants de les corporacions.

Hi anaven tres presidències: la primera, formada pel bisbe de Madrid-Alcalá i el capítol catedral; la segona, per l'alcalde, e president de la Diputació, diputats provincials i regidors; i la tercera, pels governadors civil i militar.

Tancava la cortiva una companyia de infanteria.

En arribar al carrer de Bailen, la processó ha entrat a la Plaça de l'Armeria i ha sortit a la d'Orient per la porta lateral, essent presentat son pas des dels balcons principals del Palau per la família reial, acompanyant a Sa Majestat les dames de guàrdia, amb la Reina Victoria, marquesa de la Romana, amb la Reina Cristina, marquesa de Santa Creu, amb la infanta Isabel, duquesa de la Unió de Cuba, i els gentils homes marques de Santa Cristina i comte de Heredia Spínola.

La Conferència de l'edificació de l'Institut de Reformes Socials s'ha celebrat a Madrid durant els dies 26 de maig a 4 de juny pròxims.

La Conferència deliberarà sobre els temes següents: 1. Qüestions de fons, podent les entitats particulars que ho desitgin informar per escrit sobre els mateixos.

Les memòries o treballs corresponents seran dipositats a la secretaria de la Conferència abans del dia 15 de maig vinent.

Per l'Institut de Reformes Socials o per la comissió organitzadora, en què aquell delegui, es farà la designació dels ponents que informaran davant de la Conferència sobre el contingut de cada un dels temes del Qüestionari.

Els temes següents i s'isè seran encomanats a l'Ajuntament de Madrid el qual farà la designació dels respectius ponents.

Les entitats invitades hauran de designar els seus representants o delegats abans del dia 15 de maig.

La missió de la Conferència serà designada per l'Institut de Reformes Socials estant la secretaria a càrrec de don Antoni Fabra Ribes, funcionari del citat Institut.

El Qüestionari que ha d'esser sotmès a la conferència és el següent: Primer. — Acció de l'Estat (exemplar de tributs, construcció d'edificis, expropiació de terrenys, associacions i cooperatives de funcionaris, empleu de capitals, etc., etc.)

Segon. — Acció dels organismes locals (exemplar d'arbitris, funció dels organismes locals per a l'edificació, exemplar de les poblacions, extra-radi de Madrid, etc.)

Tercer. — Modificacions que poden introduir-se en la legislació de cases barates.

Quart. — Col·laboració i intervenció en la indústria de l'edificació dels Bancs i altres establiments de crèdit, així com de capital privat.) Banc Hipotecari, Societat de Crèdit Immobiliari, Caixa d'Estalvi, etc., C.) Estimul i garanties que poden oferir-se al capital privat.

Cinquè. — Règim de transports en relació amb els materials de construcció.

Sisè. — Les comunicacions urbanes.

Setè. — Coordinació de les activitats de tots els elements que intervenen en la indústria de l'edificació.

Vuitè. — Conveniència d'organitzar «guiltes» o cooperatives de l'edificació, reglamentació de les mateixes.

OBRES HIDRAULIQUES

Ejea. — S'ha fixat definitivament la data del 2 d'abril per a celebrar l'assemblea acordada per les províncies aragoneses i de Navarra en la qual s'han d'aprovar les conclusions encaminades a la construcció de l'aiguamoll de Yesa i del canal de les Bardenas, que tants beneficis han de reportar a les dites províncies.

La zona regable és d'una extensió de 132.738 hectàrees, i el seu regat s'assegura amb l'aiguamoll de Yesa amb un embossament de 465 milions de metres cúbics.

La construcció està calculada en 465 milions de pessetes.

Per l'entusiasme que existeix a la comarca que ha de resultar beneficiada, es calcula que l'assemblea del 2 d'abril serà un acte sol·lid i decisiu per a la realització de la magna obra.

De Saragossa, Navarra i Osca s'anuncia l'assistència de totes les representacions oficials i agràries.

En dia anterior al de l'assemblea se

reuniran els representants dels pobles interessats amb el diputat a Corts per aquest districte, per a formular les conclusions que s'han de sotmetre a la sanció de l'Assemblea.

El poble d'Ejea prepara una gran rebuda als assembleistes.

ELS MINAIRES D'ASTURIAS

Oviedo. — Convocades pel governador es reuniran demà, al seu despatx, una representació de l'Associació patronal i altres del Sindicat minaire d'Asturies.

Les impressions que es tenen d'aquesta reunió, són optimistes i es confia que la intervenció del governador servirà per a solucionar el conflicte.

A Suma de Langreo, l'obrer Lucas Medina feu diversos disparos de pistola contra el concessionari d'una mina de la vall de la Cruz, anomenat Josep Fernández, causant-li tres ferides de les quals fou curat a la casa de socors, ingressant després a un sanatori.

L'agressor treballava a la mina, i fou acomiadat fa alguns dies.

DE BILBAO

Bilbao. — Els agents de policia i de seguretat han practicat escorcolls als barris alts de la ciutat, recollint moltes armes i fent diverses detencions.

Ha estat empresonat Valerià Carro, per reincidir en l'ús d'armes prohibides.

El president de la Diputació ha rebut un telegrama del ministeri de la Governació, en el qual aquest promet interessar-se per la situació dels industrials armers.

Antuncia que s'adoptaran mesures relacionades amb la situació hivernal de les conflietes socials, sense oblidar per això les necessitats de la indústria de l'armeria.

L'ESQUADRA ANGLESA

Vigo. — Continuen arribant divisions de l'esquadra anglesa.

Són més de 60 els vaixells arribats fins ara.

La badia presenta lluny aspecte. Per assistir a la gran revista naval han arribat al primer lord de l'Almirallat, diversos almiralls i llurs ajudants.

Han estat rebuts pels caps de les esquadres ancorades al port.

Aquesta nit se celebrarà a bord del vaixell almirall un banquet en honor del primer lord de l'Almirallat, al qual assistiran invitades, les autoritats espanyoles.

Es preparen grans festes en obsequi dels marins anglesos.

INAUGURACIO

Malaga. — La setmana que ve s'inaugurarà l'aiguamoll de l'Agujero.

Ha estat invitat, perquè assisteixi a l'acte, el ministre de Foment.

També assistirà el ministre a la inauguració de la fabrica construïda a la platja de San Andrés.

Ahuc hi ha preparada una excursió a l'aiguamoll del Chorro perquè el conegui el ministre.

ALUMNES MILITARS PORTUGUESES

Tuy. — El comandant militar d'aquesta plaça ha rebut notícies oficials del ministeri de la Guerra, amonstant-li, per al vinent dissabte, l'arribada de l'ajutant del ministre, comandant de cavalleria, don Manuel Alvarez, i del secretari genyor Barrio, els quals rebran, en nom del senyor Alcalde Zamora, els alumnes del Col·legi militar de Lisboa, que arribaran a la plaça fronterera de Valença el diumenge, a les 220.

Acompanyen en el seu viatge als alumnes militars portuguesos, dos coronels, un tinent coronel, dos comandants, vuit capatans i dos tinent.

A l'estació de Valeça acudirà a rebre el Col·legi Militar de Lisboa, ultra les autoritats portuguesas, el comandant militar de Tuy, els caps i oficials de la guarnició, el cònsol de Portugal, i totes les autoritats.

El dilluns, al migdia, visitaran Tuy, oficialment, els militars de la veïna República.

L'oficialitat del regiment d'infanteria de Saragossa, destacat a Tuy, oferirà un esmorzar a la comandancia militar, als seus companys estrangers.

A l'acte hi assistiran els caps i oficials d'ambdós Estats.

A les quatre de la tarda, els militars

de la Comandància serà ofert als alumnes visitants un 12, i a les nou de la nit, se celebrà al teatre, una vetllada, en la qual pendran part els alumnes militars portuguesos.

Hi ha gran entusiasme per rebre dignament els representants del país veí, i s'annuncia que vindran de Vigo, i altres localitats, representacions de totes les classes socials, per assistir a les festes.

EL GENERAL AGUILERA

A la Secretaria del president del Tribunal Suprem de Guerra i Marina, general Aguilera, s'han rebut en el dia d'ahir 307 telegrams i telefonemes, 719 cartes i més de 4.000 targetes adherint-se a l'homenatge que se li tributa per arribar al número 1 dels tinentes generals.

Entre aquests, hi figuren les signatures de quasi tots els tinentes generals de carrera, caps i oficials i polítics de tots els partits.

El senyor Aguilera tornarà el diàluns de Ciudad Real.

EXPECTACIO PEL CONSELL

Madrid, 31, 2 matinalada.

Els ministres donen aquesta nit mostres de profundíssima preocupació davant el Consell de demà.

El comte de Romanones ha manifestat davant d'un grup d'amics i periodistes que jutjava la reunió de demà de tant interès que d'aquesta reunió n'havia de dependre tota la política que seguia el Govern.

Entén el comte que tothom ha de parlar demà amb gran claredat i en la seva conseqüència el portarà al Consell la seva opinió per escrit per tal que als seus judicis no siguin tergiversats ni negats.

El ministre de la Guerra, amb qui també hem conversat aquesta nit, ens ha dit que portarà al Consell solucions concretes per al problema del Marroc, i que no transigirà amb que es procuri embolicar la falta d'acord amb un equívoc.

L'expectació davant el Consell, per tant, està justificada.

L'Alt Comissari, contra el que s'havia dit, no assistirà al Consell de demà.

CONFERENCIA INTERESSANT

Ha visitat el ministre de la Guerra

el ministre de Finances Jallifa, Ben-nuna.

La conversa ha durat dues hores i segons les nostres impressions ha estat interessantíssima.

AUTOPSIA

Després de practicades les primeres diligències relacionades amb la mort del senyor Vales Falide, el jutge ha ordenat que es faci l'autopsia del cadàver en el seu propi domicili.

VERSIONS DESMENTIDES

La Lliga de Defensa de la Clercia ha facilitat una nota en la qual diu que no és cert que la Nunciatura hagués posat cap impediment al senyor Vales Falide.

La prova és que el Govern l'havia designat per a ocupar el lloc de Sio i aquests acords, com és sabut, els prenen els governants de comú acord amb el representant de la Santa Seu.

El ministre de Gràcia i Justícia, comte de Romanones, ha desmentit aquesta nit, que existís cap prohibició contra el senyor Vales Falide.

Vida religiosa

Avui, dissabte Sant, Sant Amadeu, duc de Savoia. — Demà: Pasqua de Resurrecció, Sants Venanci i Huc, bisbes, i Ireneu, màrtir.

Quaranta hores: Demà, a la Confraria de la Guarda i Oració, a Sant Jaume. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: Dominica de Resurrecció, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pi, privilegiada.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Resurrecció del Senyor, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà: Torn de la Santíssima Trinitat, a la mateixa capella.

— Parròquia Major de Santa Anna. — Demà, diumenge, l'Associació de Filles de Maria d'aquesta parròquia, celebraran la seva funció mensual.

A dos quarts de nou, missa de Comunió amb plàtica pel reverend don Ramon Balcells, ecònom; durant la santa missa la capella de música executarà escollits motets eucarístics.

A dos quarts d'una, missa i exercici de la Visita a la Santíssima Verge en el misteri de la seva Immaculada Concepció, amb cant de motets pel cor de senyores associades.

— Diumenge de Pasqua de Resurrecció. — Evangeli. — Mc., XVI, 17.

Passat el dissabte, Maria Magdalena, Maria mare de Jaume, i Salomé, compraren aromes per anar a ungir a Jesús. I l'endemà al matí, el primer dia de la setmana, sol elixit, anarà al sepulcre. I es deien elles: — Qui ens apartarà la llosa de la boca del sepulcre? — Mira i troben treta la llosa, que era molt grossa i entrant al sepulcre, hi en veuen, assegut a la dreta, un jove, cobert de blanca vestimenta.

— «No temeu. Vosaltres cerqueu a Jesús de Nazaret, el crucificat? És resuscitat, no és aquí? Mireu el lloc on el posàreu. Aneu, diu a vos deixeu-hi a Pere, que Ell us precedeix en la Galilea: allà el veureu, com ja us ho va dir Ell.»

(De la «Fulla Dominical» del bisbat de Barcelona, edició catalana.)

— Parròquia de Sant Jaume. — Les misses de demà i demà passat seran com tots els dies festius. Dilluns comença el devotíssim Desnament de la Guàrdia i Oració a Jesús Sagramentat, essent costum celebrar-se amb solennitat extraordinària. Es descobreix Nostre Amo a les set del matí fins a dos quarts de nou del vespre. A les deu, Ofici solemne; i de dilluns serà cantat a tota orquestra. Predicació a la missa major i tots els dies el Rnd. P. Antoni M. de Barcelona, caputxí. Es suprimirà la missa de dos quarts d'onze. La funció del vespre començarà el dilluns a les sis, els altres dies a dos quarts de set. Es convidarà tots els senyors que vulguin assistir a la regeria, facilitant-los cistell, per a donar a Nostre Senyor prova de rastallatze i ver amor a la Santa Eucaristia.

— Església de Sant Jaume (dels PP. Minims d'aquesta ciutat). — Tercer centenari de Sant Francesc de Sales, terciari i Patró de la Venerable T. Orde de Sant Francesc de Paula, la qual celebrarà els següents cultes: — Dia 2 d'abril, a les set, missa de Comunió general, amb plàtica; a les nou, Ofici solemne, predicant el Rnd. P. Paulí Mico, S. J., acabant amb la Benedicció Papal. — A tres quarts de cinc de la tarda començarà una solemne funció dedicada a l'Il·lustre Patró, ocupant la sagrada càtedra el Rnd. don Ramon Gasset, capellà de les dames negres, i donant-se finalment la benedicció amb el Santíssim Sagrament.

Bisbat

— El «Butlletí Oficial Eclesiàstic» d'aquest Bisbat, en el seu darrer número, publica el següent sumari: — I. Edicte d'Ordre. — II. Sagrada Congregació de Ritus: resolució d'un dubte sobre l'Evangeli que s'ha de recitar al final de la missa que se celebra davant del Santíssim Sagrament, exposat solennement. — III. Solució de casos de moral i d'una qüestió litúrgica proposats l'any 1922. — Nomenaments. — V. Primera Setmana Catequística de Rens. — VI. Sentència del Tribunal Eclesiàstic. — VII. Avis de l'Administració de la Creuada. — VIII. Crònica diocesana. — IX. Missions als pobles de la diòcesi. — Capta per a Terra Santa. — XI. Bibliografia. — XII. Necrologia.

— El dia 4 del propinent mes d'abril començarà una Santa Missió a Santa Coloma de Queralt, sota la direcció dels jesuïtes P. Josep Maria Pujol i Josep M. Bausill.

— A la casa d'exercicis espirituals de la Cova de Sant Ignasi, a Manresa, el dia 16 d'abril, a les onze del matí, començarà una tanda o torn d'exercicis espirituals per a senyors, segons l'admirable mètode de Sant Ignasi de Loyola.

Aquesta tanda es donarà en llengua catalana i durarà cinc dies en complet recolliment.

Obituari

ENTERRAMENTS

— Na Emília Bergé i Quer, vídua d'En Josep Vinyals i Soler. Demà, a dos quarts de nou del matí, Casa mortuòria, Mèndez Núñez, 14.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

— En Josa Sureda i Suñer. Enterrat aquest matí.

— En Josep Cierco Pociello, vídua de Na Josepa Arriag Mataragall. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri Nou.

— En Miguel Guillema i Mancho. Enterrat aquest matí.

— Na Josepa Guinovart i Fernández. Enterrat aquest matí al cementiri de Les Corts.

— N'Asidori Arús i Llopis, vídua de Na Maria Escofet. Enterrat aquesta tar-

Primera Fira Comercial de Madrid

Del 14 de maig al 4 de juny de 1923

PALAU D'EXPOSICIONS

(Palau del Gel i de l'Automòbil)

Demaneu reglament i condicions al representant a Catalunya, DON ARCADÍ ESCALER, carrer de Raurich, 6, Barcelona.

da al Cementiri de Sant Gervasi.

— Na Margarida Nebot i Salvat, vídua d'En Simó Vidal i Renós. Enterrat aquest matí al Cementiri Nou.

— En Jaume Mercader i Carrera. Enterrat aquest matí al cementiri de Sant Gervasi.

— Na Dolors Civil de Albarceda, vídua de Santa Eugènia.

— Na Rosa Casas i Vilardell. Enterrat aquesta tarda.

— En Lluís Argelaguet i Comas. Enterrat aquesta tarda.

— En Víctor Torres i Herp. Mort a Prats de Rey el dia 26 de març.

Els Pomells de Joventut

Per tal d'assistir el proper dilluns de Pasqua a l'Ofici que anyalment organitzen els Pomells de Joventut de Molins de Rei, a l'ermida de Santa Creu d'Olorde, el Pomell de Joventut «Sant Jordi» ha combinat una excursió sota el següent itinerari:

Valldirera, font d'En Llavallol i Santa Creu d'Olorde, amb la qual cosa ja avinent als pomellistes barcelonins que desitgin acompanyar-hi que el lloc de reunió és a la parròquia de Jesús de Gràcia, per a dir la missa de les sis.

La tornada es farà per Molins de Rei, amb el tren que arriba a Barcelona a les 8:45 del vespre.

Pressupost, 1,50 pessetes.

Durant el matí del Divendres Sant fou trobada, al carrer d'Elisabet, davant la Casa de Misericòrdia, una caputxa blanca, la qual fou recollida pel Pomell de Joventut «Com a germanes», que per casualitat passava per aquell lloc.

Ja d'aquesta la que l'hagi perduda pot passar a recollir-la a casa del president del dit Pomell, carrer de Borrell, 167, quart, primera, on li serà remesa.

Han estat adreçats a tots els Pomells de Barcelona i voltants uns esponents programats anunciant la Gran Diada Pomellista que han organitzat conjuntament els actius P. de J. «Flors» a la Moreneta i «Regina de la Pau», per al dia 8 d'abril.

Ultra els actes anunciats en l'edició d'ahir, sabem que s'està treballant febrilment per a deixar del tot complet el brodat de les dues riques banderes que seran benides solennement després de la missa de Comunió, els dibuixos de les quals són obra dels nostres artistes En J. Llimona i En M. Serés.

Per a l'emmarcar de germanor i d'homenatge al mestre que tindrà lloc al Restaurant Plàcia de la Plaça Sepúlveda hi ha molta demanda de tiquets al domicili de les presidentes: Isabel Tres, carrer de la Lluna, 18, tenda, i Josepina Castellori, Pelay, 40, botiga, fent anotar que aquest acte constituirà un veritable esdeveniment.

La cabdal festivitat de la Pasqua de Resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist, serà solennement celebrada pels Pomells de Joventut de Sant Felip de Llobregat Nostre Terra, Nostres Ideals, Bones Amigues i La Verge Nena, amb els actes que s'esmenten a continuació.

Avui, dissabte, a les vuit del vespre, començaran les Caramelles cantades pel P. de J. «Nostra Terra», dirigides per En J. Recolons.

Demà, diumenge de Pasqua de Resurrecció, continuaran a dos quarts de vuit del matí, les Caramelles.

A les onze assistiran tots els Pomells a la Missa de dita hora, on cantaran l'Al·leluia Plàllie, Christus vincit i el Virelai.

A les dotze, es presentaran tots els Pomells a la plaça de la Vila, on cantaran a chor dirigits per la senyoreta Na Teresa Susquet.

I. Seguidament a la dita plaça, la col·la Cathedra interpretarà, per Ester Ballades, sardanes.

II. Els pomellistes dansaran sota la direcció d'En Joan Rigall, director de l'Esbart Folklore de Catalunya, ballats recollits per ell mateix, així com els de la tarda.

III. Continuarà l'audició de sardanes. Tarda, a les quatre, sardanes i ballats a la plaça de l'Estació, onant l'execució musical a càrrec de la mateixa col·la.

Dilluns de Pasqua, assistència a l'Aples de Santa Creu d'Olorde, organitzat per la Joventut Catòlica de Molins de Rei.

A Sant Felip de Gualbs es celebrerà una Diada Pomellista el pròxim 8 d'abril sota el següent programa:

Festa de fe. — A les vuit del matí, missa de Comunió general amb plàtica preparada, que dirà el reverend ecònom doctor Ferran Simó, prevere. Les noies han d'anar cofades amb la blanca caputxa.

A les onze, missa a la capella de Sant Teim, amb assistència dels pomells presents per son mestre En Folch i Torres.

Festa de patriar. — A les dotze, a dos quarts de quatre de la tarda, audició de sardanes tocades per l'acreditada orquestra Unió Guixolencs, davant de l'establiment dels Banys de Sant Teim.

A les tres de la tarda, després de l'horari amb En Folch i Torres, se servirà un espléndid lunch a tots els pomellistes a la terrassa dels abans dits Banys de Sant Teim.

A les cinc de la tarda, al saló d'actes de l'Ateneu Social, tindrà lloc una solenne vetllada literari-musical.

La primera audició de "La Passió", de Bach

Demà, a dos quarts de dotze del matí, tindrà lloc l'acte de commemorar la primera audició de la Passió, segons, Sant Mateu, de Bach, per l'Orfeó Català, oferint-se amb aquest motiu al nostre Mil·let, professors, solistes i orfeonistes: una medalla recordatòria.

Hi assistiràn les autoritats i representants a chors i orfeons la Senyera de l'Orfeó Gracienc, la qual amb la de l'Orfeó Mossèn Cinto del Foment Autonomista Català, acompanyarà a la del Català al descobriment del pedró commemoratiu i demés actes que es celebraran.

Els invitats podran ocupar qualsevol localitat de la Sala.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
114 31 MARÇ 1923

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

SEGONA PART

L'ESTIMBADA

— per sota les ulleres. — Vols dir que no tens la Del·l'meta enamorada? — De qui vols que ho estigui? — saltà En Foix ingenuament. — D'aquella que no és d'Eladi. — Home! I d'Eladi, que ha fet per enamorar-la? — gosa a preguntar En Foix, parant-se en peu al mig de la Plaça de Catalunya, on xic encoratjats per la somnia de l'altre. — S'ha escarrassat i s'escamassa per l'argument de casa seva — respongué En Jordi, baixant la veu i els ulls tot d'una, i benedit d'haver localitzat aquest punt per rau-rau que li fes temps ha.

— Això no ensonora les noies, be-

neix! I menys a la meua filla, que té una ànima massa elevada per a barrejar l'amor amb l'interès. Jo et torno a preguntar: què ha fet el teu fill per aconseguir el cor de la meua filla? — repetí En Foix, prenent foc cada vegada més.

— Home, jo crec que de bon principi es va venir desamant. Els descares a ningú agraden, i... no t'entendis, home, no t'entendis; però, i tu, que tens una promesa pendent, hi has fet algo, per ventura?

— Em retreus la promesa, una promesa, que mai pot deixar d'ésser condicional? — exclamà En Foix, ja tot roig.

— No, té la retrec en so de càntec, amb això no te m'exaltis; sinó, no en parlem més. Però una dijecció en porta una altra, i jo lo que et volia dir és que hi has fet tan poc...

— Tot el que hi he pogut.

— Tan poc, que m'has donat de qui t'ha enamorat la noia.

— Si, el baró, eh? Anem, home, anem!

— Jo no dic el baró.

— Dones qui?

— El teu cunyad, En Francesc.

— Fung-me d'aquí: aquell ximple?

La meua noia no s'ha de casar amb un pinta-mones, ho entens? Ja t'he dit sempre que la teva dona et fa veure molt sovint Sant Cristòfor nano. Vaja, Jordi, que mal chavia fet tan oriatura; tanta credulitat no és digna del teu talent.

— En fi, potser si que tens raó; però el cas és... — féu En Balanya, mossegant-se la llengua, i empenhent la retirada amb tota destresa possible.

— El cas és que... Que vols dir?

Que el casament amb l'Eladi no es fa?

— respongué En Foix, endevinant la reticència.

— No vull dir tal cosa; — recalca amb calma En Jordi. — Volla dir que tu no et pots explicar les tristesses de la noia.

— Ah! Això ja són figures d'un altre pañer. Tequíviques: és que està malalta i sa mare no la sap animar. Ja veus si és senzill. —

En Jordi clougué el bec per conveniència, i caminaren bona estona, sense dir-se una paraula, romant cada un pel seu cantó. En Balanya amb la mangala als llavis, En Foix, amb el bastó atravesat a l'esquena, fustejant les cates pel vent humit i fredot que s'estenia a voltes les rülles seques dels arbres i feia alestjar com papallones als llams dels tanals. Mes, en entrar al Passeig de Gràcia, que estava poc menys que tènent i tot embolat per la pluja de rülles que es gongraven dins d'una navolada de pols d'or, En Foix es plantà somrient davant d'un galitardent vestit de pel·lissó, amb la cara horriblament empassada de mangre i guix, anunciant als tres o quatre badocs que l'escollaven les excel·lències de l'espectacle que s'esdevenia a l'altra banda de l'aïri d'indianes vermells, mitalls i ananyes de vidre, des del qual feia la crida.

— Tetis, señores, que no tiene niente, ni estómago, ni piernas, y sin embargo, vive, habla, piensa, come y responde a cuantas preguntas QUIEREN dirigirla la multitud. Es la mujer más hermosa de las hermosas, aunque menos extraordinaria que su hermana Luna, la decapitada, que conserva milagrosamente la vida hace más de diez años y sin envejecer, a pesar de faltarle todo el cuerpo.

— No et pots figurar com me divertíen aquestes xerralles. Escoltem-lo una mica. De vegades tenen uns acudits! Mira que el que s'empassa aquestes pindoles...

— No t'otén l'aire? — li preguntà En Jordi, desitjós de sonsacarlo per un altre cantó, veient-lo ja, distrat altra volta.

— Si et sembla... Efectivament, potser ens constiparíem. En veient, Mira quina polsaguera — contestà En Foix, reparant de cop i volta el temps que feia.

— Bé et quedaràs a sopar! No ho has deixat dit a En Quim perquè avís a la Caterina?

— Al que no l'hagués avisada.

— Home, això no.

— Em té tan cremat, fa de tan mal menjar a casa, avui, que acabaré per abonar-me a la fonda. Vés que et dic.

— Llavors, En Jordi agafà espument a son costat per la cintura, i tot baixet i riallant: — Vols dir que la Caterina no ha oblat les raves calaverades de París? Vols dir que no està disgustada d'això? — preguntà.

— I que també ho saps tu jo de la Mimi? — preguntà a sa vegada En Foix, més estamurat que un cadet sorprès en plena aventura.

— I qui no ho sap, home! Si tot Barcelona n'ha parlat!

— Per què no me n'havies dit res, doncs?

— Perquè no havia vingut a tomb, com ara.

— Bé i què en penses tu?

— Jo? Que ben profit, home; però no ho deu pensar així la teva dona.

— Què és cas d'això! Prou saben tots com són elles: no volen entendre la diferència que va d'esser un die a ser femella. Això no els ho faré entendre ningú. I, no obstant, ja veus què m'ha succeït: total res, uns quants dies de brometa i iprou. Tot hauria passat com un somni, si no hi hagués hagut una mala ànima, d'aquelles que mai fallen, que es nida de fer-ho saber a la Caterina.

— I ara la tens engelosida, eh? Però vols dir que, de més a més, no està rabiosa d'una altra cosa?

— De què vols que ho estigui?

— De veurem a mi al lloc d'En Bernat.

— Ja hi tornem! No, home, no.

— Bé, naturalment, què has de dir tu? Però ja saps quant de temps fa que hem reparat tots els de casa l'antipatia que ens té. Per això no has d'estranyar que, quan tu eis fora, ningú de nosaltres s'atansi a veure-la. En fi, potser un dia li caurà la bena dels ulls i ens pagarà amb la justícia que ens mereixem.

— Escolta, — saltà En Foix, veient que arribaven a can Jordi i aprofitant-se'n. — I si ens arribéssim a casa En Rodon? No et sembla que si hi faig la proposta, jo en persona, ell ho ha d'agrair més?

— Pse! No és mal pensat. Déixa'm avisar al porter perquè la Pauletta ens esperi.

En Foix, mentre tant, s'adreçà desigualment la combat. La imatge de la Montserrat estudiant-lo amb el ventall des del fons de son cupé, tota expressiva i enriallada, tot rodant i elegant, tornà a passar per son

Pagina Musical de LA VEU

31 de març
de 1923

74

SERGE PROKOFIEFF

que tocà els dies 17 i 19 del passat febrer, al Palau de la Música Catalana, invitat per l'Associació de Música da Camera

Les pàgines de LA VEU s'han ja ocupat, més d'una vegada (15 de març i 29 de juny de 1923), de Serge Prokofiev. Volem, però, recordar, en publicar el retrat d'aquest gran músic, que és avui una de les personalitats de més relleu de la joventut russa. Prokofiev és un compositor arduíssim, original, i toca el piano de fals mèstria. Ha ja escrit les següents obres: «Magdalena» (òpera); «El jugador d'una novella de Dostolevski»; «El príncep enamorat de les tres taronges» (d'una comèdia de Carlo Gozzi); «El conte d'un bufó que ha aconseguit enganyar altres set bufons» (ballet que assolí un gran èxit a París); «Simfonia», op. 5; «Poema simfònic», op. 8; «Suite Scythia», op. 20; «Simfonia clàssica», op. 25; «Son set», poema simfònic per a tenor, cor i orquestra, op. 30; «dos Concerts per a pia-

no», op. 10 i 16; «Concert per a violoncel», op. 15; «Obertura sobre temes jueus, per a quartet de cordes, piano i clarinet», op. 34; «Scherzo humorístic», op. 12; «Le vilain petit coquard» (d'un conte d'Andersen), per a mezzo soprà i piano, op. 18; «cinc romances» (lletres de l'escriptor rus Akhmatova), op. 27; «quatre melodies sense paraules», op. 35; «obres per a piano: «Sarcasmes», «Visions fugitives», «Els contes de l'avia», «quatre sonates», op. 1, 14, 28 i 29, etcètera.

Prokofiev nasqué l'any 1891 (regió d'Ekaterinoslaw). Estudià al Conservatori de Petrograd, on entrà el 1901. Fou deixeble de Liadov (harmonia i fuga), de Witthol (estudi de la forma), de Rimski-Korsakoff i de Tschepnina (instrumentació), i d'Agna Essipova (piano). Estudià també a Moscou amb el mestre Serge Tanajeff.

Parlant amb un amic

A Joan Matamala

«Res de més variat, certament — ens deia un cop més el nostre amic — que el que viu, que el que bateja al nostre entorn. I, cal fixar-s'hi — afegia — tot atrau l'atenció, tot desperta impressions, en tota cosa hi palpitem, amb més o menys intensitat, calres bonics i misteriosos... I pensar — deia també el nostre company — que hi ha homes (gaire «homes») que no saben en què passar o malar l'estona i que (si els escoltem) us diran que el dia és llarg, que la vida és tonta, i que el viure és una cosa veritablement poc divertida!

«El que diem del món, de les coses que ens volten — anava afegint l'amic nostrat — podríem semblar, dir-ho dels homes. Volem, en efecte, res de més variat?... En podem dir, però, en el fons, totes les coses, fins les que aparentment semblen mudes, semblen buides, tenen un sentit. Totes serveixen una mi-

ca o un bon tros de secret, una mica o un bon tros de misteri. Totes, en fi, són més o menys interessants (als ulls, naturalment, d'un home un xic despert). Els homes, en canvi, no són pas tots ni són pas sempre interessants!

«Feta aquesta observació — afegí l'amic nostre — vull repetir que no hi ha, en efecte, gaires homes semblants. D'aquí els matisos, no és veritat?, en tractar-se de les obres llurs.

Aquests matisos esdevenen infinitament sensibles si ens fixem, amb un xic d'insistència, en el món, tothora viu, de l'expressió (expressió literària, expressió musical, expressió plàstica, pictòrica, etc).

Ara bé (i el fet és sorprenent): aquesta varietat, aquesta riquesa de la qual parlem, hauria d'esdevenir, no és cert?, font inestricable de gaudis també variats i hauria d'esser, per tant, sempre cercada i «agraïda». No és pas això el que sol passar...

«Res de més variat, res de més distint, així pel que respecta al fons, la impulsio que en podríem dir

inicial, com pel que es refereix a la forma, a l'expressió, a l'eclosio de l'obra, que una producció de Memlino, per exemple, o un bell retrat de Rembrandt. Res de més diferent que una creació de Gerard David... o un «panneau» de Puvis de Chavannes. Res de més distint que una simfonia de Mozart... o un drama de Ricard Wagner.

Impulsio inicial, visio, concepcio de la tècnica o mitja d'expressio, tot és aquí distint, tot és aquí variat. Repetim-ho: en front d'aquest fet d'aquesta varietat, d'aquesta riquesa (riquesa que gentiment, generosament ens és ofertal) i en front, en un mot, de les altres innombrables riqueses que el temps ha anat servant, acumulant (per tal de poder admirar-les, amar-les i gaudir-les), per què no alegrar-nos, «preferentment»? Per què no deslliurar-se de prejudicis d'escola i no procurar adaptar-se, tothora, a la visio, a l'expressio, a la tècnica d'un artista que aconseguí crear, plasmar, una obra bella? Per què, pel damunt de les gesses i de les exigències de la moda (gesses i exigències sovint «canviades») no cercar, insistentment, les qualitats íntimes, eternes, que avaloren una producció artística i que hom troba sempre, sempre, així en una escultura antiga com en una pàgina gregoriana, així en un Giotto com en un Ticià, així en una obra de Couperin com en un Adagio de Beethoven.

«Vull recordar-vos ara uns mots, oportunitats — digué el nostre amic — d'un finíssim «gourmet» del segle divuité: Charles de Brosses. Hom li parlava de la música italiana i de la música francesa, de les excel·lències de l'una, dels defectes de l'altra, i de la necessitat, per tant, d'italianitzar la música francesa (toquem ara una qüestio, com ja saben, ben sovint debatuda). I el bon senyor del qual parlem, digué el següent: «No puc pensar com ells, i entre altres raons perquè prefereixo que hi hagi dues músiques que no pas una».

«Heu's aquí ara alguns mots de Franz Liszt, que escrivi un dia en parlar de Chopin (En realitat, ningú sap si els mots que vaig a dir-vos són de Franz Liszt, o de la princesa Savin-Wittgenstein, cor el llibre de l'autor de «Christus», consagrat a Chopin, és, com ja sabeu, ultra ampulós... ple de misteri!).

«Chopin — va escriure Liszt — no admetia que es volgués aixafar el frontó gric pel mitjà de la torre gòtica». Afegia: «Chopin volia gustar el mateix dia «P-Hyessus», de Fildas, i el «Pensieroso», de Miguel Angel, el «Sacramento», de Poussin, i la «Barque dantesques», de Delacroix, una «Improperia» de Palestrina, i la «Reina Mab», de Berlioz. Reclamava el «dre d'esser» per totes les coses belles, admirant la riquesa de la varietat no menys que la perfecció de la unitat. Pretenia que Sofocles, Shakespeare, Homer, Ferdusi, Racine i Goethe tenien llur raó d'esser a causa de la bellesa pròpia de llur forma, de l'elevació de llur pensament».

I el nostre amic digué també: «La vida no és, en definitiva, sino una successio de moviments. I les formes que l'home crea, inventa, no tenen (ni podran mai tenir!) la durada de les coses que el volten (de les formes, de les colors, de les formors de la Natura). Assistim, doncs, a un etern canvi... Ara bé, en front d'aquest fet, d'aquesta riquesa creada, joyn més complexa, més variada (seguint un ritme que no s'atura mai), per què no deslliurar-se, com deiem, de prejudicis d'escola i no adaptar-se, tothora, a la visio, a l'expressio, a la tècnica d'un artista que aconseguí crear una obra bella?

Això no vol dir, entenem-nos (afegí el nostre company) que hom hagi d'esguardar, d'amar, d'admirar... «qualsevol cosa».

F. LLIJURAT

Les cobles empordaneses

He llegit l'article que publicà LA VEU DE CATALUNYA en la «Pàgina Musical» corresponent al 18 de febrer passat, titulat «Per les nostres cobles» i que porta la signatura de «Flabiol». Estic conforme amb el contingut del sudit article, perquè ve a donar raó al meu article publicat també a LA VEU, el febrer del passat any de 1922, i que tenia per títol «L'escola de música empordanesa».

Igual que en «Flabiol», vinc a planyer-m que tard o d'ajorn, les nostres cobles tenen tendència a minvar i gairebé desaparèixer degut a l'estat precari en què es troben, ja que la majoria dels músics han tingut de deixar la «música», considerant-la com a «cosa secundària» i cercar amb altres elements el mitjà de guanyar-se la vida; i degut a l'esmentat motiu cobles que podrien figurar a «primera fila» pels professors que les integren, han entrat en un període d'abandó, com per exemple a Castelló d'Empúries. Faré constar, tot passant, que arreu de Catalunya es troben, tant a les cobles com a les orquestres, notables professors fills d'aquella comtal vila. Els pocs que han quedat aquí, tot i ésser alguns d'ells professors molt sollicitats per la cobla «Rossinyols», essent dignes d'elogi els actuals components, dels quals és director En Salvi Callis, propietari de la Casa Callis, que és on s'elaboren les típiques inxes per a tenores i típiques.

La cobla «Rossinyols» és la més antiga de la seva comarca.

Abans hom formava cobles de tres o quatre músics que tocaven els típics contrapassos i sardanes curtes; quan vingueren les sardanes llargues, la cobla de Castelló fou la que competí amb la d'En Pep Ventura, anant augmentant de sis a set músics, fins que un nucli de joves, dirigits pel malaguanyat compositor de més de mil sardanes N'Antoni Agramont, volgué revalorar amb les cobles de la seva època, organitzant-ne una amb 10 professors, tal com ho veiem avui, essent l'esmentada cobla la que anà a la davantera del seu temps; en prova d'això, en una visita que féu el rei Amadeo l'any 1872, a la badia de Roses, per tal de fer-li conèixer la nostra dansa, fou la cobla de Castelló junt amb algunes parelles de joves i damiselles, la que fou sollicitada, valguenthi entusiastes felicitacions per part de S. M.; després de triomf en triomf, que seria llarg d'explicar, s'arribà a l'any 1882, durant el qual el va fer una excursio artística a la ciutat de Tarragona, guardant-se encara els premis i presents amb els quals fou obsequiada l'esmentada cobla. En prova d'afecte, la societat coral «L'Ancora», que encara avui existeix, tornà la visita a Castelló d'Empúries.

Més tard, quan es començà a substituir forçosament algun dels primers fundadors de l'any 1889, En Pau Guàrdier, conegut pel «Rossinyols», a causa dels seus mèrits artístics, i del·leble predilecte de N'Antoni Agramont, e va encarregar de la direcció de la cobla, a la qual hom donà el nom de «Rossinyols», acreditant ben aviat que era una de les millors entitats de la seva classe, puix l'any 1892, en celebrar-se les festes del Centenari de Colom, a Barcelona, en un certament de cobles empordaneses, guanyà el premi d'honor, consistent en una medalla d'or (sardana a vista) i el primer premi en metalle (sardana estudiada).

I és a causa de tots aquests records que em planyo jo tot pensant en la cobla «Rossinyols» i en la comtal vila de Castelló d'Empúries; es podria dir el mateix a propòsit d'altres poblacions i d'altres cobles de primera fila, si les lleugeres i dignes aspiracions que en «Un projecte» exposa «Flabiol», no tenen bona acollida.

ENRIC RIERA

Castelló d'Empúries

El quat aplec Comarcal de la Germanor dels Orfeons de Catalunya

El Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons de Catalunya que, seguint el costum establert, obre cada any un concurs entre els orfeons inscrits, per a adjudicar la quantitat de 3.000 pessetes (de la subscriccio que concedeix anyalment la Mancomunitat de Catalunya, amb el fi de cooperar a la gran obra cultural i artística que realitzen els orfeons de nostra terra i per tal de contribuir a estreñer els llaços de bona amistat que entre ells deuen existir i també, per a procurar l'ennobliment i dignificació de les festes populars) en una de les darrers sessions celebrades acordà concedir enguany aquesta quantitat a l'agrupament d'orfeons de la comarca de Tarragona, per a la celebració del «IV Aplec Comarcal de Germanor» que tindrà lloc, st Dén vol, a la ciutat de Reus, el diumenge dia 6 del vinent mes de maig, en el qual hi pendran part els orfeons: Tarragoni, Reusenc, Capella Selvatana, Montblanqui, Solivellenc i Unió Social de Falset, formant un total de prop 650 cantaires entre «enyores», homes i nois. Dirigirà el conjunt dels orfeons el mestre Joan Gols, director de l'Orfeó Tarragoni, i el Consell Permanent assistirà a tots els actes d'aquest Aplec que promet ésser important no solament per l'entusiasme que regna entre totes les entitats que hi prenen part sino també pel bon acolliment que la ciutat de Reus prepara al bell estol de cantaires que, tant generosament aporten el seu amor i el seu esforç a l'obra eminentment artística i fonament patriòtica que realitzen els Orfeons de Catalunya.

Noticiari

Manuel de Falla publicà en el darrer número de «La Revue Musicale», la important revista musical parisenca, un llarg treball consagrat a Felip Pedrell. En Manuel de Falla, escriu, entre altres coses: «Pedrell fou «un mestre» en tot el sentit del mot: per mitjà de la seva paraula i del seu exemple, ha assenyalat i obert als músics d'Espanya, un camí que hom creia ja decididament tancat, en començar el segle darrer, pel que respecta la música nacional».

Diu també, referint-se a l'obra de divulgació i d'erudició de Felip Pedrell, en parlar de la qual molts oblidem l'obra del músic: «Nosaltres, al contrari, que havem estat estimulat i guiats per l'obra musical de Pedrell, podem afirmar, de la manera més categòrica, que ella sola hauria bastat per a provocar el renaixement de l'art musical hispànic, per més que, naturalment, concedim també la més gran importància a l'apostolat verbal del mestre, i la seva divulgació dels nostres clàssics».

Un erudit artista gaire bé no es compren; però un artista que no ampra la seva erudició sino amb el fi de ben servir-se dels elements que caracteritzaren la nacionalitat del seu art, aquest artista no solament embelleix la seva obra, sino que realitza una missió transcendental; i aquest fou el cas d'en Pedrell».

Alemanya

Noves produccions, anunciades, per al teatre: «Das Rosengartlein», de Julius Bittner; «Mareike von Nimwegen», d'Eugeni d'Albert; «Der Dieb des Glücks», de Bernhard Schuster. S'anuncia també un òpera còmica, postuma: «Scherz, List und Rache», de Max Bruch.

Ha assolit poc èxit, a Berlín, una obra del mestre Franz Schult: «Fredegundis».

Estat Unit

S'ha estrenat a l'Auditorium, de Chicago, un episodi jovic, «Snow Bird», del compositor americà T. Stearns.

Darius Milhaud e troba actualment als Estats Units on ha de presentar:

TÈCNICA MUSICAL

I volum
GRAMÀTICA ELEMENTAL
10 pessetes — Demani's

FERRAN ARDEVOL

amb la col·laboració
d'ANTONIA ROSSELL
als Magatzems de Música

se com a pianista, com a compositor, director d'orquestra i conferenciant. Ultra les seves produccions, figuren en els seus programes pàgines de Satie, Poulenc, Hingger, etcètera.

Pau Gallico, pianista i compositor ben conegut i aplaudit, ha guanyat amb el seu oratori «Apocalypse», un premi de 5.000 dòllars (Northern Music Festival).

Franga

Franga commemora ara el centenari de la mort d'un dels seus grans músics: Eduard Lalo. L'autor de la «Simfonia espanyola», del Concert per a violoncello, de «El Rei d'Ys», etc., nasqué, en efecte, a Lille, el dia 28 de gener del 1823.

Talment com César Franck, Eduard Lalo visqué gairebé desconegut. S'afanyant dedicadament de les productives cotitzacions de la Borsa musical, Frank i Lalo — escritu algú — no somnaven, per ventura, en llegar a Franga música «da camera» i «simfonies» en un moment durant el qual «La Favorita» i la «Reina de Chypre» bastaven als aficionats?.. «Aleshores — en efecte! — solament el nom de «Sonata» (encara que fos diguem-ne ornamentada per Herold amb totes les dolçors a la moda) espantava el públic».

Els temps han canviat i Eduard Lalo apareix avui, certament, com un dels músics més interessants i talentosos del passat segle.

Al Teatre Mogador, de París, s'ha estrenat una obra interessant, de Maurice Magre: «Les deux belles de Cadix», amb música d'Andreu Gailhard. La partitura d'Andreu Gailhard — escritu el crític de «Le Courrier Musical» — consta d'un cert nombre de pàgines simfoniques més o menys fragmentàries, segons les exigències del drama. La súbita música dona llum i subratlla un ambient especial: dona yelleu a la idea poètica i color al conjunt.

El nostre admirat amic En Ricart Viñes ha tocat darrerament, a París, amb el seu èxit ja habitual, Executiva música francesa (Chabrier, Chausson, Fauré, Debussy, Séverac, Ravel, Satie, Milhaud, Poulenc i Tailleferre) i música d'Albéniz, Turina, Falla, Pare d'A. de San Sebastián i Frederic Mompou. «Ricart Viñes — escritu un crític francès — és la simplicitat, la precisió, la justesa de comprensió, la gràcia, la brillantor. Les seves mans juguen amb facilitat damunt d'aquell monstre tan perillós per tans i tants domadors».

També assolí un gran èxit, a París, el ben conegut i aplaudit guitarrista N. Emilio Pujol.

Itàlia

El mestre Enea Pollini ha terminat una obra important: «Poema sinfónico Roscelliana». Consta de quatre parts: «Dolore», «Triomfo», «Vanità», «Superbia».

Enguany s'interpretaran a Alemanya les següents produccions italianes: «Debora e Isale», de Rizzetti (Frankfort); «Francesca da Rimini», de Zandonati (Berlín); «Belfagor», de Respighi (Mila, Dresden); «Wally», de Catalani (Berlín); «Sumitra», de Pick Mangiagalli (Frankfort); «Tabarro», de Puccini (Frankfort).

Ha estat encarregada al mestre Pizzetti una Missa de Requiem per a l'aniversari de la mort del rei Umberto.

Ha mort a Vignola (Modena), el compositor Luigi Gazzotti. Deixa escrites, entre altres produccions, dues òperes, «Procaccia» i «Il Campanaro di Camale», que foren representades amb èxit.

La societat Prochoris, de Florència, societat que treballa, amb fe inlassable, per tal d'expandir, arreu d'Itàlia, l'amor al cant col·lectiu, i a la literatura coral, anuncia la publicació d'un «Bollettino delle Società e Scuole corali d'Italia».

Esperem amb interès la publicació del primer número d'aquest anunciari Butlletí.

Ha mort a Gènova, als 80 anys, la coneguda artista lírica Elisa Galli.

He assolit un gran èxit a Roma, Nàpols, Florència, Milà, Pessaro, Treviso i altres ciutats d'Itàlia el ben conegut i ben talentós violoncellista català En Gaspar Cassadó. Parlant del delicat artista diu, entre altres coses, el crític Alcega, des d'«El Mondo», de Roma: «Cassadó és artista tal que non può non lasciare

una duratura impronta negli ambienti in cui si presenta».

Diu, també, «Il Mattino», de Nàpols: «Il successo strepitoso che Cassadó ha ottenuto sul pubblico come solista i tecnici e competenti accorsi tutti al richiamo — egli dovette, difatti, concedere non meno di dieci «bis» — ten fede delle doti eccezionali dell'artista catalano che della sua razza possiede le maliose caratteristiche più sensibili e singolari della grazia e della intensità. Il Cassadó è un violoncellista tipo che non deve esitare a definirlo portentoso, data la purezza ed il calore della sua «cavata» la vasta risonanza del canto fantasioso squitito per intima potenza espressiva, la limpida eleganza delle tecniche raffinate e travolgenti».

Consignem amb gust els nous èxits del ja ben aplaudit concertista català.

Rússia

El mestre rus, ben conegut, Nicolas Tcherepnin està revisant i terminant l'òpera «La fira de Sarotchinsk», que Mussorsky deixa incompleta.

La súbita nova producció es representarà la vinent temporada a Montecarlo.

Suïssa

La ben distingida pianista catalana Na Lluisa Bosch i Pagès, professora del Conservatori de Ginebra, ha tocat, darrerament, en les principals ciutats de Suïssa.

Parlant de la talentosa artista, diu un diari de Nyon:

«La senyoreta Bosch i Pagès ens ha encisat. Ultra una tècnica magnífica, gràcies a la qual domina sense esforç aparent les dificultats dels pedals i els de l'instrument extremadament delicat, posseeix una ànima d'artista».

Hem llegit també altres diaris de Suïssa en els quals es parla, amb gran elogi, de la coneguda artista. La senyoreta Bosch i Pagès va interpretar pàgines de Haydn, Grieg, Fauré, Saint-Saëns i música dels mestres llautistes.

Endrecem a la senyoreta Bosch i Pagès la nostra enhorabona pels seus nous èxits.

Les «Catalanesques», del mestre Lluís Millet, han estat interpretades a Ginebra amb el més gran èxit.

enclo, les col·leccions de pintures, etcètera... Algú dels nostres s'ha aturat davant del bust del duc de Berwick, de mal record per Catalunya, i li ha tornat el greuge que un temps va fer a la nostra Pàtria. Els deutes d'honor se salden quan es pot. La història continua! Veletem els formidables jardins, el Gran i el Petit Trianon, etc., etc.

Altament satisfets tornarem a París, a les sis de la tarda, encisats de tantes preciositats i contents d'aquesta primera visita com tots els que fins ara hem passat en aquesta bella ciutat.

Divendres, visita a Verdun i al cementiri de Cratancourt.

Dissabte, a l'Hotel de Ville. Jordi d'AGRAMUNT. París, 28 març 1923.

A Verdun

(PER TELEGRAF)

París, 31. — Avui han realitzat els excursionistes del Gremi de Viatjants i Corredors, un acte solemni a Verdun. La municipalitat ens ha fet una recepció entusiasta.

Al Cementiri Militar de Cratancourt hem omplert de flors les tombes dels catalans morts a la Gran Guerra. — C.

Les Caramelles

Aquesta nit, seguint l'habitual d'anys anteriors, es celebrarà al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria la festa de les Caramelles.

Heu's aquí els chors que hi pendran part: Agrupació Pasqua Florida, La Violeta de Clavé, Centre Cooperatiu de Pescadors, Germanor Barcelonina, L'Eco de Catalunya i Catalunya Nova.

Ultra la visita d'aquests chors, l'Esbart Català de Dansaires interpretarà un ecollit programa de ballets populars catalans, que executarà en els intervals que es produeixin de chor a chor.

Aquesta nit tindrà lloc a l'Associació Nacionalista «Patria Lliure» una festa de Caramelles, alternant amb les diverses colles de cantaires una audició de sardanes.

Festa de la Llengua Catalana a Premià de Mar

Demà, diumenge, tindrà lloc a Premià de Mar la Festa de la Llengua Catalana, organitzada per Nostra Parla, de Barcelona, amb la col·laboració de la Delegació de Premià i l'Associació Catalànica.

Hi haurà ballada de sardanes, i al miting d'afirmació patriòtica, que tindrà lloc a dos quarts de dotze del matí al casal de l'Associació, hi parlaran el següents senyors: Rafael Cardona, R. Negre-Balet, Josepa Bartomeu, J. Colomer Vofart, J. Riera i Puntí, J. Civera i Sormaní, Manuel Massó i Llorens i Francesc Macià.

Sardanes

PER A DEMA

La Secció Sardànica de la Joventut de Les Corts ha organitzat una escolida audició de sardanes a càrrec de la cobla empordanesa La Principal, de Cassà de la Selva.

Organitzada pel Foment de la Sardana de Barcelona hi haurà una audició de sardanes al carrer d'Aribau, davan tdel bar «Esquerra». Cobla Balcino.

El Foment Sardànica Andreuenc celebrarà una audició de sardanes el dia 2 d'abril, a les onze del matí, a la plaça de Nadal, a càrrec de la cobla Catalànica.

Excursionistes catalans a París

Ofrena al soldat desconegut

Després de l'afectuosament rebuda a París feta als expedicionaris per part de la Junta del Casal Català, Grup Nacionalista Radical, i Voluntaris Catalans i «Office de Tourisme Français», que ressenyava en una lletra d'ahir anavem els expedicionaris (uns 300, d'ells una setantena de dones), a allotjar-mos als respectius hotels que prèviament ens havien estat designats, on hi quedarem d'una manera esplèndida.

Entonades les nostres persones, fadigades del viatge i refets amb un bon dinar, sortirem a donar un tomb per la ciutat. Veletem en visita ràpida els grans boulevards, la plaça de la República, la de la Bastilla, la de la Concòrdia, amb els seus magnífics monuments, els jardins del Luxemburg i a les quatre de la tarda, pels Camps Elisis ens encaminarem a l'Arc de l'Estrella, sota les esplèndides voltes del qual hi ha la tomba del soldat desconegut. Estava coberta de flors fresques que cada dia són renovades pels devots de les glòries d'aquesta terra.

Allí ens va rebre el mariscal Joffre amb els seus ajudants i el diputat pels Pirineus Orientals senyor Manaut, una gran colla de voluntaris catalans, nombrosíssims socis del Casal Català, del Grup Nacionalista Radical, de la delegació de la Protectora d'E. C. a París i de la Societat parisenca «El Rossello». En Nadal president del Gremi, amb sentides paraules, va fer ofrena a En Joffre d'un artístic ram de llorer de bronze lligat amb cintes de la Bandera francesa i catalana, brodada aquesta amb la següent inscripció: «El Gremi de Viatjants i Representants del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona al Soldat Desconegut. Afectuosos paraules de remerament del gran català i després un entusiasta discurs del diputat senyor Manaut agraint l'ofrena en la següent forma:

«En nom del mariscal Joffre i en el del personal va recordar que 12.000 catalans van travessar el Pirineu per a enrolar-se a les files franceses en 1914. Va dirigir una eloqüent salutació a Barcelona plena de llum i de bellesa, cap d'una Catalunya germana del Rosselló, sempre amiga de la França encara martiritzada més sempre disposada els seus drets inalienables».

Aquesta cerimònia va ésser presenciada ultra els expedicionaris per una gran gentada que aplaudia emocionadíssima i repetits crits de: Visca la França i Visca Catalunya!

Al moment d'ésser dipositat el ram per les mans del mateix Joffre la Bandera dels Voluntaris catalans va volejar majestuosament davant dels ulls de tota la gernació. L'acte va ésser ovacionat, repetint-se les demostracions d'entusiasme en acomiadant-se el mariscal Joffre.

Aquest matí han continuat les visites als diferents indrets de la ciutat i aquesta vesprada serem rebuts els expedicionaris a la «Festa de recepció» que ens dedica el «Casal Català» a la sala del «Journal», el programa de la qual està format pel monòleg «Mestre Olaguer» i concert amb obres i sardanes de Beethoven, Morera, Millet, Sentis, etc. En una correspondència de demà, donaré una impressió d'aquesta festa que promet resultar un esdeveniment.

Als Invalids i al «Casal Català»

Hem passat el matí d'avui, di lluns, visitant el més notable de París, «Notre Dame», «Bois de Boulogne», etcè-

tera, i a la tarda, hem estat rebuts a l'Hotel des Invalides pel «capitain» Maurice Gagneux, en delegació del general Malettre. El dit «capitain» és el «chef» de la Secció d'Història del Museu dels Invalides, antic combatent, honorat amb algunes ferides de les quals guardarà etern record. Està excel·lentment preparat per a fer de guia; va informant a l'auditori amb gran abundor de detalls, cistes i anècdotes d'un gran valor històric i documental. Seguirem les diferents immenses sales del Museu de l'Armada, allí instal·lat, rublertes de records i penyes del gran poderiu militar de la França, especialment de les guerres guanyades per Napoleó i de la darrera gran guerra. Entre les innombrables que es guarden d'aquesta, s'hi ven el següent: una gran llosa de marbre amb la llegenda daurada que diu així: «El 21 agost de 1914, els homes lliures de totes les nacions de la terra, s'allistaren aquí per la França i el Dret». Aquesta llosa està envoltada de banderes dels armenis, suïssos, normands, italians, israelites, holandesos, romanesos, danesos, belgues, luxemburgesos, grecs, polonesos, portuguesos i catalans.

La nombrosíssima comitiva que visitava el Museu va deturar-se com moguda davant d'aquestes banderes. La dels catalans fou abastada. Porta la següent llegenda: «Catalunya honora els voluntaris catalans que lluitaren per la llibertat, 1916». En Nadal hi va col·locar una formosa corbata barrada. Un silenci còrporer va planar damunt de tots nosaltres, les testes s'abaixaren en senyal de respecte, brollaren llàgrimes dels ulls, tota una opopeia passava per damunt de nosaltres, i, refets, emocionats, varem desfilir per davant de la bandera i la besàrem, una adoració fervorosa acostava els nostres llavis a la gloriosa bandera nostrada... Mai més oblidarem moments de tant gran emoció.

En començar la nostra ruta aquesta tarda, un delegat de Policia s'ha acostat a nosaltres, estàvem reunits a la plaça de la Concòrdia, i ens ha pregat que ens treiéssim els llacets catalans que dèiem a la solapa. Hem fet resistència, hem protestat, ens hem defensat amb arguments, la policia ha reconegut la nostra raó, però ha insistit enèrgica en son precepte per força, ens ha dit i hem hagut de creure, també per força... I aquesta nit hem anat a la festa organitzada pel Casal Català en obsequi a nosaltres. Allí ens hem trobat amb la prohibició més absoluta de la bandera, adhic dintre del local, amb la mutilació de programa, del qual n'ha estat suprimit per la policia el «Mestre Olaguer». Alguns caps i un nombre escassot de policies ocuparen les voreres i l'entrada de l'espai local de «Le Journal» on es celebrava la festa, com indicant que estava disposada a fer complir les ordres prohibitives donades al president del Casal. La gran sala estava plena de gom a gom abans de començar. En Dalmau, president del Casal, ha explicat tot l'ocorregut des de la presidència, assegurant que en son dia farien sentir la veu del Casal contra el que havia passat, que ho consideraven un atropell.

Tota la concurrència, vibrant d'entusiasme, s'ha fet seves les paraules del president. En Puig i Codó, secretari de la Junta directiva, ha fet un eloqüentíssim discurs ponderant, amb paraules càlides d'entusiasme, l'obra cultural i patriòtica del Centre de Dependents de Barcelona; amb profunda emoció ha cantat la seva fe en la victòria definitiva de Catalunya i ha acabat donant la benvinguda als expedicionaris, afegint que en aque-

lla casa desitjava que ens trobéssim com a casa nostra.

Li ha respost en Nadal amb paraula sincera i galana, dient que totes les maquinacions dels enemics de la nostra Pàtria, no podriem anular l'obra de reconstrucció de Catalunya, que tots sos bons fills ens hem emprès. Aquesta parlaments han estat rebuts amb una ovació.

Els artistes catalans senyoreta Concepció Compté i Joan Sentis, piano i violí, s'han encarregat de la primera part del concert executant primorosament una Romança, de Beethoven; La Precieuse, de Couperin; Serenata, de Morera, i una sardana de concert del senyor Sentis; havent acabat amb les obres cantades pel chor del Casal Català, «Himne als fadrins vermells», d'En Sentis i Pérez-Jorja; «El Pastoret», d'En Millet, i «L'Empordà», d'En Morera. Entusiastes picaments de mans que acabaren amb «Els Segadors» cantats per tot el públic a-peu dret.

Així va acabar la festa que hem ressenyat minuciosament per a palesar que les interperances i les atzagalades d'aquí no són mai suficients per a ofegar un sentiment, quan aquest es redossa en el més pregon de l'ànima.

Què més ens passarà? Ja ho veurem... Per nosaltres que no estiguim.

París, 26 març 1923.

Visita a Versalles

Dimarts ens reunirem els excursionistes a la Plaça de la Concòrdia, a les nou del matí.

Allí, la policia, manada sempre pel mateix delegat, va invitar-nos novament a treure'ns el llac català de la solapa. Van pendre els noms als que feien més resistència i els van dir que el prefecte els avisaria perquè acudíssim al seu despatx. Segueix la tirria fosca contra nosaltres. Quan la gent de París ho saben es queden sorpresos i no ho entenen. És clar que no ho entenen! Tothom es recorda llavors, rient per sota el nas, que al carrer de Clichy, fa més de sis mesos, cada nit, al Casino de París hi donen una revista, «Douceur», i aquest espectacle «amusant» s'hi dona cada nit, malgrat la protesta formulada oportunament. Vagi l'una cosa per l'altra...

Després de l'escena comentada, els excursionistes prengueren els autocars, visitant el més notable de París, entre altres coses el Parc Monceau, indret bell i de correpredora poesia.

Avui, dimecres, hem anat a Versalles, passant tot el dia contemplant totes les meravelles que allí hi ha: el castell amb tots els records que

Pathé-Palace

(Gran Via Layetana, tocant Bilbao)

Avui, dissabte de Glòria
Inauguració

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

31 de març de 1923

DE LONDRES A
CONSTANTINOPLE

A Londres ha estat convingut el text de la contesta dels aliats a les contraproposicions turques. Aquest text encara no ha sigut publicat oficialment.

El corresponent del Times a Constantinoble diu que la majoria dels diaris turcs han rebut els telegrams de Londres relatius al contingut d'aquesta resposta amb veritable pessimisme.

El Tanin, com a exemple, creu que França i Itàlia s'han adherit a la posició anglesa quant al punt de les garanties judicials per als estrangers, abandonant l'actitud conciliadora que adoptaren als darrers moments de la Conferència de Lausana. Afegint aquest diari que, si el text de la contesta aliada és el que insinuen els telegrams de Londres, esdevindrà inútil que els turcs tornin a Lausana, però, si no pot ésser defugida la nova Conferència, caldrà canviar el personal de la delegació. El Tevhid Efkar considera també inútil reprendre les negociacions a Lausana, car, diu, és evident que els aliats no volen la pau. El Yeni Gun coincideix amb el to pessimista dels altres diaris turcs i remarca amb melangia: «La pau fins ara no és sinó un somni i la guerra és una trista realitat». El Hakkimel, diari ministerial, recomana serenitat. Es mostra satisfet del to de la premsa britànica. Aconsella el públic que esperi la publicació del text de la nota aliada abans de plàyer-se del seu contingut hipotètic.

Segurament, la nota serà publicada en començar la setmana immediata. És clar que el seu contingut desplaçarà a Constantinoble i a Angora. És evident que la posició adoptada per les Potències aliades no pot ésser compatible amb la interpretació donada per l'Assemblea d'Angora al Pacte Nacional. Però és segur també que Turquia no es negarà a reprendre les negociacions.

Aliats i turcs tornaran, doncs, a trobar-se dins Lausana. I si els aliats aconsegueixen mantenir llur unitat d'acció, Turquia acabarà per signar la pau. Després de Mudros i Sévres, els turcs han especulat amb la discòrdia de les Potències aliades. Després de Mudania i Lausana han intentat seguir especulant-ne. Les contraproposicions turques, però, han reunit altra volta els aliats, car lesionen els interessos de França i Itàlia encara més que els d'Anglaterra.

A LA CAMBRA
DELS COMUNS

Molt interessant fou el nou debat mantingut dimecres a la Cambra dels Comuns sobre l'operació del Ruhr.

No parlà Mr. Lloyd George, però sí el que fou son secretari Sir Edward Grigg, qui pronuncià el seu primer discurs a la Cambra i aconseguí un veritable triomf personal. Sir Edward Grigg demostrà, en forma que no ha estat rectificadament a París, que l'ocupació de la conca del Ruhr crea una situació internacional completament nova, en desacord absolut amb les previsions del Tractat de Versalles. M. Poincaré ha reconegut el fracàs econòmic de l'operació. El desarmament d'Alemanya és un fet tan notori que un cos d'exèrcit pot ocupar sense resistència els seus centres industrials. França, doncs, no persegueix, amb l'aventura del Ruhr, ni el cobrament de les reparacions ni la garantia de la seva seguretat, almenys segons havia tothom entès fins ara aquesta seguretat. Cal que el govern anglès, davant aquests fets nous, revisi la situació internacional, es posi d'acord amb les colònies autònomes i fixi dintre breus setmanes la posició de l'Imperi Britànic.

Les paraules i els raonaments de Sir Edward Grigg produïren a la Cambra una impressió indubtable. Tots els oradors que parlaren després s'hi referiren i s'hi adheriren.

Sir Laming Worthington Evans demanà la publicació de tots els documents diplomàtics per tal que restés ben clar que Anglaterra havia secundat sempre totes les proposicions de França que tenien un aspecte pràctic.

Mr. Asquith coincidí amb els oradors anteriors en creure que França actua ara al marge del Tractat de Versalles i en demanar la publicació de tots els documents diplomàtics relatius a les conferències interaliades. A més a més, cridà l'atenció del govern i de la Cambra envers les darreres declaracions del Ministre d'Estat germànic, proposant que l'afer de les reparacions sigui resolt per una comissió internacional.

Mr. Ramsay Mac Donald, en nom dels treballistes, insistí en els punts de vista dels oradors precedents i demanà que el govern britànic fixi clarament la seva posició.

Cal remarcar aquesta unanimitat fonamental de la Cambra dels Comuns. Coincidiren en judicar el fons de la qüestió un liberal nacional com Sir Edward Grigg, ex-secretari de Mr. Lloyd George, un conservador com Sir Laming Worthington Evans, el cap dels liberals independents Mr. Asquith i el treballista Mr. Ramsay Mac Donald.

Contestà els oradors, que representaven, doncs, tots els sectors de la Cambra, el Ministre de Finances, Sir Stanley Baldwin, per malaltia de Mr. Bonar Law.

Les paraules del Ministre de Finances foren molt prudents. Declarà que el govern mantenia estret contacte amb les colònies autònomes. Considerà exagerades algunes afirmacions de Mr. Ramsay Mac Donald. Defensà la política del govern com l'única possible fins ara. I, sense comprometre's gaire, insinuà, però, la possibilitat d'una intervenció no llunyana.

A cada debat de la Cambra dels Comuns sobre l'operació del Ruhr s'ha anat concretant l'opinió favorable a una política més activa del govern de Londres. Aquest darrer debat ha reunit en un sol pensament tots els sectors de la Cambra. Com que el govern d'Anglaterra és un govern d'opinió, i la Cambra dels Comuns reflexa fidelment l'opinió del país, no cal ésser dotat del do profètic per a veure que l'actual passivitat del gabinet britànic no durarà gaire.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

El general Maunoury

Víctima d'un atac cardíac ha mort sobtadament el general francès Maunoury. Havia nascut el 17 de desembre de 1847 a Mantenon (Enre et Loir). Va sortir de l'École Polytechnique i pertanyia a l'arma d'infanteria. A la guerra de l'any 1870 fou ferit en la batalla de Champigny, donant-se-li la creu de cavaller de la Legió d'Honor.

Ana fent la seva carrera, arribant a general de divisió en 1905, ocupant, entre altres llocs, el govern militar de París. També fou membre del consell superior de la guerra.

Afectat pel límit d'edat abans de la guerra, no obstant fou cridat a campanya en 1914, encarregant-se del comandament de l'exèrcit de Lorena. El 25 d'agost de 1914 es coronà de glòria a la batalla de l'Othain, derrotant l'exèrcit alemany.

La confiança del general Joffre el cridà al comandament del sisè exèrcit que formava l'Estat Major general a la regió de París, a l'objecte de realitzar la maniobra del Marne. Amb tropes preses de pressa de tots els punts del front, fatigades per durs combats i llargs trajectes en automòbils i ferrocarril, va saber entrar en la batalla amb tot vigor, que destorbà els plans de l'Estat Major alemany, i posaren l'exèrcit del general von Kluk en greu perill. El seu nom estarà lligat a la batalla de l'Ouro, que salvà la capital.

Després de la fugida de l'enemic, el general Maunoury exercí comandament a la línia de l'Aisne. Els seus soldats l'adoraven. El seu braó i la grandesa del seu caràcter guanyaren tots els cors. En el curs d'una de les seves visites matinals a la plana de Nourou, fou tocat del cap per una bala alemanya deixant-lo orf, al mateix temps que feria el general de Villaret.

Així l'exèrcit francès es veié privat d'un dels seus bons caps.

El 18 de setembre de 1914 li fou atorgada la gran creu de la Legió d'Honor, i el 14 de març la medalla militar.

Lo Conferència socialista de París

París, 30. — La Conferència socialista interaliada, en la sessió celebrada avui, després d'algunes actes de l'acord concertat amb la Societat Democràtica, entrà a discutir les següents qüestions:

El Ruhr; Les Reparacions, i la seguretat de França en la frontera del Rin.

La Conferència ultimà el text dels projectes de resolució que les distintes Delegacions que integren la Conferència, hauran de sotmetre l'examen i aprovació dels respectius grups que representen.

Aquests grups hauran de deliberar sobre l'acció que procedirà emprendre i sotmetran el resultat de llurs deliberacions al senyor Tom Shaw, membre de la Cambra dels Comuns, el qual té l'encàrrec de convocar, el es dones el cas, a una altra Conferència. — Havas.

Els obrers municipals de París

París, 31. — Els obrers municipals s'han negat a acceptar, per creure-ho insuficient, l'augment en els salaris, acordat pel Consell municipal. — Havas.

NOVETAT

SETMANA SANTA i
VUITADA
DE
PASQUA

Text llatí i català amb notes i melodies gregorianes per Mn. Lluís Carreras

7 Ptes.

relligat en tela anglesa.

EDITORIAL POLÍGLOTA

Petrizol, 8

El conflicte franco-alemany

ELS OBRERS FERROVIARIS

Dusseldorf, 30. Els elements nacionalistes i comunistes continuen desentrellant les seves respectives actituds.

El general Degenne ha publicat una proclama en la qual convida els ferroviaris alemanys a que reprenguin el treball, comminant-los en cas contrari amb l'aplicació de penes de revocació o d'expulsió. — Havas.

MES DINERS CONFISCATS

Dusseldorf, 30. — El lloc de control de Hochst ha confiscat deu mil milions de marcs paper i demés quatre cents mil francs, que havien estat remesos pel Banc del Reich de Frankfurt al Banc del Reich de Wiesbaden. — Havas.

LES CONVERSES FRANCO-BELGUES

París, 30. — «Le Temps» publica un telegrama de Brussel·les dient que hi ha la creença de que el ministre de Negocis estrangers belga senyor Jaspar posà al corrent al cap del govern italià senyor Mussolini de les recents conversacions franco belgues celebrades a Brussel·les.

Al mateix temps assegura «Le Temps» que el senyor Mussolini es mostrà d'acord amb França i Bèlgica

en reconèixer altra vegada la necessitat que tenen els aliats de procedir enèrgicament amb l'objecte de salvaguardar els interessos dels creditors d'Alemanya.

Afegeix també que el president italià sembla haver declarat que ajudaria amb totes les seves forces la política actual de França i Bèlgica.

No obstant, diu «Le Temps», no es tracta de cap manera d'una intervenció sigui qualsevulla per part del cap del govern italià. — Havas.

LA INTERVENCIÓ DE LA SANTA SEU

París, 30. — «Le Temps» diu que el govern francès ignora absolutament el projecte d'intervenció en la qüestió del Ruhr que ha atribuït a la Santa Seu el «New York Herald». — Havas.

ALEMANYA VOL INICIAR LES NEGOCIACIONS

Londres, 31. — Telegrafien de Washington que, segons notícies de bon origen, els governs angles i americà han estat informats de que Alemanya estaria disposada a negociar, renunciant si fos precis a la retirada del Ruhr de les forces d'ocupació. — Havas.

Un article de «La Lanterne»

París, 30. — Amb el títol «Les crisis llatines i el malestar espanyol», «La Lanterne» publica un interessant article sobre la política electoral del govern espanyol.

Després de parlar de l'expedient Picasso, de la desorganització de l'exèrcit, de la recrudescència dels crims socials, problemes que han donat marge al rumor de l'abdicació del rei, diu que Espanya ha de resoldre quatre grans problemes, el separatisme català, el sindicalisme, la qüestió militar i l'assumpte del Marroc. Aquests problemes, afegint, semblen insolubles a conseqüència de l'estat actual de la política interna, de la falta d'autoritat, d'esperit d'ordre i de responsabilitat civil.

Domina encara a Espanya, segueix dient «La Lanterne», un conservadurisme anarqui i el caciquisme, posats ara en pràctica amb motiu de les eleccions generals. El govern prepara la batalla contra els autonomistes catalans utilitzant tota classe de violències i corrupcions, fomentant el joc, suspentent Ajuntaments sencers. L'autor de l'article esmenta el cas de Castelló d'Empúries.

Acaba copiant fragments d'un article del senyor Ossorio i Gallardo, publicat a «El Sol», sobre la crisi de l'organisme social espanyol. — G.

Els empleats municipals de París

París, 30. — Durant la sessió celebrada aquesta tarda pel Consell municipal per a discutir la qüestió de l'augment de sous demanat pels obrers municipals, alguns milers dels dits obrers es reuniren davant de la Casa de la Vila, cantant la Internacional. Aquesta manifestació obria sens dubte al propòsit d'exercir pressió sobre els regidors i obligar-los així a concedir l'augment demanat en els jornals.

Els manifestants, probablement amb la intenció d'invasió l'edifici, tractaren de trencar el cordó de policia que custodiava la Casa de la Vila, però foren rebutjats per una càrrega que donaren les forces de peu i de cavall, a conseqüència de la qual resultaren alguns ferits.

La policia ha detingut a molts manifestants. A dos quarts de vuit de la tarda, quedava ja quasi descongestionada la Plaça de la Vila. — Havas.

Tumult a l'Assemblea d'Angora

París, 31. — Comuniquen d'Angora desaparició del diputat de l'oposició Alix Bey provocà un debat tumultuós a l'Assemblea Nacional. El Govern suplicà als diputats que conservessin la major serenitat per a deixar que la justícia segueixi les seves investigacions i aclarixi al fet, prometent que presentaria la dimissió si aquella no aconseguís el fi desitjat. — Havas.

Els Estats Units i la Conferència d'Orient

Londres, 31. — Comuniquen de Washington a la «Westminster Gazette» que els Estats Units pendran una participació més activa en la propera Conferència per a la pau d'Orient, insistint particularment sobre la qüestió de les capitulacions i de la igualtat de drets a Mesopotàmia.

Afegeix el despatx que és possible que la Conferència oriental sigui seguida d'una conferència mundial. — Havas.

La resposta a les contraproposicions turques

Constantinoble, 31. — Els alts oficials aliats han rebut el text de la decisió de la conferència de perits de Londres. — Havas.

Els prelats russos condemnats

Berna, 31. — Segons notícies d'origen polonès, el Govern dels soviets ha commutat la sentència de mort dictada contra l'arquebisbe Gieplack per la de deu anys de treballs forçats, essent confirmada la que ha recaigut contra el bisbe Butkiewicz. — Havas.

Anuncis Oficials

BANC HISPANO COLONIAL

De del dia 2 del vinent abril, tots els dies feiners, de nou a dos quarts d'onze del matí, es pagaran per aquest Banc els cupons i títols amortitzats del Deute Municipal de l'Interior, veniment del 31 de març de 1923, sèries A B i C, emissions de 1906; sèries D, de 1907 i 1910; sèries E i F, de 1912; sèries B, de 1912, 1913, 1916, 1917, 1918, 1919 i 1920; emissió de 1921, 6 per 100; així com també els cupons de les obligacions de l'Exposició d'Indústries Elèctriques, emissió de 1922, a bons de la Reforma de 1908.

Barcelona, 31 de març de 1923. — El delegat del Consell i secretari general, Francesc Fontanals.

OBRA NOVA

Llibret de les Mares

Educació infantívola en la llar pairal, per

Francesc Flos i Calcat

PREU UNA PESSETA

De venda en les principals llibreries

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 31 de març de 1923

La policia i el poble

EL nou cap superior de policia Sr. Garcia Otermin ha pogut constatar subtilment que la tasca de la policia a les seves ordres esdevé enormement difícil a Barcelona, car les investigacions no donen els resultats satisfactoris que caldria i, malgrat desentrotillar-se els fets en ple dia i en carrer que tot són botigues, ningú no sap mai res ni ha vist mai res.

El Sr. Garcia Otermin, autoritat novella a Barcelona, ha palesat ensens un concepte estricte del compliment del seu deure i una plausible capacitat d'observació, en trobar-se davant els primers atemptats de la seva etapa.

Es veritat. No hi ha una compenetració entre la policia i el poble, com no hi ha una compenetració entre l'assistència ciutadana i l'administració de justícia. Aquest és el fet innegable, que ha cridat l'atenció del Sr. Garcia Otermin, en iniciar la seva actuació a Barcelona.

Cal, doncs, esbrinar les causes d'aquest fet. I si el Sr. Garcia Otermin segueix exercitant les seves naturals qualitats d'home observador, notarà de seguida que entre el poble i la policia no hi ha una compenetració, per tal com ni la policia, en termes generals, sent el poble com a cosa pròpia, ni el poble, en el fons del fons, considera com a seva aquesta policia.

Els agents, com a regla general, procedeixen de terres no catalanes; no parlen la nostra llengua, no estimen com a pròpies la urbs ni les meravelles de la ciutat, no senten l'amor de les nostres coses. El poble no es considera representat ni defensat per uns agents que no parlen com ell, que moltes vegades realitzen, complint ordres superiors, actes que constitueixen un menyspreu o un greuge a les idealitats o a les llibertats ciutadanes.

Ahuc els agents més curiosament complidors de llur deure, ahuc els més prudents, ahuc els que tenen una vocació més definida i una idea més enlairada de llur missió, no poden sentir-se compenetrats amb un poble que parla una llengua diferent de la llur, que segueix altres costums i altres gustos, que representa, dintre la unitat específica de la nissaga humana, un matis característic. I és clar que si la policia no aconsegueix identificar-se amb el poble al qual ha de servir, el poble tampoc es sentirà compenetrat amb aqueixa policia.

Vol dir això que ens trobem en aquesta qüestió, com en totes les que afecten a la nostra terra, amb un fet indestructible, inamagable, indefugible: amb el fet català. I és per això que cal repetir sempre la veritat suprema, la veritat nua. Els problemes interiors de Catalunya no els podrà resoldre mai sinó Catalunya. L'autonomia potser no fóra la pau social immediata, però la pau social permanent no serà possible sense l'autonomia. Mentre Catalunya no tingui reconeguts les instruments polítics del seu govern propi, no és possible que ni l'organització de la policia ni l'administració de la justícia puguin respondre a les realitats immanents de la nostra terra.

El govern millor del món no ho aconseguiria. I tothom sap que els governs de Madrid no compten precisament entre els millors del món. La voluntat més recta no reeixiria. I tothom sap que ni la voluntat ni la rectitud sovintegen massa en les actuacions dels governs centralistes.

A Catalunya és, doncs, doblement necessària l'aplicació del principi universal de la civilització moderna: el *self-government*. Mentre Catalunya no es governi lliurement ella mateixa, ni existirà una compenetració eficaç entre la policia i el poble, ni les qüestions socials seran definitivament engegades.

També a Lleyda

El Govern segueix «preparant» les eleccions

El mal exemple dels governadors de Barcelona i Girona en matèria electoral, segueix causant estralls. Fa pocs dies comentàvem les gestes electorals del governador de Tarragona. Ara és també el governador de Lleyda.

Els nostres amics de l'Agrupació Nacionalista de Cervera ens diuen el següent:

«En la seva inútil tasca de cobrir la voluntat dels pobles i els ciutadans del districte de Cervera, per a combatre el candidat nacionalista, el governador de Lleyda acaba de suspendre l'actonide i els regidors de Bellpuig. S'esperen altres expedients.»

Un nombre important de prestigiosos elements de diferents pobles, da-

vant de la persecució i les arbitrarietats d'aquests procediments, preparen un acte transcendental de protesta d'aquí pocs dies».

A darrera hora, ens comuniquen que també han estat destituïts el batlle i regidors de l'Ajuntament d'Aranyó, del mateix districte de Cervera.

Dissabte de Glòria

A les solennitats del Divendres Sant han seguit els cants de joia de la Resurrecció.

I els temples s'han vist concorreguts de fidels, i en ésser llançades les campanes a l'aire s'és unida a l'alegria de l'Església la joia popular amb aquelles manifestacions, tan escalentes al sentit cristià, amb les quals el nostre poble celebra la triomfant Resurrecció del Senyor.

I el temps esplendorós també s'ha unit a la festa, preludei gení de la Pasqua.

Les Idees i les Imatges

LA VEU SÒMIADA
DE SARAH BERNHARDT

L'atzar, i, més encara, polser — reconeguem-ho, tot fent-nos-en retret — un cert esperit de contradicció — (el mateix que ens ha fet desconèixer, fins ara, la vista panoràmica de París, des de la Tour Eiffel o l'espectacle fantàstic de les Coves d'Artà, a Mallorca) — no ens permeté d'apropar-nos a les escenes on triomfava la il·lustre actriu francesa, suava traspassada.

No l'hem poguda admirar ni aplaudir mai en «La dame aux Camélias», ni en «L'Aiglon» — els seus dos èxits més tòpics i esbombats.

No coneixíem, doncs, ni la persona, ni el gest, ni la color dels ulls de Sarah Bernhardt.

Per un rar fenomen de telepatia acústica diríem, però, que la seva veu no ens era desconeguda.

No l'havíem oïda mai, per tant, ni damunt l'escena, ni — (horror dels horrors!) — a través de cap disc de gramòfon.

La veu de Sarah Bernhardt, tot simplement, l'havíem somiada.

Era una bella veu real i irreal, a l'ensens.

Després de morta ens apar oïr-la, encara, més harmònica, més insinuant, més suggeridora...

JOSEP MARIA JUNOY

AL DIA

Una institució salvada

Tot contemplant la nova instal·lació que a guisa d'assaig d'il·luminació de les vies públiques, ha inaugurat la Catalana de Gas i Electricitat al Portal de l'Angel, Plaça de Santa Anna, Plaça de Catalunya i carrer de Fontanella, pensava més en la vella entitat industrial barcelonina que en la nova instal·lació; i admirava més la fortitud d'aquella que l'esplèndida il·luminària que escampaven els elegants aparells que sostenen les bombetes incandescentes que s'inflamen sota la força del gas a alta pressió per un sistema novell que representa una altra victòria del gas sobre l'electricitat. Tal admiràvem una nau que passés un fort temporal en veure-la, pel valor i l'optimisme de l'intelligent capità, arribar a les aigües tranquil·les del port de salvament.

La Catalana de Gas i Electricitat, és quelcom de saba barcelonina, quelcom consubstancial amb la nostra ciutat. Fa vuitanta anys — des de 1843 — que treballa, vuitanta anys que lluita, aconseguint mantenir-se sempre victoriosa sobre totes les novetats que la ciència aplica a la il·luminació de les urbs. L'orgull d'ésser la primera que installa a Espanya aquest servei públic, l'ha obligada a estudiar arduament per a vèncer totes les dificultats, tots els obstacles que la ciència i els trasbalsos econòmics han posat al seu camí.

Quan es perfeccionà la il·luminació elèctrica, que sembla va haver de vèncer la del gas La Catalana, fundà la «Societat General de Forces Hidro-elèctriques», la primera que a Catalunya va dedicar-se a explotar els salts d'aigua per a la producció de força elèctrica, i va adquirir, als Pirineus catalans i aragonesos, després de llarg i defingut estudi, els que li semblaren millors per al seu objecte. I és avui encara, a Europa, la que transporta la força a major distància del salt i l'única que treballa a l'alta tensió de 130.000 volts. Les seves instal·lacions i construccions, obtingueren en l'Exposició de Enginyeria de Madrid, en 1920, la més alta recompensa — medalla d'or — pel vot unànim del Jurat.

Però, mentre es disposava a ésser la primera productora de força hidro-elèctrica, no deixava decaure la producció del gas, sino tot el contrari: renovava i perfeccionava la fàbrica de Barcelona, de tal manera — pocs anys abans de la guerra gran — que cridà l'atenció dels tècnics que s'apressaren a venir d'arreu del món

AL·LELUIA

HOM diu de l'àloe, vegetal sagrat de l'Orient, que, en florir, esclata, fent un tro i escampa a l'entorn gèrmens i perfum. Així mateix floreix el suprem misteri de la Resurrecció, entre commocions de terratrèmol i gran esclat de veus al·luants. No és etern el dol sobre la terra; que el vell profeta ja va dir que fins a la vespra duraria el plant, però que al matí la joia esclafiria. Heu's aquí les tenebres del Divendres Sant trasmutades en aquella tendra i fresca llum matinal del dissabte — *quae lucet prima sabbati* — que guia, cap al sepulcre de l'hort, les santes Dones que, per embalsamar l'Ungit, compraren aromes... Heu's aquí pel rústec corriol, sota la llum encara incerta, Maria Magdalena que retorna a Jerusalem. Adreçem-li la vella pregunta del venerable himne eclesiàstic:

*Dic nobis, Maria:
Quid vidisti in via?*

— Puix tan de sobte en retorneu, digueu-nos, o Maria, què veíreu en la via? I Maria que respon, amb veu trepidant i cuitosa:

— El Sepulcre he vist del Crist vivent; i he vist la glòria del Ressuscitat. Els Angels he vist qui en donen testimoni; i he vist el Llençol buid i he vist les Benes esquincades... — Amb els blancs núvols del matí pasqual, amb els blancs núvols que semblen banderes es confonen les grans ales dels Angels que semblen veles de lli. Car el matí pasqual és tot gemmat de rou, i angelicat i ocellivol.

Amb el Crist qui ressurgeix, ressuscita també la natura en poderosa consurrecció. Els vells poetes litúrgics, aquells poetes atents només als misteris de la vida interior, aquells poetes que foren els Orfeus i els Amfions dels pobles bàrbars de l'Europa, els Venanci Fortunat i els Adam de Sant Víctor, se n'adonaren d'aquest bell sincronisme:

*Resurgenti Christo
conresurgunt omnia.*

Tot el món segueix el Crist ressuscitat, en un anhel de cel i de volada. El Crist s'emporta la natura cap a Ell; i les herbes pugen cap a la flor, i els fòrmets cap a l'espiga, i les aloses cap a la llum. L'abril duu la Pasqua o la Pasqua duu l'abril? Temps de pascor anomenà el nostre Ramon Lull a aquest bell temps de primavera en què la terra núbil somriu al cel i les aures són denses i aromals, com la llet de fresc munyida.

Si el Divendres Sant endollà el món, la Pasqua l'enriola. La joia viva de les campanes bateja en l'aire del matí. Elles conjuren els núvols negres i les robes negres. La terra deixa les velleries fosques i es vesteix de blanc. I, en tal dia (canta Manzoni) no hi ha mare, per pobrissona que sigui, que planyi vestir els seus petits amb la roba més festiva.

L'alegria pasqual no té d'ésser solament exterior; ella ha de portar al cor un ritme novell i una nova llum a l'ànima:

Alleluia, vianants.
Alleluia en nostres cants.
Alleluia, Catalans.
Alleluia!

LLORENÇ RIBER

a visitar-la, lloant-la en les millors Revistes d'Enginyeria d'Europa i Amèrica, per honra de la gran indústria catalana.

Però, en aquest moment, quan la fàbrica model començava a donar el resultat i la força de l'«Essera» era conduïda a Barcelona i vora el Besòs, la gran central tèrmica que començava a alçar-se sobre els fonaments, esclatà la guerra europea i amb ella vingué l'encariment de tota la maquinària i, obrotot, l'encariment del carbó i dels nòlits, en un 100, un 200, un 400 i un 500 per cent; l'encariment del diner, la restricció del crèdit, tots els fenòmens que a tantes indústries posaren en perill de mort. La Catalana passà moments de greus perills; era la nau en mig de la tempesta desfeta; però, el capità, no va espantar-se mai: confiava en ell i confiava en la força de la nau. Serà, tranquil, aparentment, almenys, rebutjà els oferiments d'auxili de l'estranger, s'oposà a deixar la nau, per a prendre les barques de salvament, i l'èxit ha coronat l'obra de la confiança i del caràcter, l'obra de la intel·ligència i de l'optimisme. Hauria pogut salvar-se lliurant-se a l'or estranger, però En Josep Mansan, el fort capità, va preferir córrer el perill del temporal, amb forces pròpies, mantenir el criteri tradicional de la casa, d'indústria nacional, que lliurar-se a la veracitat econòmica d'estrangers poderosos. El perill ha passat; la Catalana s'ha retrobat a sí mateixa, s'ha salvat; i

en el moment de salvar-se dona a Barcelona un nou sistema de llum pública que ha estat l'admiració de tots els que l'han contemplat aquests dies. Els valors de la Catalana, que havien sofert fortes depressions, van conquerint còrtizacions afortunades.

I, així, pres/glossos elements de l'economia espanyola han vingut a posar-se al seu costat per fer més forta l'empenta: la Companyia ha comprat les mines de carbó que anys i anys ha vingut gastant, per a assegurar-se — al·lisonada per l'experiència — la primera matèria, i prepara altres millores i altres enfortiments, que a no trigar gaire, li faran traspassar els llocs preeminents dels bons temps de la seva llarga història.

La vella institució barcelonina, que és quelcom del geni i del seny de Catalunya, ha triomfat de tots els obstacles, de tots els perills: ha triomfat d'ella mateixa.

POL

El Centre de Reporters

Demà, diumenge, a les sis de la tarda, els reporters dels diaris locals i els corresponents informatius de diaris de fora, es reuniran al Foment del Treball Nacional, a fi de pendre coneixement dels treballs fets per la ponència designada en la reunió del diumenge últim, relativament a la creació d'un Centre de Reporters.

Malhumors de la primavera

A cada punta de branquilló dels castanyers d'Indies hi ha sospesos dos o tres accents circumflexos, d'un verd profund: és una pedantesca manera de fullar. El llorer és ple de flors enfarinadament grogues. Els jardins i els passeigs us mostren tot de terenyines rosses i grises, còmicament desproporcionades a les branques gruixudes, que hom decapità en son temps. Tota la branca caldrà cobrir amb aquell minso puntillisme lluent? Es com si volguéssiu rentar un hipopòtam amb un irrigador de boudoir.

La primavera no té la serenor clàssica, com el setembre, ni la serenor sornaguera, com l'estiu de Sant Martí. La primavera és un temps d'angúnia. Sentiu una estranya olor de pols, que us dóna indistintament somnolència i neguit. De vegades el cel és cobert d'un cortinatge gris, esclarissat al matí per la banda de llevant i a la tarda per la banda de ponent: de la banda esclarissada en ve una llum tota estranya, que us fa pensar en coses tristes: en si les flors seran totes per a escampar damunt les nenes que es moriran; en si la mar s'ha tornat violeta perquè el gran Pan és mort i les coses no recobriran mai més llurs encisos secrets; en si la dèria d'amar és una inútil mania inventada per un pianista típic. Altres vegades, el cel és tot resplendent, sense un cap de núvol: la llum, horridament crua, sembla que ens doni una garrotada al cap, prepara una neixor d'insectes, accelera les putrefaccions, ens fa pensar en coses lletges: així com en la llum ardent se'n precisen les arrugues de les cares i els escrotonaments de les façanes, una llum espiritual, també crua, ens fa veure l'egoisme, la dissatisfacció i el tedi de la vida. Mai en tot l'any no us sentireu la boca tan amarga com en certs dies de primavera. En primavera, n'estic segur, va ésser escrit l'Eclesiastès. Hi ha quelcom de tràgic en l'associació de les fulles que surten i la polsaguera que fa torterols en el vent. En realitat, qui ens ha cuinat la primavera ha estat el març malèfic.

Sí que ho és la primavera, una tongada malsana. La joventut s'hi sent esllanguida, i els vells, més sovint que mai, fan bacaines. Una mica d'histèria lluu en els ulls de les dones, i és el temps en el qual hi ha més ruptures entre cosines i amigues de col·legi. Els que llegeixen un llibre, de tant en tant es queden sense entendre res. D'altra banda, ara que comença d'esdevenir general el costum de tenir oberts balcons i finestres, us adoneu que mai és tan difícil com en aquests dies d'apendre de tocar el violí. Una xardor sòpita a les venes us fa obtusos; una irritació característica dels ulls, del nas, de la gorja causa dificultats creixents en el continu treball d'adaptació que caracteritza el matrimoni. La migranya fa invisibles moltes belles senyores i hi ha una copiosa quantitat de joves elegants amb un gra a la nuca.

Tanmateix, ningú no pot negar que la primavera tingui certs trucs que, per bé que extraordinàriament coneguts, fan el seu goig. És una cosa amable de veure en un jardí un arbre de l'amor tot florit, i reix gairebé sempre la combinació del rossinyol i la llum de lluna. Però per trobar la primavera realment exquisida, sense depressions ni neguits, jo sé el remei. Travessau el món en aquest temps, amb una passió al cor, això és, sense lleures, sense badoqueria, amb la passa accelerada i els ulls relativament girats de cara al vostre pensament interior. Cerqueu d'estar obsessiats per una ambició, o un amor, o un afany intel·lectual. Que la primavera doni només a la vostra vida els frisos i les vinyetes, no pas el text. Veure les fulles que broten, si ho preneu com un diversiu, en el moment que la vostra estimada parla amb una amiga, és una cosa magnífica. Adonar-vos del cel que és tot ell una pluja d'or en el moment que ja heu comptat el guany fins al primer milió, és una pura delícia. Trobar, en el moment que, acabat el vostre llibre, eixiu al carrer, tota la gent portant flors, us dóna als ulls una esgarifança d'alegria. Perquè la primavera és un temps de preparatius, només alegre per als enfeinats, que hi senten l'acompassament amb llur pròpia agitació, i que, veient-la un moment i d'esquillentes, no es preocupen d'un examen crític com el que fa el desvaga: els acontenta de saber que la llum, o les fulles, o la pols, qualsevol cosa, es belluga. La gent activa són així.

Però la passió en el món és escassa. Els més sofrim cada any, com una passa inevitable, els malhumors de la primavera.

JOSEP CARNER

Per l'ensenyament català

En el darrer Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català es varen acceptar els següents socis:

26 de Barcelona; 2 de Sant Andreu; 12 d'Ampostà; 4 de Badalona; 1 d'Esplugues; 1 de Llobregat; 1 d'Hospitalet del Llobregat; 3 de Mora d'Ebre; 6 de Sabadell; 1 de Sant Andreu de Llavaneres; 33 de Sant Carles de la Ràpita; 2 de Sant Vicenç dels Horts; 5 de Santa Coloma de Gramanet; 26 de Santa Cristina d'Aro (entre ells 24 infants); 11 de Terrassa; 2 de Tortosa; 1 de Vallès; 5 de Vendrell; 5 de Vil·lafranca; 1 de Vilanova i Geltrú i 4 de Tarragona.

Havent-hi a Ampostà nombre suficient de socis per a constituir la Comissió Delegada, s'acorda encarregar la seva constitució.

L'homenatge a En Millet

Amb motiu de l'homenatge a l'Orfeó Català i al seu mestre En Lluís Millet, que tindrà lloc demà, diumenge, al Palau de la Música Catalana, la Junta Directiva de l'Orfeó Català hi convoca tots els senyors socis, davant presentar únicament per a l'entrada al Palau el corresponent títol de soci.

Dietari històric

31 març de 1619

ES CONVIDA ALS CONSELLERS A L'ACTE DE LA VISURA DEL COS DE LA BEATA MARIA DEL SOCORS

Es gestionava la canonització de la Santa mercedària, filla de Barcelona, i en virtut d'un breu apostòlic, es mana que es visurés el cos de la dita Beata, que es conservava en una caixa del monestir de Nostra Dona de la Mercè. Havien d'assistir a l'acte, el lloctinent i capità general, el bisbe, els consellers i els diputats del general, amb tres notaris, del Bisbat, Municipi i Diputació, per a trametre acta autèntica a Sa Santedat.

El prior i altres pares del monestir, junt amb alguns cavallers, es presentaren a la Casa de la Ciutat per a fer el convis als consellers, els quals acceptaren i oferiren assistir a la cerimònia que se celebrava als dos dies.

Es cursava la forma amb que es procedí a aquell acte. Arribaren primer a l'església els consellers, que amb cap feta una curta oració prengueren seient al cor a la part de l'evangelí; després els diputats, que prèviament s'acostumaven a assistir a la cerimònia al davant; més tard, arribà el virrei el qual fou rebut pels consellers al portal, i portat a l'altar major, i per fi el bisbe. Com que la cerimònia era curta, tots restaren a peu dret sense cadira, estrada i banc, ocupant cada un el lloc que la qüestió d'entrega reclamava.

Es posà una taula coberta amb brocat i un cònel, col·locant a sobre la caixa de fusta vella, amb la figura de la monja, i preu el manament d'acompanyar al que toqués alguna cosa del cos o hi posés rosaris o altres objectes, per un fuster es desclava la caixa.

Es traqué primer una reixeta de ferro, i pels religiosos i sacerdots el cos que es troba tot sencer amb ses carns, vestit amb la seva túnica escarlata blanca amb la seva corbata, amb un escut «cos», senyal, davant de l'escapellat de la Mercè, i en el cap una tovallola posada a manera d'una monja, tenint el dit cos sota un peu dret i la mà esquerra, per la qual cosa es digué que algun prior o provincial de la dita religió algun temps haurien llevat per tenir reliquia de la Santa.

El cos fou mirat i reconegut, davant de doctors en medicina i cirurgians, aixecant-se acta pels tres notaris, la qual es va trametre autèntica a Roma per a la canonització.

Posat de nou el cos en la dita caixa, es tancà amb quatre claus daurades que quedaren en poder del conseller en cap, del diputat eclesiàstic, del bisbe i del prior, manant-se pel bisbe que no s'obris sense presència de tots.

Sortiren de l'església per ordre, el bisbe, el virrei, al qual acompanyaren fins a la porta els consellers. Tornaren a donar comiat als diputats, i per fi els consellers, als quals acompanyaren alguns pares del monestir.

ESPIGOLAIRE

Polítiques

SORTINTS

Marxaren a Madrid els ex-ministres senyors Bertran i Musitu i Silió. L'últim passa aquests dies a Montserrat.

De Societat

Al «Salut Sport Club» se celebrà demà, diumenge, a dos quarts d'onze de la nit, un ball de societat, executat pel quintet Bertrand; la qual festa, com totes les que ve organitzant l'esmentat Club, promet veure's molt concorreguda a jutjar per l'interès que ha despertat.

Dijous vinent, dia 5 d'abril, a l'Església parroquial de Sant Josep de Gràcia, tindrà lloc les noces del jove advocat, amic i company nostre, En Frederic Roda i Ventura i la senyoreta Maria Josepa Pérez de Cambra.

Es tracta de la unió de dues vides joves i selectes que fan esperar una nova llar ciutadana d'intimes felicitats i de bons exemples.

FIVE

Questions socials

Van seguint els atemptats

Diu el cap de policia

Al vespre, el cap superior de policia, senyor Garcia Otermin, que es trobava al despatx del governador quan hi van anar els periodistes, va manifestar, visiblement impressionat, que havia estat al lloc on s'havia comès l'atemptat, i que s'havia fet càrrec de les manifestacions d'una dona que coneixia al carreter mort. Segons la dona, era d'un caràcter agressiu i busca-raons, sobretot quan havia begut amb excés, cosa que li passava bastant sovint. En canvi, quan estava serè, era un home pacífic i agradable.

Tenint notícia que havia treballat a una casa de Gràcia, va ésser interrogat el patró i aquest va confirmar en part les manifestacions de la dona i va dir que des de feia sis mesos treballava a casa seva, però que fa alguns dies va demanar fer festa per haver-se fet mal a una mà. No sabia que fos de cap sindicat.

En els arxius de la policia no hi ha cap antecedent del carreter.

A l'altre mort se li va trobar un opuscle anarquista i un paper en el qual havia escrit el nom d'un obrer. La policia va fer algunes indagacions referents a aquest obrer, però no va poder trobar res que indiqués una pista relativament a l'atemptat.

El cap superior de policia va anar al lloc del crim per comprovar personalment si era cert, com li havien dit els agents, que quan es comet un atemptat la policia topa amb greus dificultats per a fer investigacions. No s'ho creia del tot, però ara n'està plenament convençut. El crim va ésser comès en un lloc sumament transitat, van presenciar-lo moltes persones, moltes altres van veure els agressors com fugien, i no obstant, malgrat interrogar quantes persones va poder, no en va trobar una sola que donés el més petit indici. Ningú havia vist res, ningú sabia res, ningú s'havia adonat de res.

Això fa que la policia no tingui més que escassíssims mitjans per a la persecució dels delinqüents, i aquesta manca de mitjans el preocupa fonamentalment.

I diu el Governador

El senyor governador va afegir: — Jo els tinc de dir que he rebut avis de que vindran molts chors a cantar caramelles davant del govern civil. No he tingut temps de contestar i prego que en els diaris diguin que jo seré aquí per rebre els qui vulguin visitar-me.

I no va dir res més el senyor governador.

DE L'ATEMPTAT DE LA RAMBLA

Ahir al matí prestaren declaració davant el jutjat del districte de l'Hospital, diversos obrers amics de l'interfecte Joan Pey Feliu, alguns testimonis presencials dels fets d'antes i el germà de l'interfecte, sense que aportessin al sumari cap dada interessant fora del que ja es coneix.

En el dipòsit judicial de l'Hospital Clínic, practicaren ahir matí els metges forenses doctors Lluanco i Roig l'autòpsia del cadàver de l'interfecte, els quals dictaminaren que presentava dues ferides d'arma de foc a la regió lumbar, sense orifici de sortida, existint-li els projectils que es trobaven incrustats entre la carn i tocant-li la pell, causant-li la mort una forta hemorràgia traumàtica interna, que li sobrevingué aconseqüència de les ferides sofertes.

Afegeixen els forenses que els dipars foren fets per l'espatlla i a boca de canó.

El jutjat instructor de la causa, ha remès les oportunes ordres perquè es procedeixi a sepeli del cadàver, que tindrà lloc demà, encarregant-se'n la família de la víctima.

LA PROTESTA DE L'ATENEU ENCICLOPEDI

Ens pregunten la publicació de la nota següent:

«L'Ateneu Enciclopèdic Popular, pel seu caràcter d'entitat dedicada a la cultura, es veu precisat a protestar enèrgicament dels fets darrers. Ha esperat que passessin uns dies perquè no semblés un moviment sentimental la seva protesta, puix vol posar en les seves paraules tot

el seny i la serenitat qu' l'hora greu reclama.

«L'Ateneu ha de donar el seu crit d'alerta. No pot restar silenciós en aquest reviscolament del terrorisme. Afinant la seva missió civilitzadora, ha d'avisar el ciutadà conscient del perill que s'acosta.

«El terrorisme és la negació de totes les conquestes morals que l'evolució de l'home ha anat assolint amb el sacrifici dels millors. Portar la lluita ideal altra vegada vers la violència, significa barbaritzar l'actuació ciutadana, perdre en un moment la feina feta de molts anys, el treball pacient d'un apostolat ple d'heroismes, rametre el govern de la ciutat als homes que es mouen no més guiats per l'instint i menyspreu i bafen la intel·ligència i la raó. La passió desordenada va a governar-nos si l'home civil no sap reaccionar amb prou energia; novament els bàndols s'apoderaran del carrer, desconecint llur noble condició de lloc de convivència ciutadana. De camí on els homes es respecten a llur pps, on s'apren a estimar i a solidaritzar-se amb tot ço que integra la ciutat. Si la llar és sagrada, el carrer no ho és menys; l'atac a la llar va dret al cor humà; l'atac al carrer va dret contra l'obra social humana: la civilització.

Ciutadans de Barcelona: Tots, i més aquells que tenen una responsabilitat moral, una solvència davant de la col·lectivitat, aixequem-nos a protestar amb totes les forces contra els fets que han succeït, contra els que s'acosten. Hores força amargues hem hagut de passar, perquè tinguem experiència sobrada; no esperem que el mal no tingui remei. No esperem, com en els pobles barbares, que el nombre de víctimes sia igual per ambdues parts, per a obliar a fer-les pau. Cada jorn que passa, el mal s'agreuja; ahir era lluita de militants en la violència, generalment; avui, sembla revestir el caràcter de persecució de les idees; demà, la persecució descarada contra la idea.

«Si havem d'anar vers un futur més justicier i més perfecte, ha d'ésser conservant totes les coses nobles, totes les coses belles que crea el passat, que crea el present. Els nostres avis, els nostres pares, nosaltres, hem buitat per a donar un dret per a tots els homes, que els ensenyés en la lluita per l'ideal una elegant cavalleritat, un digne respecte; que la passió, la beneïda passió, portés a l'entusiasme, a l'heroisme, al sacrifici; no a la violència innoble del que fugí després de començar el seu crim. Nosaltres no podem permetre que tot ço conquerit avui, es perdi, no havem de donar ni un sol pas enrera, sols avant hem de marxar. Que les nostres creacions d'ahir no havem de perdre-les avui, car ens mancarien per a la nostra tasca de demà.

«Nosaltres demanem que tots els ciutadans conscients de l'obra de la civilització fassin un jurament, de defensar-la; que quan els nous atacs a ella ho demanin, estiguin amants a córrer allà on sia el perill, que el toc d'alerta els trobi disposats a lluitar. No deixem perdre ni una sola de les espiritualitats que l'obra civil ens ha fet disposar. Tinguem valor per a defensar-les com als nostres antepassats el tingueren per aconseguir-les; si no ho fèssim així, els nostres fills ens en farien retret, ens tirarien en cara la nostra covardia, en obligar-los a començar novament l'obra que havíem deixat malnada. — El Consell Directiu de l'Ateneu Enciclopèdic Popular.»

VAGUES

Continua la vaga a les obres del Metropolità, essent molt pocs els qui es presenten a treballar.

Els vaguistes es reuniran per tractar del curs de la vaga.

També continua la vaga dels rajolers, que fa sis setmanes que dura.

DE L'ATEMPTAT D'AHIR

Encara no ha estat identificat l'individu que acompanyava a Moisès Bustamante i que, igual que aquest, va ésser mort a trets al carrer de la Consolació, de Sans.

A BERGA

S'han declarat en vaga els paleters i manobres de Berga, els quals demanen més jornal.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 31, 2 tarda.
El cap del Govern, després de despatxar amb el Rei, ha acudit al seu despatx oficial, on ha rebut els periodistes manifestant-los que no es pot esperar res de nou fins després del Consell d'aquesta tarda, en què hi haurà notícies.

—Terminaran el despatx dels assumptes?—ha preguntat un periodista.
—Crec que no—ha contestat el marqués d'Almonacid—perquè a part del problema del Marroc hi ha altres assumptes importants. Per això suposo que dilluns o dimarts hauran de celebrar un altre Consell, per a deixar-ho tot despatxat.

Ha acabat manifestant que al Consell d'aquesta tarda no hi assistirà l'Alt Comissari.

DEL TREBALL

El ministre del Treball ha despatxat extensament amb el Rei.

Ha posat a la signatura una extensa combinació de personal d'estadística i un decret creant el Comitè Col·laborador de l'Institut Nacional de Previsió de Santa Cruz de Tenerife.

La resta del despatx l'ha esmerçat el Sr. Chiquerra a ultimar amb el Rei els detalls de la sessió inaugural del Congrés del Comerç espanyol a Ultramar, que es celebrarà demà a la tarda al Senat, i al qual assistirà amb el Rei els ministres del Treball i Estat.

ELS ATEMPTATS DE BARCELONA

Pelant dels últims atemptats comesos a Barcelona deia avui el ministre de la Governació que no tenia notícies concretes sobre la naturalesa del succeït, encara que la impressió que tenia, per informes que li han estat transmesos, era que no es tractava d'un delictu de caràcter social.

No obstant, no s'atrevia a afirmar-ho, perquè les notícies que tenia no confirmaven tampoc aquella impressió.

—L'autoritat de l'administració ha donat d'assistència amb què topen les autoritats de Barcelona en la persecució d'aquests delictes, com ho demostra el fet que, en ses esbrinacions que ha fet personalment l'inspector general senyor Oterin, no ha trobat cap indici, ni persona que hagi vist el succeït.

CONFERENCIA

El ministre d'Estat ha conferenciat avui amb el representant d'Espanya a Polònia, senyor Gutiérrez Agüero.

LA PRORROGA DEL PRESUPUEST

Avui ha signat el Rei el decret de prorrogació del pressupost de 1922-23 per a l'any econòmic de 1923-24.

En la prorrogació del pressupost s'autoritza crèdits per un import total de 3.048.386.042'96 pessetes, amb un diferència en més de 1.263.740'69 en comparació amb els autoritzats per la llei de pressupostos de 1922-23.

Obeeix la dita diferència a les següents modificacions:

Augments proposats per a compliment de la llei de pressupostos o d'altres generals o especials.—Obligacions generals de l'Estat. Dente pú-

blo per a pagament d'interessos del deute de l'Estat i del Tresor.—Article 45 de la llei de comptabilitat: 47.246.165'68 pessetes.

Obligacions dels departaments ministerials:

Ministeri de Gràcia i Justícia.—Personal i material de presons incorporat al pressupost de l'Estat, article 4 de la llei de pressupostos: 8.209.875'71 pessetes.

Creació d'una Sala a l'Audiència de Oviado, articles tercer i vuit de la llei de pressupostos: 51.550 pessetes.

Construcció, conservació i ornamentació d'edificis, anualitats fixades al capítol 11 del pressupost: 733.332 pessetes.

Total del ministeri de Gràcia i Justícia: 8.261.427'71 pessetes.

Ministeri de Marina.—Crèdits per a personal i material del regiment d'infanteria de marina repatriat d'Àfrica, el qual passa a rebre els seus atrossos a la península, amb càrrec a la secció cinquena. Aquest augment es compensa amb una baixa de major suma a la secció 13, Acció del Marroc: 846.638 pessetes.

Ministeri de la Governació.—Despeses reservades de vigilància i seguretat, Reial Decret del 31 d'agost de 1922, de concessió de crèdits extraordinaris: 648.000 pessetes.

Augment de personal de Correus, article 12 de la llei de pressupostos: 750.000 pessetes.

Idem id. a Telègrafs, id. id. 750.000 pessetes.

Total de Governació: 2.148.000 pessetes.

Ministeri d'Instrucció pública.—Augment de personal de mestres i mestresses nacionals amb destinació a les escoles unitàries com a graduats, establertes pel concepte quart, article primer, capítol quart del pressupost: 1.500.000 pessetes.

Per material de l'Institut Cajal, llei del 8 d'agost de 1922: 40.000 pessetes.

Total d'Instrucció pública: 1.540.000 pessetes.

Ministeri de Foment.—Crèdit per a un dia de sou de la guarderia forestal, vigilància de rius i capataços i peons caminiers, per ésser bisiet l'any 1924: 53.280 pessetes.

Construcció de ponts i reparació de carreteres amb fons especials, anualitats de 1923-24, apartats H i J de la llei de pressupostos: 4.750.000 pessetes.

Total del ministeri de Foment: 4.803.280 pessetes.

Acció al Marroc.—Guerra.—Augment de crèdit necessari per a satisfer els atrossos d'un any de 20.000 homes de les forces complementàries, l'organització de les quals es disposa en la llei de pressupostos i que sols tenen crèdit en 1922-23 per als últims mesos de l'any econòmic: 6.604.000 pessetes.

Total de l'augment de despeses de tots els departaments: 72.182.831'39 pessetes.

Reduccions:

En raó a que han acabat ja diferents serveis i a la revisió dels crèdits globals en altres, ajustant-los a l'import de les anualitats corresponents a l'exercici de 1923-24, i a la reducció de diversos crèdits, calculant-los en l'import probable de les despeses que amb càrrec als dits crèdits s'han ocasionat, així com també per les reduccions acordades en els serveis que afecten a la Secció 13, Acció al Marroc, s'han introduït a les obligacions dels departaments ministerials les baixes següents:

Presidència del Consell de ministres: 96.372'10 pessetes.

Ministeri d'Estat: 2.065.325 pessetes.

Ministeri de Gràcia i Justícia: 251.535'68 pessetes.

Ministeri de la Guerra.—16.686.336'99 pessetes.

Ministeri de Marina.—1.241.176'18 pessetes.

Ministeri de la Governació.—Pessetes 5.717.831'89.

Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts.—123.134'68 pessetes.

Ministeri de Foment.—15.738.651'31 pessetes.

Ministeri del Treball, Comerç i Indústria.—761.500 pessetes.

Ministeri d'Hisenda.—14.808'31 pessetes.

Despeses de les contribucions i rendes públiques.—775.144'44 pessetes.

Acció al Marroc.—24.143.140'39 pessetes.

Total: 67.919.090'71 pessetes.

Resum:

Augments: 72.182.831'39 pessetes.

Reduccions: 67.919.090'71 pessetes.

O sia que el pressupost té un augment líquid de 1.263.740'68 pessetes.

En llur conseqüència, els crèdits que es fixen per a les respectives seccions del pressupost, són les següents:

Obligacions de l'Estat: 823.007.307'13 pessetes.

Presidència del Consell de ministres: 1.290.127'90 pessetes.

Ministeri d'Estat: 12.527.943'53 pessetes.

Ministeri de Gràcia i Justícia: 105.550.842'33 pessetes.

Ministeri de la Guerra: 161.095.333'83 pessetes.

Ministeri de Marina: 126.726.181 pessetes.

Ministeri de la Governació: pessetes 263.849.325'39.

Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts: 167.304.042 pessetes.

Ministeri de Foment: 435.185.273'52 pessetes.

Ministeri del Treball, Comerç i Indústria: 15.590.162'50 pessetes.

Ministeri d'Hisenda: 35.247.591'30 pessetes.

Despeses de les contribucions i rendes públiques: 264.018.120'36 pessetes.

Posicions espanyoles del Golf de Guinea: 2.387.338'40 pessetes.

Acció al Marroc: 311.306.244'87 pessetes.

Total: 3.048.386.042'96 pessetes.

PRO-INDULT VERDAGUER

Madrid, 31, 4'15 tarda.

Aquest migdia han visitat el ministre de la Guerra la comissió barcelonina Pro-Indult Verdaguer, que formen els senyors Llopis, Amigo, Ferreres i Aldaz, a la qual acompanyaven el senyor Comas d'Argemir, de la Cambra de la Propietat de Barcelona; una representació del Círcol de la Unió Mercantil de Madrid, presidida pel senyor Sacristán, el senyor yats i el diputat a ocris per Madrid, senyor Díaz de la Cebosa, per la Confederació Gremial espanyola.

Es visitants han remès al senyor Alcalá Zamora les conclusions que s'aproven en l'important miting celebrat al dimarts a la nit al Círcol de la Unió Mercantil, en les quals es demana al Govern l'indult de Lluís Verdaguer, per creure'l innocent del delictu pel qual complix condemna al penal de Sant Miquel dels Reis.

El senyor Alcalá Zamora ha rebut molt atentament els visitants, manifestant-los que, interessant-se per aquest assumpte, l'estudiava amb molt d'afecte i prometia resoldre'l en justícia.

Els ha manifestat en la forma que venia informat el sumari, no era possible, legalment, una revisió del mateix, però que ell, sempre decantat vers la benivolència, i davant els continus desigs exposats per la comissió, miraria si era possible accedir als desigs dels peticionaris, sotmetent talhora l'assumpte al Consell de ministres.

Els visitants han sortit molt ben esperançats de l'entrevista.

ENTERRAMENT DEL BISBE DE SIO

Madrid, 31, 5'15 tarda.

Aquest matí, a dos quarts de nou, els meges foranes don Antoni Lino González i don Leopold Pombo han practicat l'autòpsia al cadàver del Dr. Vales Faillde a la casa mortuòria.

Ha assistit a l'acte el jutjat instructor que ho és el del Palau.

El cadàver del senyor Vales Faillde ha estat amortal·lat pels seus germans i familiars amb un senzill vestit sacerdotal amb signes morats i sense cap classe d'atribut d'honor. S'ha habilitat per a capella ardent la pròpia alcora del diant, coberta amb draps negres.

El cadàver ha quedat en una caixa senzilla i humil.

Poc després de dos quarts de quatre els volants de la casa mortuòria presaven ja imponent aspecte, essent impossible donar un pas.

A les quatre en punt ha estat tancaat el ferret pels propis companys i familiars.

Sacerdots d'algunes ordres religioses han resat absoltes, entonant l'última la clerecia de Sant Març.

El ferret ha estat baixat a braços pel germà del difunt, don Josep Maria, enginyer agrònom, els secretaris de la Reial i Patriarcat de les Índies, el P. Bonaventura, professor dels infants, i altres personalitats.

Davant de la caixa s'ha posat el bonet amb bola vermella.

La comitiva s'ha organitzat en la següent forma:

Guàrdies municipals i de seguretat a cavall, clerecia parroquial de Sant Març amb oreu alçada, cotxe fúnebre d'última classe, senzill, rodejat de porters amb blasons de la Casa de Galicia; presidència d'honor del dol composta pel marqués de la Torre, en representació del Rei, el príncep Plu de Saboya en el de la Reina Cristina, el marqués de Benda en el de la Reina donya Victòria, comte de Grove en representació de la infanta Isabel, germà del finat, general Weyler, senyor Sánchez Toca, l'auditor d'alta Nunciatura en representació del Nunci de S. S.

En la segona presidència figuraven representacions oficials de tots els organismes de la clerecia i ordres religiosos.

En el seguici figuraven golfes de tots els matllos, bastants elements militars, nombrosa representació de la colònia gallega i la Directiva del Galicia, amb el marqués de Lela al cap.

A la plaça de Quvedo s'han resat les últimes absoltes, acomiadant-se el dol.

Han acompanyat el cadàver fins al cementiri de l'Almudena infinitat d'amics.

MOROS AL PALAU

Acompanyats per l'Alt Comissari senyor Silvela estigueren ahir al Palau el ministre de Finances Julià Benuma i el baix d'Arcella Muley Mustafà Raisuni.

Tots dos moros ostentaven les insignies d'acadèmics corresponents a la de la Història.

Llur estada al Palau ha estat llarga.

Els moros notables han regalat al Rei dos sabres, que pertangueren a Muley Hassan, i dues gúmbies, a la Reina Victòria una pulsera moruna amb dedicatòria escrita per Benuma.

En sortir, ha dit el senyor Silvela als periodistes que el dijous marxaria al Marroc si deixava acabar els assumptes que va portar per a despatxar.

EL NUNCI

Aquest matí ha estat al Palau el Nunci conferenciant ampliament amb el Rei.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 31, 6'15 tarda.
Com estava anunciat, a dos quarts de sis de la tarda s'han reunit els ministres a la Presidència per a celebrar Consell.

—Aquesta reunió—deia el president a l'entrar—té importància per la classe dels assumptes que hem de tractar; però en realitat serà continuació de l'anterior i dedicada, com és natural, en part, al problema del Marroc.

—D'altres novetats, no n'hi haurà?

—No les esperin.

Ha afegit el president que el Consell serà extens, i que, com havia suposat aquest matí, en el Consell d'aquesta tarda no quedarien resoltos tots els assumptes pendents.

Abans de l'hora del Consell els ministres han aprofitat l'espiontidesa de la tarda per a passejar per la Castellana, que en un moment s'ha vist afavorida amb la presència de sis ministres. En un auto han passejat junts els senyors Alba i Chiquerra; en un altre anaven els senyors Gasset i Salvatella.

El ministre de Marina ha dit que portava la designació d'un agregat naval.

Els altres consellers portaven alguns expedients.

El de Finances ha repetit que l'assumpte dels subalterns quedava en cartera per a ésser tractats en el Consell, cas d'haver-hi temps.

EL MINISTRE DE MARINA

El ministre de Marina està restablert de l'afecció gripal que patia.

Al matí ha assistit al seu despatx oficial i aquesta tarda ha concorregut al Consell.

CANDIDATURES PER MADRID

En una reunió prèvia celebrada pels elements republicans ha quedat acordada la següent candidatura per a lliar per Madrid en les properes eleccions: don Horaci Echevarrieta, don Robert Castrovido, don Alvar Calzedo, don Alvar Alborno, don Pere Rico i don Antoni Jaén.

Els comunistes, per la seva part, presenten la següent candidatura: García Quejido, Pérez Solle, Acebedo,

Núñez Arenas, Lamonedá i Cebal González.

LES RECOMPENSES

El Diari Oficial del Ministeri de la Guerra disposa que d'ara endavant no es cursin pel ministeri les instàncies sollicitant recompenses per serveis prestats a l'Àfrica.

Aquestes seran dirigides als comandants generals respectius, els quals apreciaran si hi ha lloc a formular una proposta addicional.

D'espectacles

Acabada la tournée que pròximament s'anirà al Roma la cèlebre comica Cora Laparcerie, l'escenari del coliseu del carrer de l'Hospital rebra la visita de dos dels artistes més exquisits de l'art modern: la bellíssima actriu Mme. Robine i Mr. Alexandre, les dues figures culminants de la Comedie Française, els quals representaran «Demi Monde», de Dumas, fill; «La Revenç», de Pierre Berton, i estrenaran a Espanya «Terre Inhumaine», de Curoi.

Per aquesta nit està assenyalat, per l'empres del Pathe Cinema, el magnu esdeveniment de l'estrena dels dos primers capítols de «Vint anys després», meravella de la cinematografia francesa, amb tanta impaciència esperada pel públic barceloní. Aquesta notable producció es donarà en dos capítols per setmana, dels deu que consta.

Els que s'estrenen aquesta nit es titulen «El fantasma de Richelieu» i «El toricó de Vincennes».

Integren el programa d'avui en aquest aforit Saló una de les famoses pel·lícules dels 100.000 dòlars de la inimitable Harold Lloyd (ELL), en dues parts, titulada «Amor i Poesia» en la interpretació de la qual prenen part, així mateix, L'Altre i Bebe Daniels.

S'estrenaran també la comèdia sentimental «El príncip de Chopin», creació de l'encantadora actriu Nathalie Kowanko i André Nox, i «Pathe-Revue», núm. 27.

Amb tals al·licients no es aventuraria afirmar que la temporada de primavera al Pathe-Cinema continuarà tan brillantment com des del dia de la seva reobertura.

Els esports

ATLETISME

Ha estat acollida amb molt d'entusiasme entre els aficionats a l'atletisme l'anunciada carrera que per a juniors i neòfits organitza la Secció d'Atletisme de la A. E. Tagamant per al pròxim 29 d'abril.

El reglament amb què es regirà la prova ha estat ja aprovat per la Federació Catalana d'Atletisme essent molt prompte reprimat a les entitats.

REGATES ELIMINATORIES (Finals)

Demà diumenge, dia 1 d'abril, a les vuit del matí, en el moll de Barcelona, tindran lloc les regates finals d'eliminàries d'outriggers a vuit i a quatre remers, per a determinar els equips «Defensors» del Club de Mar del Centre Autonomista de Dependents de Comerç i de la Indústria, que hauran de concórrer a les regates oficials organitzades per la Federació Catalana de Rem, el dia 15 d'abril proper.

Tant en la prova de vuit com en la de quatre, lluitaran els equips classificats amb eliminàries anteriors, a l'ensame de disputar-se aquets la prova final lluitant contra els equips actualment campions del mateix Club de Mar.

A l'hora assenyalada correspondrà córrer als outriggers a vuit i tot seguit als de quatre, tornant a córrer aquests últims per raó del canvi de bot, a les quatre de la tarda del mateix dia.

FUTBOL

Grans partits interregionals

Dies 1 i 2 d'abril

REAL UNIO CLUB, d'Irú

contra

F. C. BARCELONA

Finalistes en el Campionat d'Espanya

(21-22)

CAMP DE LES CORTS

A les 3'30 de la tarda

Dies 7 i 8

GRADJANSKI, de Zagreb

Campió de Iugoeslavia

SULFAT DE COURE
PENARROYA

EL MES ANTIC I ACREDITAT
MÀXIMA GARANTIA

Es ven a tot arreu i a les cases més importants

Agència general de vendes:

Ompanyia Comercial Ibérica

Layetana, 4. Apartat 872

Barcelona

LES TERRES CATALANES

CANET

FESTA DE CLAUSURA DEL CONCURS D'ENSENYAMENT DOMESTIC

Amb tota solennitat, fou celebrada una seriosa festa amb motiu de la clausura del curs d'Ensenyament Domestí que venia celebrant-se a Canet de Mar, organitzat pel benemèrit Patronat de Cultura de la vila, i d'acord i amb la cooperació de la Secció d'Ensenyament Domestí de la Mancomunitat de Catalunya.

L'èxit assolit durant el curs, requeria també, per a finalitzar, una festa digna i seriosa i que resultés d'una importància cabdal. I així fou.

Vingueren de Barcelona, per a presidir l'acte, el conseller d'Instrucció Pública de la Mancomunitat, En Romà Sol; el secretari d'Ensenyament Primari N'Alexandre Gali; i les senyores directores i auxiliars de la Secció d'Ensenyament Domestí de la Mancomunitat, Concepció Farran, Carme Rodon i Montserrat Sastre.

A l'estació del ferrocarril foren rebuts pel Patronat de Cultura, senyores Bibliotecàries i representacions i autoritats de la vila, essent obsequiats tot seguit amb un esplèndid i exquisit sopar, després del qual s'encaminaren a l'Escola d'Indústries, on tenia lloc l'acte, i en el moment d'arribar la sala-taller de l'Escola estava atapeïda de gent. Entre la concurrència hi figurava, entre les setanta cinc alumnes matriculades al curs, molts dels nois que assisteixen a les classes de nit de l'Escola de Teixits de Punt, junt amb els seus professors senyors Figuerola i Pinol, i una selecció de les famílies més distingides i cultes de la vila.

Prengueren seient a la presidència En Romà Sol, alcalde; senyor Gali, senyores Farran, el Patronat de Cultura, en ple, i en lloc de preferència les mestresses del curs, les bibliotecàries i les de l'Escola Montessori.

Començà l'acte en mig d'una gran expectació, parlant el senyor For, president del Patronat, ànima vibrante de tot aquest moviment cultural de Canet, el qual, ple d'emoció, regreia el digne conseller per honor a Canet amb la seva presència, honorant la festa, i regreia també la Mancomunitat i les senyores mestresses per la cooperació que han prestat sempre a les coses de la vila. Mercès a l'alcalde, a les alumnes i a tot Canet i a tothom que ajudi l'obra del Patronat de Cultura.

A continuació parla la senyoreta Farran, directora del curs, agraïnt les deferències del Patronat de Cultura, i oferint-se a les alumnes per a tota classe de consells i consells, que amb viva satisfacció estimarà que li siguin fetes, i s'acomia fins a un altre curs que no ha de tardar.

El senyor Gali, amb son caràcter amable, joventut i estudiós, féu un breu parlament, substancial i ple d'encoratjament per l'obra de Cultura del Patronat.

L'alcalde senyor Dotras Manà es congratula de poder assistir a l'acte, estimant, en nom de la vila, la meritoria obra del Patronat, i felicitant-se que es faci per a la dona tot allò que sigui per al seu millorament cultural.

En aixecarse a Parlar En Romà Sol, esclata una xorradora salva de picaments de mans.

Féu un formosíssim parlament ple d'ensenyanes veritables; féu història del moviment cultural de la Mancomunitat, rendint tribut a l'illustre Prí de la Ribera; remarcà la conveniència de l'ensenyament per a la dona, el qual dedica excel·lents paràgrafs que són coronats amb forts aplaudiments, i s'esten amb una munió de consideracions que exposa amb viva eloqüència per a demostrar la necessitat de la cultura, la qual fa els pobles forts i llurs. Elogia el Patronat de Cultura i al seu digne president senyor For; posa a Canet en lloc distingit de Catalunya, i s'ofereix per a col·laborar en tot el que sigui cultura i Patria. Regreia a tothom l'assistència a l'acte, i dona per acabada la festa, però diu: encara que he vingut a tancar un curs, no per això m'emporto les claus, sinó que les deixo entre vosaltres perquè pogueu tornar-les a obrir ben aviat. Amb entusiasme deli-

rant fou aplaudit el bell parlament del senyor Sol.

Després foren visitades les aules de l'Escola Montessori i classes d'adultes que sosté i cuida el Patronat de Cultura, i, per últim, tot l'edifici Escola de Teixits de Punt de la Mancomunitat, acompanyats dels professors i mestresses, els quals donaven tota classe d'explicacions referents als ensenyaments i característiques de les Escoles.

Per últim, les senyores mestresses del curs tenien preparada una taula on vessava el bon gust, amb dolços i viandes preparades amb les pràctiques de cuina que venien donant-se durant el curs, i allí foren obsequiats tots els senyors de la presidència, els quals feien elogis de la seva exquisició i preparació.

Tots els comentaris d'aquesta bella festa foren dedicats al Patronat de Cultura i a la Mancomunitat de Catalunya per l'obra que realitzen en profit del nostre poble.

El senyor For va proposar, abans d'acabar l'acte, trametre el següent telegrama al president de la Mancomunitat de Catalunya, el qual fou aprovat unànimement:

«En ocasió de clausurar el curs Canet sota la presidència d'En Romà Sol, conseller d'Instrucció Pública, alcalde i representacions de la vila, renovem el testimoni d'adhesió al Govern de Catalunya i al seu digne President, estimant la cooperació que aporten al nostre millorament cultural.—Sol, Dotras, Farran, For».

Festa de la Vellesa a Vilanant

La Junta d'homenajes a la vellesa, constituïda degudament en aquest poble, interpretant els desigs dels bons vellets de la parroquia, presidits pel més jove de tot l'Empordà, en Toni Serrat, home pla de vida i de delit, amb tot i fregar els cent cinc anys, ha convidat a tots els amants dels vells de la rodalia a la magna festa que, el proper diumenge de Pasqua, dia 2 d'abril, se celebrarà sota aquest programa:

Mati.—A les set: missa de Comunió, amb plàtica preparatoria, que dirà Mossèn Pl, rector de Vilopriu, a l'altar de Sant Antoni abal, on s'hi distribuirà el Pa eucarístic als més vells de la població i a tots els amics que els acompanyin.

A les vuit: El senyor ecònom, doctor Fontclara, portarà solennement Nostramo als vellets i malalts que no hagin pogut assistir a aquell religiós acte.

Tarda.—A les tres: Rosari, a l'església parroquial, seguit de cants pels nens i nenes, i de l'ofertament de la vellesa i la bondat eterna.

A dos quarts de quatre: A l'espaiosa plaça hi tindrà lloc, ajudant Déu, un escollit i delicat concert literari-musical.

Les Garrigues

SOLERAS.—Tingué lloc en aquesta població la festa que sobre la Mutualitat Escolar dedica la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

L'acte, que va ésser esplendorós, tingué lloc a la sala principal del Sindicat Agrícola, graciosament cedida per aquell acte.

Assistiren a la festa, ultra les autoritats, representacions de tots els estaments socials de la vila.

Després de breus paraules del senyor Aran, parlaren entre altres als delegats de la Caixa de Pensions de Lleyda senyors Torredadella i Sant Genís, els quals amb fogosos parlaments feren remarcar la necessitat que hi ha arreu d'implantar l'obra que sobre la Mutualitat Escolar fa la Caixa d'Estalvi.

La gran gernació que emplenava la sala ovacionà llargament a tots els oradors.

—Arribà acompanyat dels seus intims, el diputat a Corts pel districte En Francesc Macià.

—Es jugà un partit amistós de futbol entre els primers equips de Torredadella F. C. i Soleras F. C. Guanyaren els de casa per 4 a 0.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Viage d'estudis

Es troben entre nosaltres, en viatge d'estudis diversos alumnes de l'Escola de «Chartes» de París, vinguts a investigar els nostres arxius i estudiar els monuments antics de la nostra terra.

Entre ells es troba mossèn Joan Tarré, sacerdot de la nostra diòcesi i secretari del bisbe monsenyor Baudrillard, Acadèmic de la Llengua Francesa i rector de l'Institut Catòlic de París.

Demà marxaran cap a Besalú i Ripoll, continuant la seva tasca científica.

Homo mort

Comuniquen de Saragüea al quilòmetre tercer del camí de Saragüea a Ribes, es desbocaren els cavalls d'un carro que menava Miquel Pedral Solivell, caient de l'altura de dos metres al riu Freser i agafant sota el carro el caràcter, el qual morí poc després de les ferides.

Coaccions electorals

Continuen les coaccions governatives prelectorals. S'ha fet una inspecció a l'Ajuntament de Quarta i s'han nunciat altres a diferents pobles del districte de Girona.

No obstant, ningú creu que aquestes maquinacions puguin servir per altra cosa que demostrar que el governador perdria les eleccions igualment que si no fés aquestes coses que diuen ben poc a favor d'ell i dels qui les hi fan fer.

Els cultes dels Dies Sants

Els cultes dels Dies Sants han transcorregut sense incidències. Tots els dies, en les funcions de la Catedral ha oficiat el senyor bisbe doctor Llopart, assistint-hi una comissió de l'Ajuntament i molta concurrència de fidels.

Les processons de la Preciosíssima Sang i de la Passió i Mort han estat molt concorregudes.

Altres noves

Diumenge i diumenge jugaran a futbol a l'estadi de la Unió Deportiva el primer d'aquest Club i el primer del Terrassa F. C.

—De Cadaqués ha desaparegut Jovita Huger Escofet, de 44 anys, la qual tenia pertorbades les facultats mentals.

—Ha estat detingut a Banyoles Josep Ventura Bou, de 31 anys, per haver robat conills i gallines en alguns masos.

—S'ha calat foc a un vagó del tramvia de Flaçà a Palamós, cremant-se 30 fardells de auro, evaluats en 300 pessetes.

—Dien de Portbou que en tren espanyol ha mort dintre del túnel internacional el veí Josep González Fernández.

—Ha estat detingut al terme d'Argelaguer Josep Bacardi, el qual havia disputat amb un veí seu anomenat Narcís Ars Gratacós causant-li 3 ferides, una d'elles greu, amb un ferro que utilitzava per arma.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLI.—El nostre estimat rector, mossèn Rial Sans, es troba, fa alguns dies, malalt, si bé no amb caràcter greu. Fem vots pel seu prompte i total restabliment.

—El nostre parroquian és mostrat ja satisfet, per les suaus i bones urxides que han caigut aquests dies. El temps continua ennuvolat i amb tendència, per consegüent, a la pluja.

—S'han prosseguit els treballs de la continuació de la carretera de l'Espluga a Senant fins a Fullela.

—Ha mort, després d'haver rebut els Sants Sacraments, el convulat En Magí Farran, molt apreciat de tothom. A. C. S. A la seva família reiterem el nostre sentit condol.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Els cultes dels Dies Sants

Les festes d'aquests dies s'han celebrat amb gran esplendidesa, contribuint-hi al temps primaveral que s'ha girat després de les pluges d'aquests dies passats.

En totes les esglésies ha concorregut una gran gentada, especialment a la Catedral, on ha oficiat el bisbe doctor Miralles i ha assistit una comissió de regidors de la Pàrria.

La llagosta

El servei Agronòmic ha publicat una circular avisant que s'han notat símptomes d'aparició de la plaga de la llagosta al terme de Lleyda.

Altres noves

Diumenge i diumenge jugaran al camp del Joventut, el primer d'aquest club i el segon del Barcelona.

—Així es cala foc a una casa del carrer de Sant Martí, cremant-se el carbó de la cuina. Això hauria determinat l'afixia de dues pobres criatures que estaven dormint, si no hi haguessin acudit de seguida els veïns, traient-los de la fumada que va formar-se.

—El Govern civil ha autoritzat a don Calixte Vila, gerent de la Electro Popular de Balaguer, per a poder desviar força de la Central de Camarasa per als pobles de Sant Llorenç, Montgal, Gorp i Balaguer.

—Demà, a les vuit del vespre, sortirà a cantar les tradicionals caramelles el cor de la Pàrria, obsequiant amb ses cantades a les autoritats i personalitats.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Els cultes dels Dies Sants

Els cultes de Setmana Santa han tingut aquest any molt lluminat.

Curiositats mundials

LA VIDA A BERLÍN

La vida a Berlín, segons diu la «Koelmische Zeitung», està plena de detalls còmics que produeixen en conjunt una impressió ben amargant.

Es molt comú, quan un va a un cafè, que el cambrai faci el compte dient: —25 més 30 més 9 més 10, etc., tot plegat és 44 amb 0. Els clients es creu que vol dir quaranta marcs amb cinquanta cèntims, però després resulta que el cambrai vol dir 4.550 marcs.

Això mateix passa en el comerç al detall, de manera que les persones d'alguna edat, habituades a comptar segons el sistema antic, mai poden fer els comptes clars.

La necessitat o mania d'abreviar és tal, que alguns diaris han proposat suprimir els zeros en les xifres de mil, dos mil, tres mil, etc., cosa que estalviaria temps, però, potser augmentaria les confusions.

De vegades, entra una persona en un comerç i demana preus. El comerciant indica algunes xifres. Però com que els preus es regeixen pel canvi del dòlar i aquest varia contínuament, si ha anat al mati a la botiga i hi torna a la tarda, troba els preus tots canviats.

Un bitllet de 20 marcs, no obé dels captaires sinó una mirada d'indiferència; i gràcies que no insultin, per llur avarícia, a les persones que els ofereixen un d'aquells paper.

VIOLINS ANTICS I MODERNS

A Londres, fa temps que hi ha una forta controvèrsia sobre si són millors els violins de construcció antiga o bé els fets ara.

Fa poc, es va celebrar una mena de concurs a París, i el resultat va ésser favorable al violí modern.

A Londres, amb motiu del concurs anual establert per Mr. Corbet, a fi de fomentar la indústria de construcció d'instruments de corda, delxada a recó a Anglaterra, el violinista Sammons es va amagar darrere una pantalla i va executar l'Himne al Sol, de Korsakow, primer amb

contribuint-hi la presència de milers de forasters.

En els principals de la Catedral ha oficiat S. E. el cardinal arquebisbe.

En aquest moment, està passant la processó que resulta huietíssima, com pocs anys ho pot haver estat.

Es nota la presència de forasters per tot arreu. Els carrers de la part alta i el tros de la Rambla de Sant Carles per on no passa la processó estan plens de carruatges amb els quals han vingut molts forasters a veure la processó.

La passa de grip

Aquesta passa ha minvat molt, havent-se restablert molts dels afectats. Entre ells hi ha el doctor don Angel Rabada, regidor i president de la Lliga Regionalista i el conseller d'aquesta entitat don Jaume Balivé.

Alcalde de gust

L'alcalde de Montblanc, nostre estimat amic don Joan Poblet i Civil, el qual ha sabut realitzar les esperances que en sa actuació haurien posat els veïns de la gloriosa vila, especialment, és clar, els nacionalistes, ha volgut posar el despatx de l'alcalde en forma digna de la primera autoritat d'una població tan notable per les lletres artístiques que tanca entre ses muralles.

El despatx ha merescut els elogis de tots els qui l'han vist.

Per a celebrar-ho, el senyor Poblet obsequià particularment amb un lunch als regidors i als artistes que havien pres part en la decoració. En la festa, no cal dir tractant-se d'un patrió com el senyor Poblet, va predominar la nota patriòtica, pronunciant parlament el senyor alcalde i el regidor senyor Talavera.

Altres noves

A la Plaça de Braus debutarà diumenge una companyia de circ amb una dotzena d'atraccions.

—Diumenge jugaran a futbol els primers dels Pomeis i el Deportivo de Vallmoll, al camp d'aquest.

—S'ha declarat extingida la verola del bestiar al terme del Penelló.

un Stradivarius que val alguns centenars de mils francs, i després, amb un violí modern que no val més enllà de mil francs. La gran majoria dels oients van trobar millor el violí modern.

No obstant, hi ha crítics que, aferrats a llur opinió, sostenen que aquesta prova no resol res, perquè un violí acabat de fer, sempre és molt bo, però, després, desmereix i no té punt de comparació amb els violins antics.

De totes maneres, el «canvi» sobre els Stradivarius i els Amati, pagats avui com si fossin diamants, està amenaçant de baixar.

EL JUTGE I EL BARBER

El jutge Stücheli, de Nova Jersey, ha passat uns moments d'emoció que segurament recordarà mentre visqui.

Estava a cal barber, el cap apolat en el respall del seial, la cara ensabonada i la tovallola al voltant del coll. El fadrí barber, un negre, li passava la navaja per sota la barba, i de sobte li diu:

—Vós sou el que va condemnar a mort el meu germà.

El jutge va fer un esforç heròic per amagar la impressió que aquestes paraules li van produir. El negre va afegir:

—No s'ha perdut gran cosa. El meu germà era un veritable pèllet.

I continuà tranquil·lament la seva tasca.

El jutge va respirar com si s'hagués tret un enorme pes de sobre.

EL METROPOLITÀ DE TOQUIO

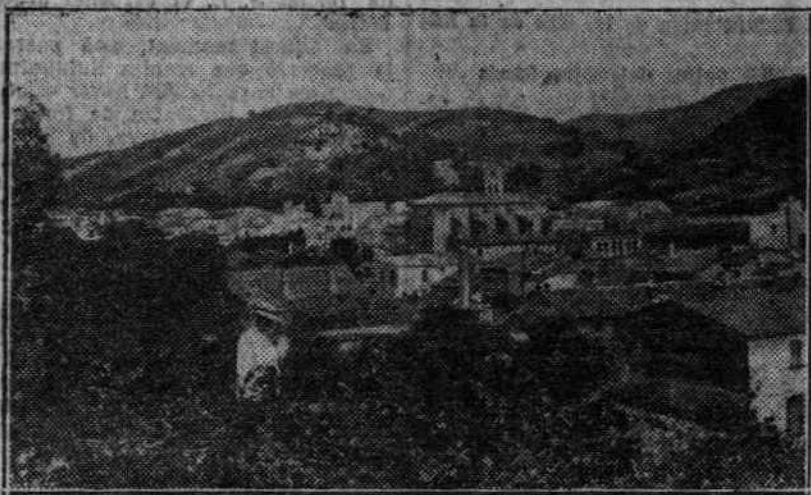
Un grup de financers americans s'ha encarregat de la construcció del Metropolità de Toquio. Les accions seran cotitzades a la borsa de Nova York.

En conseqüència s'ha aguat l'escriptura, confiant l'execució de les obres a la «Foundation Company», de Nova York, amb sucursal a Londres.

El primer contracte és de 15 milions de dòlars, per 600 metres de galeria subterrània. Se'n farà un altre contracte per 25 milions.

Sembla que en aquest negoci hi col·laboraran alguns anglesos, especialment en la qüestió de l'últimatge per a les «mentades» obres.

Viles de Catalunya: ARENYS D'AMUNT

Una vista de la vila d'Arenys d'Amunt

Sant Martí d'Arenys d'Amunt

Es un dels pobles més xamosos de la Costa Catalana. Apar tot ell una poètica font. El poble té el seu caràcter propi. Qui no el coneix a fons hi trobarà la salabror marina.

Té bells i agradables paisatges. Per això en els temps de calor s'hi reuneixen bon estol d'estiuants.

Comunica amb paratges encisadors com Corredó, Olsinelles, Dones d'Aigua, etc., etc.

Té Ajuntament propi (que no destituirà pas el Govern), però ben caquista. Tot ell fruit de poc desvetllament patriòtic o de la deixadesa dels veïns que no tenen prou present que les necessitats de la pàtria s'han de preferir a les amistats i afectes als que manen.

Entre les produccions d'aquest poble que més sobresurten hi ha les hortaliesses i vins.

Les blonde són un bell ornat a ses damiselles i ensem donen renom a la vila, perquè són molt apreciades arreu de Catalunya i fora de Catalunya.

Per Sant Martí celebra es festa Major, la qual resulta molt llúida, si no plou.

Té una església molt bonica. Llamenta que el sentiment litúrgic no hi sia gaire arrelat.

El primer aspecte d'Arenys d'Amunt en general és sever. Té el caire d'un poblet ple d'enyorança. Conegut el poble i els seus bonics voltants, resulta un poble agradable i pintoresc, i el que hi viu unes quantes setmanes se'n recorda sempre com d'una reconada de terra deliciosa on la vida s'escorre suau.

Per això, el que hi va una vegada, hi torna tan sovint com pot. — X. C.

ELOGI

El bon amic em demana una ratlla parlant-vos d'Arenys d'Amunt. I heu's aquí que jo em trobo amb tres defectes per a fer-vos l'elogi del xamós poble de la Costa.

Que no só poeta per a dir-vos amb bell ritme la cançó que en les mans de les donzelles fan els bollets, quan elles, tot fent randa, us canten cançons plenes d'enyor... Jo no puc dir-vos, rimant, la cançó de la noia qui, amb cara amurada de sol, cada matí, bon matí, baixa per la florida riera portant a cada mà un paneró de daurat fruit. Jo no puc dir-vos l'enyor que porta el cant d'aquella donzella, fresca i riallera, de galtes de préssec ple de suc...

Que no só pintor per a posar-vos damunt l'alba tela, amb vius colors, un poblet tot amarat de llum, una església plena d'antigor que a dintre, com bell tresor, guarda un vell i tradicional altar de Sant Antoni... Jo no puc fer-vos vivent amb les colors aquelles bosqueries i rierals d'encisadora frondosa...

I no puc fer-vos una pintura d'un poblet que, a l'hora baixa de tardor, apar la concentració de dolça melangia... I no só un bon pulsador del celestial violí — que si jo sabés — pujaria dalt d'un cim — de cara a la mar i prop les serres — i deixaria anar a l'aire unes notes plenes de sentiment, dictades per uns ulls encisadors i una cara gentilment hel·lènica. Ben segur que em diria: «Saberia que és per ella aquell meu cant i s'hi uniria amb la seva dolça veu, i aleshores el poble pujaria amb nosaltres al cim, oblidaria les enyorances llúides, i en saber que aquell nostre cant és cançó de Pau i Amor, es meravellaria de la força de l'Amor, es donarien les mans i fora tornat un sol esperit tot aquell poble: Fe, Patria i Amor!»

Heu's aquí, bons amics, com, tot fent la meua excusa — encara que barrejo — em trobo amb l'elogi fet. Prengueu-ne la bona voluntat.

JOSEP de LLIGABOSCH

El Casal Català

Es una entitat que bé mereix el nostre comentari. L'energia i bona orientació a la vida, han eixit d'aquest Casal, en el poble d'Arenys d'Amunt. L'eix del Casal, que són En Joan Parera, senyors Bassó-Rosell, etcètera, l'ha orientat bé i sos treballs han fet verament obres gegantines per aquest poblet, ensems que l'agrupació, sentint-se ben nostra, ha treballat molt per Catalunya i pel bé moral i material d'Arenys.

El secretari, En Jaume Parera, home d'un temperament energic i d'una activitat envejable, volgut amic nostre, ha deixat caure moltes gotes de suor damunt la taula del Casal Català. Ha treballat i treballa com cap altre i ha fet una obra pràctica.

Arenys d'Amunt, amb el temps, ha de capacitar-se que en cap altre lloc veurà satisfetes ses ansies de benestar com en el Casal Català, i en l'ambient que allí es respira. — X. C.

Una excel·lent indústria d'Arenys d'Amunt

L'Anís del Tigre de la fàbrica d'anísats i licors d'Enric Lladó

carrer de l'Olivara, núm. 19

Hi ha pobles que produeixen moltes coses i, no obstant, resten poc coneguts en el país del qual formen part.

Les seves indústries i produccions prenen un aire de mediocritat que els deixa fer la vintena però no els dona el renom necessari perquè el poble en surti beneficiat amb els diners que hi afuixen per la canal d'aquelles indústries i produccions.

En canvi, n'hi ha d'altres que menen la sort de produir un objecte i ja en tenen prou per adquirir renom.

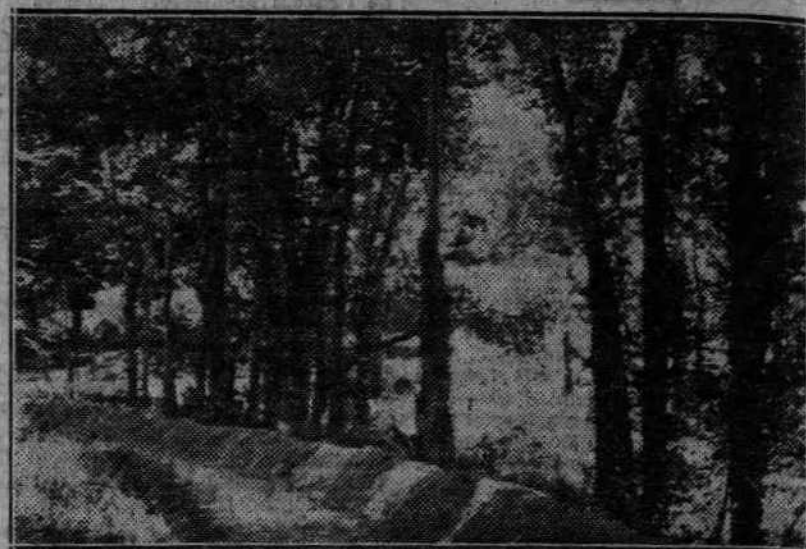
Generalment, aquest fruit o producte és una cosa modesta però simpàtica que sap guanyar-se l'afecte, primer de la població, després de la comarca, i finalment de tot el país.

Això ha succeït amb els productes de la fàbrica de don Enric Lladó, d'Arenys d'Amunt, especialment amb els licors característics, com són l'Anís del Tigre, l'Estomacal Lladó, el Gran Licor «C», etc.

Aquesta casa fou fundada 50 anys enrera, i primer dugué el nom de P. Joan Lladó. Després es digué de «Lladó Germans», i finalment d'Enric Lladó.

La seva gran etapa d'edificació, moment correspon als temps d'or, des que porta el nom d'Enric Lladó.

En l'exquisidesa dels productes i en l'extensió dels negocis es coneix

Rial del «Mas Ribes» (barri de Subirans)

que a la fàbrica hi ha una mà energica i un bon instint comercial que sap elaborar bé i vendre molt.

Això ha quedat acreditat a totes les Exposicions i Concursos als quals han concorregut els productes de la casa Lladó.

L'any 1888 va celebrar-se, com tothom sap, l'Exposició Universal de Barcelona, originant-se en la nostra terra un esdeveniment que va determinar la glorificació de Barcelona i l'engrandiment de Catalunya.

Ullavors varen ésser aprofitats els treballs i productes de la nostra terra que van presentar-se en competència, sabent el moment decisiu que era l'Exposició.

Els productes Lladó varen guanyar-hi Medalla de Plata, evidenciant-se l'encert de l'elaboració i l'exquisidesa de les begudes.

A l'Exposició Universal de París de 1889 ja havien guanyat una altra Medalla de Plata en competència amb articles similars de tot arreu.

L'any 1900 va celebrar-se a París l'Exposició Universal Internacional i la casa Lladó va enviar-hi els seus licors i begudes. També va guanyar

Medalla de Plata, com havia estat premiada i distingida en tots els Concursos que s'havia presentat.

Don Enric Lladó ha aconseguit, des que la raó social de la casa gira amb el seu nom, que augmentés en gran manera l'extensió de les vendes i creixés el renom dels productes.

Així ha fet que el seu «Anís del Tigre» fos una beguda popular, puix arreu va el seu cartell i les seves ampolles.

Així mateix l'Estomacal Lladó és molt apreciat per les seves excel·lents condicions digestives i sanitàries.

El mateix podrien dir del «Gran Licor C».

Per aconseguir aquests resultats la fàbrica i després del senyor Lladó ocupen locals ben espaiosos i acondicionats al carrer de l'Olivara, número 19, on treballa nombros personal sota la intelligent direcció del propietari.

Així ha aconseguit el seu èxit aquesta casa que tant de renom ha donat a l'àvia d'Arenys d'Amunt.

El C. B.

Tenda de queviures

Ramon Maresma

Dipòsit a l'engròs d'olis i sabons :: Arenys d'Amunt de les més acreditades marques.

L'Associació de la Premsa Diària

PII MARCALL, PRAT DE LA RIBA DURAN I BAS

El dia 6 del pròxim abril tindrà lloc la col·locació a la galeria de periodistes il·lustrats de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, dels corresponents als eximis periodistes, En Francesc P. Margall, N'Enric Prat de la Riba i En Manuel Duran i Bas. Negint-se abans a la col·locació dels retrats memòries cedides a En Josep Roca i Roca, En Lluís Duran i Ventosa i doctor Lluís Bertran i Pi-juan.

FUNCIO TEATRA

En la funció que en haor dels periodistes de Catalunya tindrà lloc

al teatre Romea el dia 7 del pròxim més d'abril, es posarà en escena l'obra «David i Francina» d'En Joan Puig Ferrater, estrenant-se «L'home genial» del propi autor. Al local de l'Associació s'expandran per als socis i llurs famílies, localitat per a l'esmentada funció, amb gran rebatxa de preu.

Nostra Parla

A la ciutat d'Igualada, on suara s'hi celebra una Diada de la Llengua Catalana, ha quedat constituïda una Delegació de «Nostra Parla», el Consell Directiu de la qual és com segueix: Marcell Valls, president; Josep Vall, secretari; Josep Valls i Torrens, vice-secretari; Antoni Gabarro, tresorer; Ramon Godó i Joan Riba, vocals.

Dels Mossos d'Esquadra

Els del Prat de Llobregat, que venien practicant diligències amb motiu de la subtracció d'una maleta que contenia roba i objectes d'or, i una cartera amb 375 pessetes, en bitllets del Banc d'Espanya, de valor en conjunt 600 pessetes, fet esdevinut en setembre últim, a la casa de pages «Joan del Carro», situada en aquell terme; detingueren en aquesta capital el subjecte que manifestà dir-se Climent Herranz Rosado, de 28 anys, solter, jornal·ler de Duenas (Castelló de la Plana), i sense domicili, el qual, interrogat convenientment, es declarà autor del fets esmentats, essent els perjudicats Salvador Emami i Josep Soler, que estaven es-

tats en la dita casa, i en la que també hi estigué el detingut.

Els de Santa Coloma de Gramanet posaren a disposició del jutjat, el subjecte Josep Saborní Llorente, de 32 anys, cambrer, de València, i veí del dit poble, per haver pres d'una caixa del seu oncle la quantitat de 3670 pessetes i alguns vestits.

Els de Santa Maria de Corró, posant a disposició del jutjat, als veïns Josep Aguilà Mascos, i els germans Josep i Joan Curós Frecha, els quals, en baralla a la via pública, resultaren tots tres amb ferides al cap, de cops de pedra.

Els de Sant Quinti de Mediona han detingut el captaire Isidre Capdevila Alonso, el qual, havent begut massa, va promoure un fort escàndol a la via pública, insultant els transeünts.

Els de Tordera denunciaren al jutjat municipal, un subjecte, per danys a

la propietat.

Els de Tordera agafaren el subjecte Miquel Pagès Oller, que era reclamat en causa per estafa.

Els del Prat de Llobregat posaren a disposició del jutjat municipal, el subjecte Francesc Moresó Curto, el qual nega una quantitat que devia al seu convef Josep Cid Romeu, i en anar aquest a demanar-la, l'agredí, causant-li algunes contusions a la cara.

Els de Sant Quinti de Mediona han denunciat un subjecte per danys a la propietat.

Els de Borreda detingueren a la veïna Josefa Bota Perarnau, per haver robat 150 pessetes de la casa de pages «La Riera», propietat de don Josep Riera Eras.

Pastoral colectiva dels Prelats de Catalunya

A la Clerecia i fidels de la nostra Província eclesiàstica

Vae mundo a scandalis!
Al del món per causa dels escàndols!
MATTH. XVIII, 7.

El Pontífex Romà Pastor universal del ramat que Jesucrist li encomanà ha deixat sentir la seva veu persuasiva i amorosa per a exposar-nos el seu grandios programa adequat com sempre a les necessitats dels temps. «Pax Christi in regno Christi»: La pau de Crist en el regne de Crist.

Formos i encisador programa. Per a la seva realització el Papa no s'accontenta amb treballar i pregar, sinó que demana també les nostres oracions, els nostres sacrificis i més que tot la nostra cooperació, encaminada com la seva pròpia zelosa i sobirana a restaurar el regnat del Cor de Jesucrist.

Els desordres actuals que ens allunyen del regnat de Jesucrist els atribueix el Papa al naturalisme que avui domina; per això reprova amb energia no tan sols el modernisme teològic, sinó també el moral, jurídic i social que amb una falsa aparença de veritat i bé sedueix alguns fidels. I continua dient que «ja que Déu i Jesucrist han estat foragitats dels Estats i de llurs codis... de la constitució de la família... i de l'educació del jovent, no es capaç com serà possible ensenyar els adolescents a fugir del vici i a portar una vida honesta i virtuosa, ni com les societats domèstiques i civils, formaran un nombre suficient d'homes honrats, amants de l'ordre i de la pau, capaços de fomentar la pública prosperitat».

Ja el malaganyat Pontífex Benet XV havia cridat l'atenció del món catòlic en una de les seves pastorals: allocucions sobre les tremendes conseqüències de la passada guerra mundial, que havia deixat com a resultat funest una fam malaltissa de plaers i una cohejança innòcua de riqueses; mals que, havent entrat els costums públics, produïen efectes detestables que cal aturar costi el que costi.

D'aquesta mateixa idea es fa ressó el Papa regnant en la seva Encíclica «Ubi arcano Dei» amb la següent dolorosa exclamació: «Les fronteres del pudor han estat traspassades, sobre tot per mitjà dels vestits i balls i per la frivolitat de les dones i donzelles, el luxe de les quals atia l'odi dels pobres... i, ço que és encara més greu, en molts indrets no es troben ja costums dignes d'un cristià».

Corresponent nosaltres al clam que ens dirigeix el nostre amatíssim Pare i Vicari de Jesucrist, fita la nostra mirada sobre la part del món on viu el ramat que fou confiat a la nostra solitud i plenament conscients de la greu responsabilitat que pesa damunt nostre i del compte severíssim que haurem de donar davant del Juge de vius i morts de la vigilància que haurem exercit sobre les vostres ànimes, sentim la necessitat, e. f. n., de fer-vos participants de la nostra paternal indignació i de l'amargor que inunda el nostre cor en veure seduides les nostres estimades ovelles i conduïdes a pastures verinoses i preses en paranyes de perdició i arrossegades pel torrent cada dia més impetuós de l'ot i sang.

Contemplant tot això el Romà Pontífex i amb l'intent de remedi-ho, ens urgeix a la restauració del regnat de Jesucrist. Jesús regna en els enteniments per la doctrina; en els cors per la caritat i regna en la vida entera per l'observança de la seva llei i la imitació dels seus exemples.

Per a assolir tals propòsits el Papa dirigeix una invitació, no solament als pastors i als fidels, sinó adreçada a totes les persones de bé, als homes honrats i de bona voluntat, als qui emen la puresa i senzillesa en els costums, als qui desitgen acoblar-se per a resistir el torrent de fang i corrupció que cada dia fa més estralls.

Nosaltres, e. f. n., fem nostra la invitació esmentada, i preguem i exhortem a tots els homes de bona fe i recta consciència per tal que vulguin col·laborar amb nosaltres a l'intent de lluitar amb energia contra el vici i la immoralitat que tants de perjudicis causen al bé públic.

«Vae mundo a scandalis!» Al del món per causa dels escàndols! Aquesta amenaça terrible, aquest crit d'indignació que va sortir del més pregon del Cor mansíssim de Jesús, Ens ve a la memòria i als llavis en contemplar l'estat actual de la societat. No podem deturar les llàgrimes que broteli del nostre cor adolorit quan veiem que la corrupció i la immoralitat més desenfrenada surt dels tenebrosos amagatalls i davant la llum del sol o sota el fulgor dels llums elèctrics es descobreix sense pudor, esquincant descaradament els últims vels amb que tapava fins ara la seva infamant nuesa.

No embla sinó que Satanàs, el príncep d'aquest món, com l'anomena el Diví Mestre (1), aparia i agomola els seus exercits, els hostes de perdició, per a moure batalla en camp obert als costums cristians, als principis de vida i moralitat cristianes que amb tant d'astore i maternitat sollicitud l'Església esposa de Jesucrist va anar sembrant en el cor dels homes, en el si de les famílies i en les venes de la societat, per ella educada i per ella tantes voltes salvada de la ruïna.

Satèl·lits de Satanàs són els autors de revistes i periòdics indecents, els escriptors i libreters que omplen d'obscenitats el paper i de corrupció i d'infàmia els aparadors dels quioscos i llibreries, els qui, en teatres, cinemes, s'obren al vulgari, presenten als ulls dels espectadors quadros tan innòcua i obscens que ens sentim obligats a cobrir-los amb el vel del silenci i del pudor, el mateix amb què es ven obligat a cobrir els seus ulls puríssims l'àngel protector de la innocència i modestia cristianes; com també els inventors i propagadors de modes indecents i provocatives que roben el pudor a qui les usa i pertorben i sedueixen a qui les veu.

Satèl·lits són igualment del sembrador de dogma i cooperadors a la seva obra de perdició els qui fomenten i defensen aqueixos balls, de dia en dia més lascius, que no són altra cosa que llacos de perdició, on queda infantada vegada el pudor captiu entre els lligams d'una passió mal disimulada.

Satèl·lits són així mateix del primer inventor de l'escàndol tots aquells que per debilitat o bé per afany immoderat de lucre o cohejança de diners perjudiquen greument el proïsme, l'erari públic, els interessos agrats de la justícia, no deturant-se ni davant la traïció a la Pàtria.

«No es podia imaginar — diu l'actual Pontífex en la seva esmentada Encíclica — una pesta més desastrosa que la «concupiscència de la carn», és dir, l'apetit dels plaers, per a torbar no sols les famílies, sinó també les nacions mateixes; la «concupiscència dels ulls», o sia l'afany de les riqueses que dona origen a les actuals violents lluites entre les classes socials massa aferrades als propis interessos; l'orgull de la vida, és a saber, la passió de dominar tots les altres, la qual ha conduït els partits polítics a un estat tal de lluita, que no es deturen ni davant del crim de lesa majestat, ni davant dels homicidis, ni davant la traïció a la Pàtria. La justícia exclamava les nacions i el pecat torna els pobles miserables» (3).

«Vae mundo a scandalis!» Al del món per causa dels escàndols! Al del món, que escandalitzant als debils i innocents va agomolant contra si la ira de Déu!

Des que el dimoni va enganyar amb les seves seduccions a Eva, la primera dona, i aquesta per la seva banda induï a desobediència i pecat al qui era cap de l'humana llinatge, les passions, abans sotmeses a la raó i a l'esperit en virtut de la dot d'integritat, es varen rebel·lar i arrossegaren l'home afeblit i derrotat als abismes de la corrupció i de la misèria, fins arribar d'ignominia en ignominia a l'estat d'aberració i ruïna espiritual que amb tan pregonia veritat ens descriu l'Apòstol en el capítol primer de l'Epístola als Romans. Solament l'Evangeli del Regne, l'Evangeli de l'amor, que és per a tot els que hi creuen virtut salvadora, va poder esvair les tenebres de tanta ignorància i error i guarir tan greus ferides. Però, quina és la dispositaria única d'aquesta

eficac medicina que tingui virtut per a salvar el món sinó l'Església de Jesucrist, l'Església que té rebuts de son celestial Espos i Diví Mestre els tresors de veritat i caritat amb els quals pot il·lustrar i restablir les ànimes?

Per això, quan els homes, docils al seu maternal amor, es confien a la seva direcció, s'illuminen les intel·ligències i s'engloben els cors; però quan l'esperit de rebel·lió i superbia o la no dominada lleugeresa és causa que fugin com a fills prodigis de la casa patral, tornen a brotar amb més vigoria totes les arrels del mal i del pecat ocultes en el fons del cor humà, i els homes i les societats tornen a caure en les abjeccions del paganism. Res té, doncs, d'estrany que en els nostres dies, que els homes, com diu el Sant Pare regnant, s'han dissortadament allunyat de Déu i de Jesucrist, s'obren per tot arreu l'esperit pagà i anemant esputant-ho tot en un deliri de fang. Ni com meravellarnos que les onades de l'ot ambin fins a la nostra amada pàtria i que, sobretot en les capitals i poblacions més importants, es vagin tornant aqueixos grans bassals de fastigosa i fètida corrupció?

El naturalisme imperant que s'infiltra en els esperits d'aquells que no es preveuen amb l'orgull i la vigilància, aquest naturalisme sobe, menyspreador de l'Evangeli i de la gràcia, aquesta forma de paganism reduït, que enduïx el cor i el tanca i el torra sord a les veus i influències de l'Esperit de Déu, aquest obstinat pecar contra l'Esperit Sant, injuriosament i fatua desdenyat; el naturalisme, en fi, és la deïu corrupció d'on havien per força de brotar els torrents de corrupció que van cobrint la terra.

Perquè, havent conegut a Déu, no l'han glorificat com a Déu ni li han donat gràcies com a Déu, sinó que han desvariats en llurs pensaments i s'han entenebrint llur cor i anomenant-se savis han caigut en l'estultícia (4). Es glorificat a Déu i reconeixent el seu poder, al presindir d'Ell en la vida, sigui pública o bé privada, el no comptar amb Ell en les escoles i centres d'educació, en l'arranjament dels conflictes, en la recerca de la pau i en el remei de les desgràcies? Es glorificat a Déu i a son Fill Jesucrist limitant les seves influències salvadores, admetent-les només en alguns casos i deixant-les de banda quan ens acomoda, o no volent rebre la sollicitud ni escoltar les maternals amonestacions de la Santa Església, veritable Esposa de Jesucrist, les regles de la qual són dictades, així com se'n rebutja la direcció i se'n menysprea la saviesa?

I varen descurar la glòria de Déu incorruptible i immortal per simular-se de corrupció i de mort (5). El virus latent del nou paganism del culte de la humanitat divinitzada penetra en les entranyes d'una societat esbojarrada; per això Déu la deixa abandonada a les seves forces, als apetits de la carn i a la immundícia; i com més és multiplicada els sistemes i medis d'educació, com més es parla de cultura i formació, tant és més gros el desengany que la realitat de la vida proporciona a l'orgullosa petulància, a la ignorant presumpció de l'home que a si mateix es dona culte d'insensata idolatria.

Així, doncs, essent principis filosòfics i teològics la font i origen de la doctrina que regia la pràctica de la vida, i de les normes i regles de moralitat, i dels camins per on l'home arriba al bé i al mal, i de les forces que puguen ésser necessàries per a caminar per la via de salut, és conseqüent que la perversió d'aquells principis porti també a la perversió en les conseqüències, i que els errors més fonamentals de moral penerin en els esperits i perversieixin els criteris, i se per una desgràcia deplorable es va estenent la nuvolada de tals errors i arriba a apoderar-se de les intel·ligències d'aquells qui són cridats a vetllar dintre de la societat pels furs de la moralitat, aleshores s'atorga maledrament certa de ciutadania a la perversió de costums, i la immoralitat es fa pública i no hi ha qui posi una barrera a la inundació de l'ot, i es culpen mútuament el poble i l'autori-

tat, governants i governats, en sentir en les consciències, per sort no encara perversides, l'agulló del remordiment. Què fa l'autoritat? clamen les persones honrades. I l'autoritat respon, no sense aparències de raó: si les persones decentes no tinguessin amb el vici connivències vergonyoses!

Jesucrist, a qui son Etern Pare donà tot el poder judicial (6), judicà el tant de culpa de governants i governats. Cadascú, e. f. n., ha d'examinar-se i reconèixer la pròpia culpabilitat i corregir-se si anava errat i esmenar-se si ha pecat, i ajudar a la santa i salvadora tasca de purificar l'ambient que ens volta dels pestilents miasmes del naturalisme, que insensiblement s'endinsen per tot arreu, treballant a la mida de les pròpies forces per tal que les consciències reaccionin i es deixin del marasma i ensopment causats pel costum diari de presenciar l'escàndol de la pública immoralitat.

L'oblit de Déu i de la seva gràcia porta com efecte natural la rendició de l'ànima la gairebé mancada de forces per a resistir a les baixes passions, i per la seva banda la condescendència amb les passions i el costum d'assentir impassiblement a l'escàndol va entenebrint el jut moral tant en els individus com en les societats. Als començos del combat hom sent la gravetat de faltes relativament lleugeres, però a mida que l'ànima es va donant, a mida que per efecte del costum es va sentint amb menys força, l'agulló de la consciència, ço que abans es considerava greu va perdent molt de sa importància, i persones i famílies i ciutats que de primer havien rebutjat indignadament certes exhibicions, certes connivències i toleràncies, certes manifestacions temptadores, ja no sentien aquella primitiva horror, arriben en llur desvari fins a excusar co que no és excusable, dient per exemple que no són immorals sinó artístics uns espectacles, uns monuments, unes exhibicions de tal naturalesa, que la refinada luxúria del paganism no els hauria inventat pitjors, o que són tolerables certs trances o connivències que haurien alarmat les consciències de les famílies naturalment honrades de la Roma pagana. I quina educació cal esperar dels fills i joves, els pares i els directores dels quals tenen tan perversit el judici i el bé i el mal? En aquella edat tan perillosa en què la joventut, a rebuda d'Eva, sent la temptació de conèixer el bé i el mal, en què el cor es daleix per a satisfer sos apetits, en què la fràgil barqueta de la innocència es troba a risc de naufragar, quins perills no amenaçaran si els que deuen dirigir la seva ruta van ells mateixos palpant tenebres? «Caecus autem si caeco ducatur praesertim ambo in foveam cadunt». Si un cec guia un altre cec, tots dos cauen al precipici (7).

Guardeu-vos, e. f. n., d'enganyar-vos a vosaltres mateixos, com també d'enganyar els altres, amb una falsa seguretat, perquè us guiam amb l'eloquent Doctor de l'Església Sant Joan Onísotom (8): «Com, tu d'ananyes a mirar i goses dir que res et passa? Que és doncs el teu cos de pedra o és de ferro? No em cansar de repetir el mateix. Els potser el més savi i prudent que aquells grans i valerosos personatges que per la sola vista del mal foren vençuts i enderrocats? Que no has sentit co que diu Salomó: «Podrà algú caminar sobre carbons de foc sense cremar-se els peus? Podrà algú amagar foc en la seva sina i no cremar-se el vestit?»

Fugiu doncs com de la mort de tot allò que contribueixi a introduir i fomentar en vosaltres o en els vostres, en els de casa o en els de fora, aquell oïlle de la carn que amb una de mestre va desobrir i flagellar el Bisbe sant i savi, el doctor Tomas i Bages (9): «La fàcia humanitat es troba sense adonar-se'n oprimida per la idolatria i proclamant la seva llibertat cerca la servitud de l'idol, que l'esclavitzava i desnatura. Perquè malgrat la dignitat que el Verb etern ha infós a la carn humana, la carn per si sola és no més, per res apropiada, puix la vida ve de l'esperit, diu Jesús en l'Evangeli de Sant Joan. L'extinció de l'esperit significa la corrupció de la carn, i així sense l'esperit la carn no pot

mantenir-se pura. Per això el oïlle de la carn, un cop extingit l'esperit, és el més monstruós de tots els cultes; per això avui, estant l'esperit, si no extingit, almenys dissipat, dissolt, frènctic, inconstant, moventis i de conseqüent, amb poquíssima eficàcia, la carn s'és desenfrenada i s'ha posat furiosa i trenca tots els respectes, i dissol tots els vincles, i descarada s'ha fet a mestressa dels públics espectacles, i ha envaït les relacions socials i esclatet contra Déu, subvertint-se contra la seva llei; i s'insubordina contra els seus sagraments. I vol suïcidar la llei santa del matrimoni, i s'ha fet deessa, i té la seva cort i el seu oïlle».

El mateix sapientíssim Prelat de Vich senyala els grans riscos i perillsos d'aquesta corrupció i immoralitat, la gràcia sacramental, la penitència i la lluita. I així diu (10): «La gràcia sacramental té una gran eficàcia per a obtenir el domini de la pròpia carn i l'harmonia de la vida. Les victòries obtingudes amb la freqüència de sagraments són moltes, i podem dir que la gràcia sacramental és el principi eficient de la vida cristiana. No és la llei, sinó la gràcia la que santifica. Avui molts cristians de nom sembla que rebutgen la gràcia, prenen al Cristianisme solament com una disciplina purament externa, cosa la professió d'uns principis d'ordre de la vida humana; i el cristianisme és essencialment una influència sobrenatural; per això als sagraments són necessaris, i el nostre Santíssim Pare Pius X ha renovat d'una manera pràctica, pastoral, la perpètua doctrina de la necessària i saludable influència de la gràcia sacramental per a obtenir la rectitud de la vida. Les ànimes més pures que venera l'Església de Déu, les ànimes victorioses han estat nodrides pel Pa eucarístic; l'experiència de l'exercici del ministeri sacerdotal demostra com la Sagrada Comunió, degudament freqüentada, és un remei poderós per a obtenir el domini de les nostres concupiscències. Però la superbia humana, per una absurdíssima preocupació, es resisteix a cercar en Déu el remei de la misèria de la carn...»

(Seguirà)

(1) Joan. XII, 31; XIV, 30.
(2) Matth. XIII, 25.
(3) Prov. XIV, 34.
(4) I. Rom. I, 21 i 23.
(5) I. Rom. I, 24.
(6) Joan V, 22.
(7) Matth. XV, 14.
(8) Rom. contra Iudos et Thetras.
(9) Culte de la carn, IV.
(10) Culte de la carn, VII.

L'aniversari del C. de Dependents del C. i de la I.

Seguint el costum establert, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria està organitzant unes grans festes en commemoració del XX Aniversari de la seva fundació, les quals se celebraran el dia 8 del vinent abril.

El mati de l'esmentat dia 8, es farà el repartiment de bons al pobres. També tindrà lloc el sorteig d'amortització de cedules del Casal del Centre.

Al migdia hi haurà l'opar de germanor amb l'assistència de delegats dels altres Centres de Dependents de Catalunya, i el qual es farà al Restaurant La Pàtria.

Per a la tarda s'organitza una extraordinària audició de sardanes per les cobles «Nova Harmonia» de La Bisbal i «Els Rossinyols» de Castell d'Empúries, executant-se un escolidíssim programa de sardanes.

I com a fi de festa, es representarà a les deu de la nit, l'obra màgic, en quatre actes i dos quadres, d'En Joan Puig i Ferrer, «La Dama Enamorada» per la companyia Mercè Nicolau.

Cal suposar que tindrem el gust de veure aquestes festes obtenint gran èxit, ja que els organitzadors en són bona garantia.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

La marina mercant a Itàlia

Les orientacions proteccionistes del feixisme

V

Abans d'entrar en l'anàlisi de la solució que ha obtingut el Govern feixista el problema de les construccions navals, ressenyarem encara el Congrés dels enginyers navals i mecànics que se celebrà a Gènova a finals de desembre de l'any passat.

El problema de les drassanes hi fou àmpliament discutit, trobant-se enfront les tesis proteccionista i lliurecanvista. Triomfà, però, el criteri proteccionista, encara que l'ordre del dia votada significava una transacció per als lliurecanvistes, tota vegada que proclamava la introducció en franquícia dels materials necessaris a la construcció.

El Congrés va prendre els següents acords:

Primer. Que sigui acordada la introducció en franquícia dels materials necessaris per a la construcció, l'armament i les reparacions dels vaixells.

Segon. Que per a fer possible a les drassanes la resistència contra la crisi de coordinació, les compensacions de construcció assenyalades en la llei vigent fins al 1926 siguin modificades adequadament per a compensar les actuals raons d'inferioritat de les nostres drassanes en relació a les estrangeres.

Tercer. Que l'Estat s'abstingui d'ordenacions directes de vaixells mercants i deixi lliure curs al procés de selecció natural de les drassanes.

Com es veu, aquests acords coincideixen molt amb els de la Cambra de Comerç de Gènova, marcant una vegada més el criteri contrari a la protecció duanera dels materials com havia regit fins ara, així com la selecció de les drassanes proposada en el projecte De Vito com a condició perquè l'Estat els concedís subvenció. Finalment el tercer acord és una condemna de l'estadisme, puix va contra el fet que el Govern encamentés determinats vaixells, deixant-ho a la lliure voluntat dels armadors.

Es evident que el Govern feixista, abans de prendre una decisió, va tenir en compte les opinions de la Confederació de la Indústria, de la Cambra de Comerç de Gènova i del Congrés dels enginyers, encara que no arribà tan lluny com aquesta organització havien demanat.

La nota oficial del Consell de ministres celebrat a darrera de gener passat deixa que a proposta del senyor Ciano, comissari per la marina mercant, el Consell havia aprovat les noves mesures per a les construccions navals, les quals regiran fins l'any 1936. «Les normes que seran donades — afegia el comunicat — no podrien prescindir de la situació de la indústria italiana, tal com apareix avui en el quadro general de la natural coordinació ja obtinguda en part en les més progressives i ben

organitzades drassanes d'Europa. Superats els criteris d'excepció que inspiraren la legislació bèl·lica i post bèl·lica i que obligaren l'Estat a contribucions extraordinàries que avui no tindrien justificació i tampoc serien consentides, donades les condicions del pressupost, pertocava limitar-se a secundar el gradual retorn de la indústria naval a les seves condicions naturals, sense perdre de vista els supremes interessos del país.

D'un examen de la situació actual de les drassanes d'Itàlia es dedueix fàcilment que un ulterior deduciment d'aquelles portaria greus danys a la nació. Tanques avui les drassanes encara no ultimades i que difícilment podrien sostenir la concurrència de les més experimentades, reduït en aquestes el personal al mínim indispensable que forma el quadro de la massa treballadora i que cap drassana acomiada sinó en casos extrems, qualsevol ulterior tancament o llicenciament trencaria irremediament el crèdit adquirit en les construccions navals i impediria llur ressorgiment quan se'n presentés la conveniència o la necessitat. I això no pot menysprear-se quan es té present tot el dany econòmic que ha causat a la nació i a l'erari el tenir una indústria nacional inferior a les necessitats.

Per altra part, si en les millors drassanes d'Europa s'ha obtingut l'equilibri entre el cost de construcció dels vaixells i la valor d'aquests al mercat, és forçós admetre que això no pot esdevenir-se, almenys per uns anys, a les drassanes italianes, les quals es troben gravades, ultra l'import d'introducció, del major cost del material per les despeses inherents al transport i per a compensar tal condició d'inferioritat es fa necessari conservar el principi, ja consignat en la llei de 1917, de la compensació de construcció.

Tals compensacions no podien ésser establertes lògicament en la mateixa mesura de la llei esmentada, sinó que havien d'ésser variades, sigui en funció de la depreciació de la moneda, sigui en relació als altres coeficients dels quals depèn el cost de construcció del vaixell en les menors drassanes italianes en front del preu del mercat mundial. No s'ha cregut pertinent accedir a establir diferències en les compensacions entre vaixells de càrrega i vaixells minuts o de passatgers, perquè, mentre és innegable que sobre aquests darrers, per la major ambidors, pels materials més costosos, i per l'acabament artístic que requereixen, el desequilibri entre el cost de construcció i el preu de venda ve a ésser atenuat, la unitat de compensació establerta a base del pes brut i a la força en cavalls, ve a protegir

equitativament la construcció dels vaixells de qualitat en relació als de càrrega.

S'ha cercat, en conjunt, actuar en el just mitjà que permet deixar lliure joc a les forces econòmiques naturals que millor que qualsevol intervenció governativa ajudi a donar a les drassanes, a l'armament i a la flota mercant l'ordre convenient i no podent desinteressar-se l'Estat de les relacions existents entre la metallúrgia i la indústria de les construccions navals, ha semblat oportú, en consideració de les no establitzades condicions de la indústria metallúrgica, determinar una compensació pel material nacional emprat en la indústria naval, variable amb el canvi de les condicions de la indústria metallúrgica i encaminat a sostenir, junt amb la franquícia concedida als productes de la primera elaboració, la concurrència del material metallúrgic nacional amb el de l'estranger, deixant al mateix temps la llibertat d'introduir-lo en franquícia.

Aquest sistema, més elàstic i més liberal que l'adoptat en la llei de 1917, evita que una mesura presa per assegurar a la nació elements fonamentals a la seva independència, pugui convertir-se en un lucre excessiu per part de la indústria metallúrgica.

Altament s'ha cregut convenient restablir amb els canvis oportuns en relació a la depreciació de la moneda, la compensació per les reparacions ja establerta en la llei del 1917. Tal compensació té pròpiament el caràcter de compensació duanera el propòsit de desviar que puguin fer-se a l'estranger reparacions més ventajoses, o de portar un petit allengament a les antigues condicions de l'exercici de la navegació en l'actual règim dels nòlides. I tornant amb aquest darrer propòsit s'han concedit als vaixells de nova construcció exoneració tributària anàloga a l'abans acordada amb altres projectes, preveient ésser necessari un encarrilament vers la normalitat.

Per a encoratjar finalment la renovació de la flota i la demolició dels vaixells vells i d'escau rendiment que fan nosa als ports, s'han previst compensacions per demolició, però solament quan el tonellatge demolit sigui substituït, en un període de temps donat, per nous vaixells construïts a les drassanes nacionals.

Podrà objectar-se que les reformes acomplertes no seran prou per a estimular la sort de les nostres drassanes, quan continua mancant el que és més necessari: els mitjans financers. Convenint d'això el Govern, el senyor Ciano està treballant en aquest sentit i tenim raons per creure que està en bon camí l'estudi de la reforma del crèdit naval, mesura que vindrà a beneficiar l'objecte del decret aprovat pel Consell de ministres.

El projecte per a les construccions navals presentat pel ministre anterior importava per a l'Estat una despesa de 325 milions, mentre que el suau aprovat grava el pressupost per una despesa efectiva global de 156 milions de liras, dividida en els ex-

cicls de 1923-23 al 1925-26, amb una economia de 189 milions.

Banco Español de Crédito
Capital Ptes. 50 milions
Rambla d'Estudis, 14

Convidem al públic visiti nostra Cambra Acuirassada de sòlida i moderna construcció amb comparatiments de lloguer de diversos taments a preus reduïts lliures de tot impost.

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Banc de Catalunya
Barcelona

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Cren Coberta, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 148.
N.º 3: Salmerón, 111.

Valors — Cupons — Girs
Canvi — Banca

Apartat de Correu: 588
Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Cafè Torrat a l'americana
Vendes a particulars
J. Quer, Plaça Montcada, 10

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	14,80	00,00	00,00	00,00		00,00
Futura:						
Maig	14,56	00,00	00,00	00,00		00,00
Juliol	14,42	00,00	00,00	00,00		00,00
Octubre	13,37	00,00	00,00	00,00		00,00
Gener	13,14	00,00	00,00	00,00		00,00
Març	13,06	00,00	00,00	00,00		00,00

Alexandria	Abril	Octubre	Junel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura. Ashmouni	00,00	00,00	Maig	16,50	00,00	00,00
	Juliol	Novembre	Juliol	16,50	00,00	00,00
Sakellariadis	00,00	00,00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	28,85	00,00	00,00	00,00
Futura:				
Maig	28,69	00,00	00,00	00,00
Juliol	27,92	00,00	00,00	00,00
Octubre	25,28	00,00	00,00	00,00
Desembre	24,83	00,00	00,00	00,00
Gener	24,62	00,00	00,00	00,00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	26,50	00,00		00,00
Futura:				
Maig	27,97	00,00		00,00
Juliol	27,65	00,00		00,00
Octubre	24,65	00,00		00,00
Desembre	24,30	00,00		00,00
Gener	24,10	00,00		00,00

Barcelona, 30 de març de 1933

L'Estat i les carreteres

Arab el títol de «El ridículo de España con motivo del próximo Congreso de la carretera en Sevilla», escriu la revista professional «España Automóvil y Aeronáutica», el següent:

«Cuando se hallan próximas a terminarse las sesiones de cuantos Congresos internacionales se verifican por esos mundos de Dios, ya tengan por objeto el fomento de la pesca de la anguila o la investigación del bacillus del reuma, se establece entre los honorables congresistas una ardiente lucha por llevar la sede de la próxima asamblea al país de cada uno.

Y claro, así resulta que cuando se citan nombres de atractiva universal, como París, Niza, Sevilla, Roma, etc., ante la perspectiva de una estancia atractiva a costa del país, ya sean los congresistas lapidarios, o esquivales pican el anzuelo i accepten una de eses sugestivas ciudades propuestas.

Así sucedió en el último Congreso de la carretera. Nuestros delegados españoles, sin encomendarse ni a Dios ni al diablo, propusieron a Sevilla como punto para la reunión inmediata; la cosa pareció de per-

las a los señores allí reunidos, y cádate que tendremos en Sevilla, el mes de mayo, unos ilustres huéspedes llegados de casi todos los confines de la tierra.

Como estos señores vienen a hablar de carreteras, es fácil que quieran ver las nuestras, y hasta es probable que muchos pretendan llegar a Sevilla en automóvil. Entonces va a ser ella; porque con qué cara le decimos a un señor de esos: «Vendrá usted de Madrid a Sevilla... como poderse ir por carretera, se puede ir... pero no tome usted ese camino que usted ve ahí en el plano como carretera de Madrid a Sevilla. Por ahí no se puede ir. Tiene usted que dar un rodeo i marchar por Extremadura.

Otro señor, estando en Sevilla, querrá visitar a Granada y su campiña. Para ello está indicado el viaje en automóvil. Pues habrá de discurrirle inmediatamente, porque no llegará a Granada.

Así podríamos continuar citando carreteras intransitables, algunas de las cuales se hallan en tal estado de abandono, que no se reconoce que hayan existido nunca. Para que el lector pueda darse una idea diremos que el dejar en condiciones el recorrido de la carretera

de Madrid a Sevilla está presupuestado en cuatro millones de pesetas, y, naturalmente, ante esa cifra y la falta de tiempo, el Gobierno ha preferido hacer el uso ante los congresistas que vengan a Sevilla el próximo mes de mayo, y se ha limitado a ordenar el arreglo de ciertos trozos del camino por Extremadura, antes citado, para que al menos no se pueda decir que no hay medio de ir de Madrid a Sevilla por una carretera con honores de tal.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

CLASSE DE CUINA POPULAR
Dies fèiners de 8 a 9 del matí
Llista de la setmana:
Dinaris.—Lluçet a la Pompadour.
Flip Cocktail.
Dineros.—Granadines de Vedella a la Robert.
Dijous.—Pàssis a la Flamenca. Lladres Cocktail.
Divendres.—Churros. Sake-Cocktail.
Nota.—Poden assistir a aquestes lliçons totes les que els interessi, tant si són com no socies de l'Institut, satisfent 25 cèntims per un tiquet que se les remetrà a l'entrada.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, primera de propietat i abonament. A un quart de deu, inauguració de la temporada de primavera. ESTRENA de l'òpera espanyola en tres actes, basada en la novel·la de l'immortal patriarca de les lletres, B. Pérez Galdós, escenificada pels germans Quintero, música del mestre Pahissa.

MARIANELA

Principals intèrprets, senyores Dahmen, Velázquez, senyors Nadal, Sotobe i Olazola. Dirigirà l'orquestra l'autor de la música. Tres decoracions noves dels reputats escenògrafs senyors Vilumara i Alarma. — Demà, nit, THAIS. Debut dels cèlebres artistes senyora Rozzano i senyor Maguena.

Es despatxa a Comptaduria.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214 • Telèf. 4736 i 5125 A
COMPANYIA DE COMEDIES DE PERE ZORRILLA
DEBUT, AVUI DISSABTE

A LES DEU DE LA NIT
amb la comèdia en tres actes, original d'Enric García Álvarez i Pere Muñoz Seca.

EL ULTIMO BRAVO
Demà, dues grans funcions. Tarda a les quatre.

EL AMIGO CARVAJAL
I LA TRAGEDIA DE LAVIRA
O EL QUE NO COME LA DIRA
NIT, A LES DEU
DE PESCA
I EL ABOGADO DEFENSOR

Teatre Català ROMBA

Telèfon 3500 A. — Avui, Dissabte de Glòria nit:

ESDEVENIMENT TEATRAL

ESTRENA

de l'obra en tres actes, d'En Juli Vallmitjana.

A la Costa Brava

Decorat nou, dels reputats escenògrafs Batlle i Amigó. — Diumenge, diada de Pasqua, a les tres de la tarda, reposició de l'encisadora obra d'En Folch i Torres, BLANET VALET. A dos quarts de sis, i nit, A LA COSTA BRAVA I LA CASAMENTERA. Es despatxa a Comptaduria.

artistes i mes bons números de
fietats. Cada dia, de set a dos qu
de deu, APERITIF DANCING a l'
gant FOYER; i d'una a quatre de
matinada, GRAN TABAREN AMB
CA Tzigans TYNDALL.

L'EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DEL MOBLE i DECORACIÓ D'INTERIORS

que s'inaugurarà pel maig pròxim en els PALAUS D'ART MODERN i INDUSTRIAL del Parc de Montjuich

serà una de les manifestacions més artístiques i elegants entre les celebrades en aquests últims anys. La seva transcendència en l'ordre social serà gran, tenint en compte l'intima relació que existeix entre la felicitat dels homes i l'harmonia, la comoditat i la bellesa de la seva llar.

Aixarop del professor GIROLAMO Pagliano (de Florencia)

Pel·lors i Catxels

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent
són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmàcies i drogueries

Única agents a Espanya:

J. Uriach i C^a: Bruch, 49 : Barcelona

CASA FUNDADA EN 1890

Carme, 51, botiga

AL REGULADOR

TELEFON A 62
BARCELONA

Herniats (Trencats)

Volen curar les vostres hernies? Volen evitar el seu desenvolupament? Volen prevenir els seus perills? Voleu anar còmodament? Amb els braguers que fabrica l'especialista PEDRO SIMON obtindreu aquestes avantatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pesetes un. Feites higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER.

Agència Administrativa d'Isidre Rius Prats

Assessoria i representació d'ajuntaments, comerciants i particulars, davant la Hisenda i altres oficines. Consultes i tràmits referents a Comptabilitat comercial

Llei d'Utilitats i

Contribució Industrial

JOSEP A. CLAVÉ, n.º 7, segon. Despatx: de 9 a 11 i de 4 a 6.

Avisos

Administració de Finques

J. LLAMUSI

De 6 a 7

Muntaner, 28, principal

Per a Comerç i Idiomes, Taquí-Meca, etc., estudi, senyor o senyoreta, en la

ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10

Telèf. 5.041 A.

La més important d'Espanya.

Pou Artesia

es necessita construir-ne un. Oferim preus a E. T. Constitució, 180, fundició (Sans).

Cassimir Negre de Traver

Corredor de finques. Ofereix bons negocis. Plaça Letamendi, 25, pral., 1.ª De dotze a una i de set a vuit.

Traspassos

Ocasíó pis

traspasso per allunyar-me, ben moblat, 65 ptes. lloguer, contracte a la mà, el dono a baix preu, urgeix. Verdi, 81, 3.ª, 2.ª Gràcia.

Traspasso pis

Rambla Flors, 9 habitacions, 40 duros mes. Rdo: Comte Asalto, 54, tercer.

Lloguers

Per a consultori

mèdic es desitja pis o mig pis còmode a la zona compresa entre Rambla, Paral·lel, Comte Asalto i carrer Carme. Escriure 8629, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (annunci).

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

KALET

amoblat per a llogar a la VILA D'ARBUCLES carretera de Viladrau. Hi ha safareig, quarto de bany, electricitat, jardí i aigua abundant. Preu convenient. Informes: Laura, 108, primer, 1.ª De 9 a 5 i de 7 a 9

Dispeses

Casa particular

habitació per a matrimoni o senyoreta. Muntaner, 130, tercer, primera.

Habitacions

per a família o matrimoni a tot estar. Preus módics. Josep A. Clavé, 7, pral.

Habitació

per a jove a tot estar. Bany. Nous, 1, primer, primera. Tocant Fernando.

Bailen, 31, tercer

Pensió, dos llits.

Llogu habitatció

Rambla Catalunya 46, segon.

Casa particular

codeix habitació per a matrimoni o senyora amb o sense. Muntaner, 130, 3.ª, 1.ª

Família de referències

ofereix pensió confortable a senyor. Diputació, 237, tercer, ascensor.

S'admetran

dos obrers a tot estar. Carme, 10, 3.ª, 1.ª

SENYOR

a tot estar es desitja. Rdo: Palla número 6, segon, primera.

Demandes

Aprenent

es necessita per a telèxits i mercaderia amb bons informes, guanyant. Carme, 12, pral.

Ofertes

Jove de 24 anys

instruït, bona presència, de 20 gent, s'ofereix per a secretari particular o cosa anàloga a la família o senyora distingida. Bones referències. Escriure al número 3717, Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (annunci).

Disbuixant-Delineant

s'ofereix per hores. Rdo: A. F. Sepúlveda, núm. 170, pral., 2.ª

XOFER

mecànic amb 15 anys de pràctica, que ara està a una línia d'autòmbus, s'ofereix per a casa particular. Bones referències. Escriure a LA VEU, 417.

Anuncis

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit quantitats per a imposar en el

GIR POSTAL

en l'Administració principal de Correus

Certificació de

cartes, Valors

declarats, So-

bres moneders

i gestionem la tramitació de tota classe d'assumptes en les Oficines de Correus

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIÓ

Rbla, Flors, 16, baixos.

Telèfon 4263 A.

COPIES

Circulars

reproduïdes en l'aparell

MULTIGRAPH

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4336 A.

Jove 27 anys

solter, llure, bona conducta, 25.000 pessetes capital regentat, negoci amb son de 800 pessetes mensuals. Casaria amb senyoreta de caràcter agradable i de posició. Escriure al núm. 990 a l'Empresa Helios, Rambla de les Flors, 13, primer, primera.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINEAS A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME I PACIFIC

El vapor

ANTONIO LOPEZ

sortirà el dia 25 de març de Barcelona, el 26 de València, el 27 d'Almeria, el 28 de Màlaga i el 30 de Cádiz cap a Nova York, Havana, i Veracruz.

El vapor

ALFONSO XII

sortirà el dia 17 d'abril de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet carrega i passatge cap a Costafirme i Pacific amb trasbord a Havana.

El vapor

MANUEL ARNUS

sortirà el dia 10 d'abril de Barcelona, el dia 11 de València, el 12 de Màlaga i el 15 de Cádiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, La Guayra, Puerto Cabello, Caracas, Sabana, Colón, Guayaquil, Mollendo (facultativa), Africa (facultativa), Iquique (facultativa), Antofagasta (facultativa), i Valparaiso. S'admet carrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

El vapor

LINEA DE BUENOS AIRES

INFANTA ISABEL DE BORBON

sortirà el dia 4 d'abril de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cádiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor

LINEA DE FILIPINES

LEGAZIPI

sortirà de Cádiz el dia 19 d'abril, de Cartagena el 20, de València el 21 i el 25 de Barcelona cap a Port-Saïd, Colombo, Singapore i Manila, Hong-Kong, Sanghaï, Nagasaki, Kobe i Yokohama, admetent carrega i passatge per als dits ports i per altres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escale abans indicats.

El vapor

LINEA DE FERNANDO POO

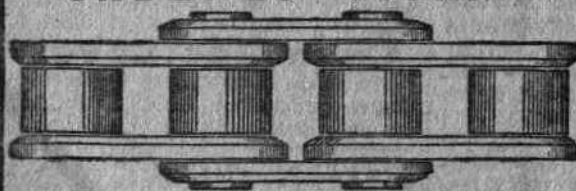
CIUDAD DE CADIZ

ortirà el dia 15 d'abril de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cádiz cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Canadà i a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten carrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESSOL

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les. Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Vendes

La Voz de su Amo

Venc gramofon d'aquesta celebrada marca amb 30 discos per 75 duros. Valladolid, 26, baixos, Sans.

Venc de ganga

panyos mostradors, mobles, calcats, forros per a sastreria i la instal·lació de farmàcia més artística de Barcelona. València, 302, farmàcia.

MEDICAMENTOS

químicament purs, específics farmacèutics i al·lúries minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

CONTRATO PLAZOS

A.BADIA
CALLE 5ª ANA, 6
BARCELONA

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74
LA AFRICANA

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joaquín de J. Nolas

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

Está de moda

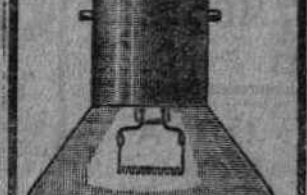
Exigir les làmpares per

Automòbil

marca

Tungram

(Buda-pest).

La millor estrangera